

AZƏRBAYCAN
2013 – 2003

ƏSRƏ BƏRABƏR İLLƏR

İQTİSADİYYAT

inkişaf və tərəqqi amili kimi

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
İşlər İdarəsi
PREZİDENT KİTABXANASI

4605

66.3(5Ae)8 + 65(5Ae)

A 98

"Biz Azərbaycanı regionda əsas iqtisadi güc
mərkəzi kimi təsdiqlədik."

İlham Əliyev

İQTİSADI İNKİŞAF

- İqtisadiyyat real ifadədə 3,4 dəfə artmışdır.
- Qeyri-neft sahələrində 2,7 dəfə artım nail olunmuşdur.
- Dövlət büdcəsi 19 dəfə artmışdır.
- Davos Dünya İqtisadi Forumunun "2012–2013 Qlobal Rəqabətcabılıyyətlik İndeksi"nə görə Azərbaycan dünyada 46-cı, MDB məkanında birinci yerdədir.
- İqtisadiyyata 110 milyard manat sərmayə qoyulmuşdur.
- Sənaye sahələrində 2,8 dəfə, kənd təsərrüfatında 1,5 dəfə, tikinti sektorunda 7 dəfə, nəqliyyat və İKT sektorunda 3,2 dəfə, xarici ticarət dövriyyəsində 8,8 dəfə artım olmuşdur.
- Azərbaycan 2013-cü il fevralın 8-də ilk telekommunikasiya peykini orbitə çıxarmışdır.
- Davos Dünya İqtisadi Forumunun "Qlobal İnformasiya Texnologiyaları-2012" hesabatında Azərbaycan "Şəbəkə Hazırlığı İndeksi"nə görə əvvəlki mövqeyindən 9 pillə irəliləyərək dünyanın 142 ölkəsi arasında 61-ci yerə yüksəlmişdir, hər 100 nəfərə düşən internet istifadəçilərinin sayına görə MDB-də birinci yerdədir.

- Beynəlxalq Telekommunikasiya İttifaqının "İnformasiya Cəmiyyətinin Ölçülməsi-2012" hesabatında Azərbaycan "İKT İnkişaf İndeksi"nə görə əvvəlki mövqeyindən 6 pillə irəliləyərək 155 ölkə arasında 68-ci yeri tutmuş, 10 "Ən dinamik inkişaf edən ölkələr" qrupunda yerini möhkəmlətməmişdir.
- Əhalinin hər 100 nəfərindən 56-sı kompüter, 70-i internet istifadəçisidir.
- Nəqliyyat sektorunun davamlı inkişafı sayəsində yük daşınmasının həcmi 2,1 dəfə, sərnişinlərin sayı 2 dəfə çoxalmışdır.
- İstismara verildiyi vaxtdan indiyədək Heydər Əliyev adına Bakı–Tbilisi–Ceyhan ixrac kəməri ilə 214 milyon ton neft, Bakı–Tbilisi–Ərzurum kəməri ilə 24 milyard kubmetr qaz ixrac edilmişdir.

İNVESTİSIYA QOYULUŞU

- İqtisadiyyatın və sosial sahələrin inkişafı üçün əsas kapitala 84 milyard manat vəsait yönəldilmiş, onun 49%-ni dövlət, 51%-ni isə qeyri-dövlət investisiyaları təşkil etmişdir.
- Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin həcmi 12,3 dəfə artaraq 55,5 milyard manat təşkil etmiş, xarici

mənbələrdən əsas kapitala 28,5 milyard manat vəsait yönəldilmişdir.

- Qeyri-neft sektorunun inkişafına yönəldilmiş vəsaitin ümumi həcmi 11,1 dəfə artaraq 52,1 milyard manat təşkil etmişdir.

İNFRASTRUKTUR

- 5 beynəlxalq hava limanı, 4 avtovağzal kompleksi, 4 metro stansiyası tikilib istifadəyə verilmişdir.
- 14 sərnişin və yük gəmisi, 27 sərnişin təyərəsi, metropoliten üçün 141 sərnişin vaqonu alınaraq istifadəyə verilmişdir.
- 31 körpü, 726 kilometr uzunluğunda yeni avtomobil yolları, 8,4 min kilometrlik qaz kəmərləri çəkilmişdir.
- 14 elektrik stansiyası tikilib istifadəyə verilmişdir.
- Elektrik stansiyalarının gücü 21% artmışdır.
- 27 otel tikilmiş, 3 dövlət təbiət qoruğu, 9 milli park və 6 dövlət təbiət yasaqlığı yaradılmışdır.

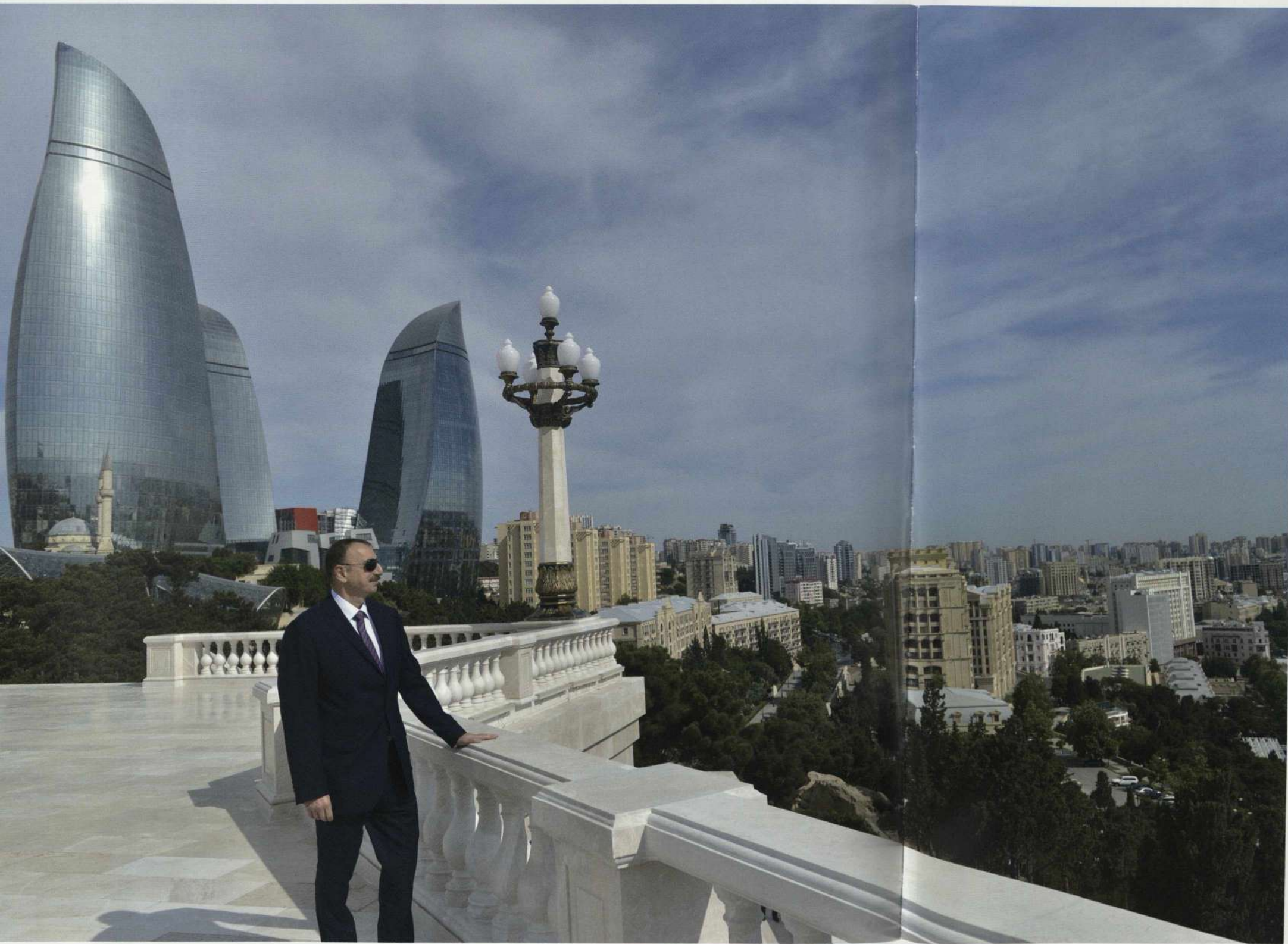
SAHİBKARLIQ MÜHİTİ

- Dövlət tərəfindən sahibkarlıq subyektlərinə 1,2 milyard manat güzəştli kredit verilmişdir.

- Dövlət tərəfindən kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılara 489,9 milyon manat yardım verilmişdir.
- Ümumi məhsul istehsalının həcmində qeyri-dövlət müəssisələrinin payı 81%-i ötmüşdür.
- 3592 istehsal və xidmət müəssisəsi yaradılmış, sahibkarlıq subyektlərinin sayı 2,9 dəfə artmışdır.
- Xarici investisiyalı müəssisələrin sayı 25%-dən çox artmışdır.
- Dünya Bankı və Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası tərəfindən hazırlanan "Doing Business 2009" hesabatında Azərbaycan biznes mühitinin yaxşılaşdırılması sahəsində ən islahatçı ölkə elan edilmişdir.

MƏŞĞULLUQ

- 1,2 milyon yeni iş yeri açılmışdır.
- İqtisadi fəal əhalinin sayı 7,2%, məşğul əhalinin sayı isə 11,9% artmışdır.
- İşsizliyin səviyyəsi 5%-ə enmişdir.

2013

31 yanvar 2013

Prezident İlham Əliyev
"Bakielektrikşəbəkə"
Açıq Səhmdar
Cəmiyyətinin yeni
yarımstansiyaları və
inzibati binalarının
açılışında

08 fevral 2013

Prezident İlham Əliyev
Azərbaycanın ilk
"Azerspace-1"
telekommunikasiya
peykinin orbitə
buraxılması prosesini
izləyərkən

2013

Prezident İlham Əliyevin
Azərbaycanın ilk
"Azerspace-1"
telekommunikasiya
peykinin orbitə
buraxılması münasibətilə
təbriki

- Bu gün ölkəmizin həyatında çox əlamətdar və tarixi bir gündür. Bu gün birinci Azərbaycan telekommunikasiya peyki orbitə çıxarıldı. Bu tarixi hadisə münasibətilə bütün Azərbaycan xalqını ürəkdən təbrik edirəm.
- Bu, doğrudan da tarixi bir gündür, böyük nailiyyətdir, dövlətimizin böyük qələbəsidir. Bu hadisə onu göstərir ki, müstəqil Azərbaycan dövləti sürətlə, hərtərəfli inkişaf edir və biz artıq kosmik klubun üzvüyük.
- Bu hadisə münasibətilə bu işdə iştirak etmiş bütün qurumlara, bütün insanlara, ilk növbədə Azərbaycan mütəxəssislərinə minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Bu gün bu salonda əyləşən gənc mütəxəssislərimiz artıq peşəkar mütəxəssislərdir, bizim fəxrimizdirlər. Mən çox şadam ki, bu gözəl idarəetmə mərkəzində çalışan işçilərin böyük əksəriyyəti Azərbaycan vətəndaşlarıdır.
- Eyni zamanda, peykin orbitə çıxarılması beynəlxalq əməkdaşlıq çərçivəsində mümkün olmuşdur. Bu, Amerikanın "Orbital" və Fransanın "Arianespace" şirkətlərinin köməyi, dəstəyi, fəaliyyəti nəticəsində mümkün olmuşdur. Beynəlxalq əməkdaşlıq bütün sahələrdə inkişaf edir, artır. Biz kosmik sənayedə də bu əməkdaşlığın gözəl nəticələrini görürük.
- Azərbaycan uğurla inkişaf edir. Ölkəmizdə böyük quruculuq işləri aparılır. Ölkəmizin beynəlxalq nüfuzu artır. Azərbaycan bu gün dünyanın birinci beynəlxalq qurumunun – BMT Təhlükəsizlik Şurasının üzvüdür. Azərbaycan iqtisadiyyatı mötəbər beynəlxalq maliyyə qurumları tərəfindən rəqabət qabiliyyətliyinə görə MDB məkanında birinci, dünya miqyasında isə 46-cı yerdədir. Ölkəmizdə çox uğurlu iqtisadi islahatlar aparılır

və yeni texnologiyaların, informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının inkişafı bu gün Azərbaycanı fərqləndirən cəhətlərdən biridir. Təsədüfi deyil ki, 2013-cü il Azərbaycanda mənim Sərəncamımla "İnformasiya-kommunikasiya texnologiyaları ili" elan edilmişdir. Əminəm ki, biz bu il və bundan sonrakı illərdə informasiya-kommunikasiya texnologiyaları sahəsində daha da böyük nailiyyətlərə çatacağıq.

- Birinci peykin orbitə çıxarılması əlbəttə, çox əlamətdar tarixi bir hadisədir. Biz bu işə beş il bundan əvvəl başlamışdıq. 2008-ci ildə mənim tərəfimdən Azərbaycan peykinin orbitə çıxarılması haqqında qərar verilmişdir. 2009-cu ildə Dövlət Proqramı qəbul edilmişdir. 2010-cu ildə "Azərkosmos" Səhmdar Cəmiyyəti yaradılmışdır və artıq Azərbaycan kosmik klubun üzvünə çevrilmişdir.
- Biz gələcəkdə də yeni peyklərin orbitə çıxarılması istiqamətində fəal işləyirik və buna nail olacağıq. 2015-ci, 2016-cı illərdə əlavə iki peyk orbitə buraxılacaq və artıq Azərbaycanda kosmik sənayenin inkişafı üçün çox gözəl imkanlar yaranacaqdır.
- İnformasiya-kommunikasiya texnologiyalarının inkişafı bizim uğurlu gələcəyimizi müəyyən edəcək, təmin edəcəkdir.

- İnformasiya-kommunikasiya texnologiyaları sahəsi həm bilik, zəka, intellekt, eyni zamanda, biznes sahəsidir. Peykin fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycan dövləti, eyni zamanda, maliyyə məsələlərini həll edəcəkdir. Yəni, bu peykin fəaliyyəti iqtisadi cəhətdən də səmərəli olacaqdır. Eyni zamanda, informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının inkişafı ümumən hər bir ölkənin inkişafını müəyyən edir. Gələcəkdə bu sahənin hər bir ölkə üçün nə qədər vacib olduğunu, əminəm ki, hər kəs görəcəkdir. Hər bir ölkənin uğurlu, dayanıqlı inkişafı üçün informasiya-kommunikasiya texnologiyaları sahəsi həlledici rol oynayacaqdır. Mən buna əminəm. Mən çox şadam ki, biz bu istiqamətdə bütün işləri planlı, məqsədyönlü şəkildə aparırıq. Bütün addımları atırıq ki, ölkəmiz daha da güclənsin, Azərbaycan daha da müasir dövlətə çevrilsin.
- Bir daha bütün Azərbaycan xalqını bu tarixi hadisə münasibətilə ürəkdən təbrik etmək istəyirəm. Bu gün – 8 fevral 2013-cü il Azərbaycan tarixində qalacaqdır. Əminəm ki, bundan sonrakı illərdə bu sahədə daha da böyük uğurlar əldə ediləcəkdir.
- Əziz həmvətənlər, sizi bu tarixi hadisə münasibətilə bir daha ürəkdən təbrik edirəm. Eşq olsun Azərbaycana!

2013

28 fevral 2013

Prezident İlham Əliyev
Qəbələ "Tufan" Dağ-Xizək
Yay-Qış İstirahət
Kompleksində

Qəbələ heyvandarlıq-
südçülük kompleksinin
açılışında

04 mart 2013

Prezident İlham Əliyev
Azərbaycan Dövlət Xəzər
Dəniz Gəmiçiliyinin yeni
inşa olunmuş Gəmi Təmiri
və Gəmiqayırma İstehsalat
Birliyinin binasının açılışında

05 aprel 2013

Prezident İlham Əliyev
"AİTF-2013"
XII Azərbaycan Beynəlxalq
Turizm və Səyahətlər
Sərgisində

2013

08 aprel 2013

Prezident İlham Əliyev
"Cənubi Qafqazın və
Mərkəzi Asiyanın gələcəyi
ilə bağlı strateji dialoq"
mövzusunda Dünya
İqtisadi Forumunun
açılışında

16 aprel 2013

Prezident İlham Əliyev
Hacıqabul rayonundakı
"Gilan" Seramik Parkında
seramik plitələr istehsalı
zavodunun açılışında

24 aprel 2013

Prezident İlham Əliyev və
Latviya Prezidenti Andris
Berziņš Azərbaycan-
Latviya biznes forumunda

2013

Prezident İlham Əliyevin
"Cənubi Qafqazın və
Mərkəzi Asiyanın gələcəyi
ilə bağlı strateji dialoq"
mövzusunda Dünya
İqtisadi Forumunun
açılışında nitqindən

2013

- Bizim iqtisadi inkişafımız enerji sektoru ilə başlayır və bu sektor hələ də xarici sərmayələr üçün cəlbedici sahə kimi qalır. Hazırda əsas məqsədimiz iqtisadiyyatı şaxələndirməkdir. Bunu etmək üçün biz dünyanın biznes icmasına özümüzü nəinki mühüm coğrafi mövqeyi və təbii sərvətlərə malik olan ölkə, o cümlədən islahatlara, dəyişikliklərə və şaxələndirməyə sadıq olan bir ölkə kimi təqdim etməliyik. Dünya İqtisadi Forumu, eləcə də Davosda keçirilən görüşlər sayəsində açılan imkanlar Azərbaycanı keçmişdə, ümumiyyətlə, tanımayan dünya şirkətləri ilə münasibətlərin qurulmasını mümkün edir. Ölkəmiz kifayət qədər gəncdir, müstəqilliyimizin 21 yaşı vardır. Lakin Azərbaycan böyük tarixə, adət-ənənələrə, mədəniyyətə malik olan ölkədir.
- Azərbaycanda olan vəziyyət bütün postsovet məkanında ən ağır vəziyyət idi. Daxili çaxnaşmalar, vətəndaş qarşıdurması var idi, Ermənistan ilə Azərbaycan arasında müharibə gedirdi və bu hadisələr beynəlxalq səviyyədə tanınan ərazimizin 20 faizinin işğalı ilə nəticələndi. Lakin 1993-cü il inkişaf baxımından dönüş nöqtəsi oldu. 1993-cü ilin ortalarından etibarən vəziyyət sabitləşməyə başladı. Biz olduqca ciddi, köklü siyasi və iqtisadi islahatları həyata keçirməyə başladığımız və Azərbaycan özünü beynəlxalq ictimaiyyətə təqdim etdi. Bu, planlı iqtisadiyyatdan bazar iqtisadiyyatına, birpartiyalı sistemdən çoxpartiyalı sistemə, totalitarizmdən demokratiyaya keçid dövrü oldu. Lakin, eyni zamanda, bu, real dəyişikliklər dövrü idi.
- İslahatların başlanğıc mərhələsində Azərbaycan öz enerji sektoruna böyük sərmayələri cəlb edə bildi. Biz Azərbaycana sərmayə yatırıqlarına görə xarici investorlara, böyük enerji şirkətlərinə minnətdarıq. Sonrakı mərhələdə biz iqtisadi inkişafın istiqamətini enerji sektorundan qeyri-enerji sektoruna yönəldə

bildik və neft-qaz sahəsinə aid olmayan sektorlara sərmayələr cəlb etdik. Eyni zamanda, siyasi və iqtisadi islahatları davam etdirdik, hazırda bu proses gedir. Bu, gələcək illərdə Azərbaycanda sabit inkişaf üçün imkanlar yaradacaqdır.

kəməri mövcuddur. Eyni zamanda, Azərbaycan karbohidrogenlərin nəqlində Xəzər dənizinin digər sahilində yerləşən tərəfdaşlarımız üçün tranzit rolunu oynamağa başlamışdır.

- Təbii sərvətlərimiz vardır, karbohidrogenlərimizin nəql edilməsi üçün şaxələndirilmiş şəbəkə yaratmışıq. Çünki Azərbaycanın açıq dənizə çıxışı yoxdur. Buna görə də neft və qazımızı nəql etmək üçün boru kəmərlərini çəkməli idik. Bu, 1990-cı illərin sonunda və bu əsrin əvvəlində qarşımızda duran ən böyük vəzifələrdən biri idi. Bu vəzifə uğurla icra edildi. Hazırda bizim şaxələndirilmiş boru kəmərləri şəbəkəmiz vardır. Azərbaycanın neft və qazını beynəlxalq bazarlara və Avropa bazarlarına çıxaran 7 neft-qaz boru

- Son 10 il ərzində əsas məqsədimiz iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi olmuşdur. İqtisadiyyatımız son 10 ildə dünyada ən sürətlə inkişaf edən iqtisadiyyatlardan biri olmuşdur. Ümumi daxili məhsul 3 dəfə – 300 faiz, sənaye istehsalı 2,5 dəfə artmışdır. Biz işsizliyi azalda bilmişik, hazırda işsizliyin səviyyəsi 5,2 faizdir. On il əvvəl əhalimizin demək olar ki, yansı yoxsulluq şəraitində yaşayırdı. Hazırda yoxsulluq səviyyəsi 6 faiz təşkil edir. Büdcə xərcləri demək olar ki, 20 dəfə artıb və inflasiya isə təxminən 1 faiz səviyyəsindədir. Bu, son 10 il ərzində müşahidə olunan inkişafdır.

- Nailiyyətlərimizi Dünya İqtisadi Forumunun verdiyi qiymətdə görməkdən çox şadiq. Dünya İqtisadi Forumu iqtisadiyyatın rəqabətə davamlılığı baxımından Azərbaycanı 46-cı yerdə qərarlaşdırmışdır və bu sahədə ölkəmiz ardıcıl olaraq dördüncü ildir ki, MDB məkanında birinci yerdədir. Hətta iqtisadi və maliyyə böhranı zamanı iqtisadiyyatımız artmaqda davam etmişdir. Neftin qiymətləri kəskin sürətdə aşağı düşdüyü zaman iqtisadiyyatımız yenə də inkişafını davam etdirmişdir. Çünki qeyri-enerji sektorumuz yaxşı nəticələr verməyə başladı. "Fitch", "Standard & Poor's", "Moody's" kimi əsas kredit reytingi təşkilatları Azərbaycanın kredit reytingini bu yaxınlarda yaxşılaşdırmışdır. Bu da islahatların yaxşı göstəricisidir.
- Hazırda biz neft gəlirlərini insan kapitalına çeviririk və əsas gələcək məqsədlərimizdən biri təhsildir. Təhsil istənilən ölkənin hər hansı uğurlu inkişafının ən vacib amilidir. Təhsil sahəsinə sərmayələr, universitetlərimiz ilə dünyanın aparıcı universitetləri arasında əlaqələr iqtisadi gələcəyimizi çox ciddi intellektual potensiala əsaslanaraq planlaşdırmağa imkan yaradır. Eyni zamanda, biz hazırda yeni texnologiyalara sərmayə yatırırıq. İndi informasiya-kommunikasiya texnologiyaları sahəsi Azərbaycanda prioritetlərdən birinə çevrilir. Azərbaycan artıq kosmos sənayesinə malik olan məhdud sayda ölkələr klubunun üzvünə çevrilmişdir. Bu ilin fevral ayında ilk peykimiz – "Azerspace-1" uğurla buraxıldı və bu, kosmik sənayenin inkişafının yalnız başlanğıcıdır. Bir sözlə, müstəqillik illəri nəinki siyasi və iqtisadi sistemin dəyişməsi illəri oldu, bu dövrdə gələcək illərdə gəlir gətirəcək sərmayələr yatırıldı.
- İslahatlarımızın əvvəlində müsbət sərmayə mühitinin yaradılması prioritetlərimizdən biri olmuşdur. Son 10 il ərzində Azərbaycana 130 milyard dollardan çox sərmayə qoyul-

muşdur. Bu sərmayələrin müəyyən hissəsi xarici investisiyadır. Yaxşı sərmayə mühiti, proqnozlaşdırılan siyasi vəziyyət, ölkədə sabit durum və əlbəttə ki, regional əlaqələr hər bir ölkənin uğuru üçün ilkin şərtlərdən biridir.

- Azərbaycan regional əməkdaşlıqda öz rolunu oynayır. 1990-cı illərin ortalarında başladığımız layihələr nəinki Azərbaycanın iqtisadi inkişafına, o cümlədən geniş regional əməkdaşlığa yönəlmişdir. Biz Xəzər dənizini xarici sərmayələr üçün açıq elan edən ilk ölkə olduq. Biz Xəzər dənizindən Aralıq dənizinə və Qara dənizə dəhliz yaradan ilk ölkəyik. Neft və qaz dəhlizləri sonra ümumi geosiyasi və enerji dəhlizi rolunu oynamağa başladı. Hazırda biz Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə arasında mühüm dəmir yolu xətti layihəsini yekunlaşdırmaq üzrəyik və bu, sırf regional layihə olmayacaqdır. Bu, Avropanı Asiya ilə Azərbaycan və qonşu ölkələr vasitəsilə bağlayacaq layihə olacaqdır. Biz bu layihənin həyata keçirilməsində nəinki maliyyə resurslarımızla, o cümlədən öhdəliklərimiz və siyasi iradəmizlə əsas rollardan birini oynayırıq. Enerji potensialımız regionun, xüsusən də Avropanın enerji təhlükəsizliyində daha böyük rol oynayır və oynayacaqdır.

- İki il öncə biz Avropa İttifaqı ilə enerji sahəsində strateji tərəfdaşlıq memorandumu imzaladıq. Bu, hazırda həyata keçirilir. Son dövrün ən mühüm nailiyyətlərindən biri TANAP – Trans-Anadolu boru kəməri layihəsi oldu. İdeya Azərbaycan tərəfindən verilmiş, Türkiyə və Gürcüstandakı tərəfdaşlarımızın güclü dəstəyini almışdır. Azərbaycan bu layihənin həyata keçirilməsi üçün əsas maliyyə öhdəliyini öz üzərinə götürmüşdür və ən azı 100 il xidmət edəcək boru kəmərinin çəkilişinə başlamışdır. Çünki Azərbaycanın nəhəng qaz ehtiyatlarını və regiondakı potensial resursları nəzərə alsaq, bu dəhliz gələn on illiklər ərzində mühüm rol oynaya bilər.
- Əlbəttə ki, regional əməkdaşlıq yalnız siyasi baxımdan sabit və inkişaf edən ölkələrlə baş tuta bilər. Xəzər regionu, Mərkəzi Asiya və bu regionda Azərbaycan, biz gələcəyimizi sıx münasibətlərdə və əməkdaşlıqda, xalqlarımız üçün daha yaxşı həyatı, ölkələrimiz üçün daha yaxşı gələcəyi təmin etmək məqsədilə söylərimizin integrasiyasında və birləşdirilməsində görürük. Region isə daha sabit, proqnozlaşdırılan və çiçəklənən olacaqdır.

01 may 2013

Prezident İlham Əliyev
Hökməli qəsəbəsində
"AzFP CO LTD" MMC-nin
tərkibində fəaliyyət
göstərən zavodların
açılışında

03 may 2013

Prezident İlham Əliyev
Sumqayıtda "Gilan" Tekstil
Parkının açılışında

2013

22 may 2013

Prezident İlham Əliyev
XIX Azərbaycan
Beynəlxalq Qida Sənayesi
və VII Azərbaycan
Beynəlxalq Kənd
Təsərrüfatı sərgilərində

2013

04 iyun 2013

Prezident İlham Əliyev
XX Beynəlxalq "Xəzər
Neft, Qaz, Neftayırma,
Neft Kimyası" Sərgisi
və Konfransının açılış
mərasimində

2013

Prezident İlham Əliyevin
XX Beynəlxalq "Xəzər
Neft, Qaz, Neftayırma,
Neft Kimyası" Sərgisi
və Konfransının açılış
mərasimində nitqindən

2013

- Xəzər neft-qaz sərgisinin 20-ci ildönümüdür. Bu, böyük tarixi hadisədir. İyirmi il ərzində bu sərgi hər il daha da çox şirkəti cəlb etmişdir. Builki sərgidə 400-ə yaxın şirkət iştirak edir. 20 il keçməsinə baxmayaraq, sərgi öz əhəmiyyətini itirməyib, əksinə onun əhəmiyyəti daha da artmışdır. Baxmayaraq ki, əsas neft və qaz müqavilələri artıq imzalanmışdır. Xarici şirkətlər uzun illər ərzində Azərbaycanda uğurla fəaliyyət göstərirlər. Buna baxmayaraq, sərginin əhəmiyyəti artmaqdadır. İyirmi il ərzində Azərbaycan da böyük yol keçmişdir. Azərbaycanda enerji sektorunda böyük nailiyyətlər əldə edilmişdir. Sərginin Azərbaycanın neft-qaz sektorunun inkişafı üçün çox böyük dəstəyi, çox böyük əhəmiyyəti olmuşdur.
- 1994-cü ildə ilk sərgi keçirilərkən Azərbaycan haqqında dünyada o qədər də böyük bilgiler yox idi. Yəni, neft dünyasında fəaliyyət göstərən şirkətlər bilirdilər ki, Azərbaycan qədim neft ölkəsidir, ancaq ölkəmizin real potensialı və gələcək inkişaf planları haqqında kifayət qədər məlumatlar yox idi. Biz özümüz də o vaxt bəlkə tam şəkildə gələcəyi görə bilmirdik ki, necə olacaq, Azərbaycan necə inkişaf edəcəkdir? Halbuki, 1990-cı illərin ortalarında Azərbaycanda Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə yeni neft strategiyası işlənmiş və təqdim edilmişdi. Məhz bu strategiyanın nəticəsidir ki, bu gün Azərbaycan qarşıda duran bütün əsas enerji məsələlərini uğurla icra edibdir. Azərbaycan öz müstəqil iqtisadiyyatını təmin edibdir, müstəqilliyini möhkəmləndirə bilibdir.
- Azərbaycan beynəlxalq əməkdaşlıq üçün çox gözəl məkandır. Növbəti illər üçün də bizim dəqiq planlarımız, konkret proqramlarımız vardır. İyirmi il əvvəl isə Azərbaycanın inkişafı ilə bağlı, sadəcə olaraq, proqramlar,

niyyətlər var idi. Əlbəttə, "Əsrin kontraktı"-nın imzalanması tarixi hadisə, yəni, dönüş nöqtəsi idi. Təsədüfi deyil ki, 1994-cü ildə bu müqaviləyə "Əsrin kontraktı" adı verilmişdir. İndi – XXI əsrdə biz deyə bilərik ki, bu, iki əsrin kontraktıdır. Çünki bu gün də "Azəri-Çıraq-Günəşli" yataqları üzrə imzalanmış kontrakt öz əhəmiyyətini itirmir. Əksinə, bu kontraktın icrası nəticəsində açılmış yeni dəhlizlər bu gün digər layihələrin uğurlu inkişafına və reallaşmasına zəmin yaradır. İlk dəfə olaraq Azərbaycan Xəzər dənizini birgə işlənilmək üçün xarici şirkətlərə açmışdır. İlk dəfə olaraq Xəzər dənizini Qara dəniz və Aralıq dənizi ilə birləşdirən nəqliyyat infrastrukturunu yaradılmışdır ki, bu

da öz növbəsində, bu gün digər layihələrin uğurlu icrasına təkan vermişdir.

- Biz beynəlxalq əməkdaşlıqda böyük təcrübə toplamışıq. Azərbaycanda "Əsrin kontraktı"nın icrası nəticəsində digər sektorlarda da canlanma baş vermişdir. Çox gözəl investisiya mühiti yaradılmışdır. Bu gün də Azərbaycan MDB məkanında birbaşa xarici sərmayələrin qoyuluşuna görə birinci yerdədir. Biz neft kapitalını insan kapitalına, neft sektorunda əldə edilmiş gəlirləri qeyri-neft sektorunun inkişafına yönəldə bilmişik. Vaxtilə bəzi təhlilçilər tərəfindən deyilən Azərbaycanı "Holland sindromu", yaxud da ki, "neft lənəti" gözləyir fikirlərinin heç biri real-

laşmadı. Çünki bizim düşünülmüş siyasətimiz vardır. Bizim siyasətimiz tam şəkildə Azərbaycan xalqının maraqlarını təmin edir.

- Düz 17 il bundan əvvəl, 1996-cı ildə sərgi zamanı "Şahdəniz" kontraktı da imzalanmışdır. O vaxt dünyada və Avropada ümumiyyətlə, qaz amili o qədər də ciddi qəbul edilmirdi. Ona görə "Şahdəniz" kontraktının imzalanması demək olar ki, dünya miqyasında o qədər də böyük əks-səda yaratmadı. Halbuki biz bilirdik ki, vaxt gələcək Azərbaycan nəinki neft ölkəsi kimi, qaz ölkəsi kimi də özünü dünyaya təqdim edəcəkdir. Bilirdik ki, bizim çox zəngin qaz yataqlarımız vardır. Bilirdik ki, bu yataqların işlənilməsi nəticəsində ölkəmizin uzunmüddətli, dayanıqlı inkişafı təmin ediləcəkdir.
- "Şahdəniz" layihəsinin icrası nəticəsində və uğurlu beynəlxalq əməkdaşlıq nəticəsində bu gün məhz "Şahdəniz" qaz yatağı bölgədə gedən enerji təhlükəsizliyi ilə bağlı proseslərə həlledici təsir edir. Bu gün "Şahdəniz" layihəsi olmadan bölgənin enerji təhlükəsizliyini təsəvvür etmək mümkün deyildir. Çünki biz enerji təhlükəsizliyi deyəndə ilk növbədə təbii qazı nəzərə alırıq. Əgər "Əsrin kontraktı" imzalanmasaydı və Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri tikilməsəydi, yəni bu dəhliz yaradılmasaydı, "Şahdəniz" layihəsinin icrası böyük sual altında ola bilərdi. Məhz dəhlizlərin mövcudluğu, Azərbaycan ilə Gürcüstan və Türkiyə arasındakı üçtərəfli uğurlu əməkdaşlıq nəticəsində biz "Şahdəniz" layihəsinin icrasına nail ola bildik. 2006-cı ildə Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin işə düşməsindən sonra Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməri də eyni dəhlizdə tikilmişdir. Bu gün bu kəmərlər və bu kəmərlə bağlı gələcək planlarımız Azərbaycan ilə Avropa arasındakı əlaqələrdə də mühüm rol oynayır.

- "Şahdəniz" qaz yatağı və layihəsi dünya miqyasında ən böyük enerji layihəsidir. "Şahdəniz" in birinci fazası uğurla icra edilir. Biz ikinci fazanın reallaşmasına yaxınıq. Bütün tərəflərlə SOCAR-ın çox gözəl əməkdaşlığı vardır. Bu əməkdaşlığın yaranması da məhz "Əsrin kontraktı"ndan başlamışdır. Bu kontraktın imzalanması ilə Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti də beynəlxalq şirkətə çevrilmişdir. Bu gün Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinin həm ölkə daxilində, həm dünyada çox güclü mövqeləri vardır.
- BP bizim strateji tərəfdaşımızdır. 1994-cü ildən bu günə qədər 20 il ərzində BP ilə SOCAR arasında çox gözəl münasibətlər yaradılmışdır. BP həm "Azəri-Çıraq-Günəşli", həm də "Şahdəniz" layihələrinin operatorudur. Digər layihələrdə də iştirak edir. Ötən 20 il ərzində bu strateji tərəfdaşlıq yüksək zirvələrə qalxmışdır. Bundan sonra da – ən azı 20 il bundan sonra da, bəlkə də ondan da çox müddət ərzində bu strateji tərəfdaşlıq davam edəcəkdir. Bu kontraktların icrası və görülmən bütün işlər, eyni zamanda, Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinə imkan verdi ki, o da beynəlxalq şirkətlər kimi dünyada öz fəaliyyətini genişləndirsin.
- Bu gün SOCAR-ın nəinki Azərbaycanda, müxtəlif yerlərdə böyük investisiya layihələri vardır. Bu investisiyalar Türkiyədə, Gürcüstanda, İsveçrədə, Ukraynada, Rumıniyada, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində uğurla icra edilir və SOCAR öz investisiya layihələrini genişləndirir. Eyni zamanda, kontraktlar əsasında Azərbaycan kadrlarının hazırlanması işi də yüksək səviyyədə təşkil edilmişdir. Bu gün beynəlxalq konsorsiumlarda çalışanların mütləq əksəriyyəti Azərbaycan vətəndaşlarıdır. "Əsrin kontraktı"nın imzalandığı 1994-cü ildə ölkəmizin imkanları o qədər

də böyük deyildi. Buna baxmayaraq, biz Azərbaycan üçün maksimum məqbul şərtlər təmin edə bilmişik. Eyni zamanda, investorlar üçün də gözəl şərtlər təqdim edilmişdir. Məhz buna görə bu gün mənfəət neftinin 75 faizi və gələcəkdə 80 faizi Azərbaycanın payına düşəcəkdir. Kontraktlarda Azərbaycan mütəxəssislərinin fəaliyyəti xüsusilə təsbit ediləndir.

- Biz son 20 il ərzində doğrudan da böyük və uğurlu yol keçmişik. Biz hər növbəti sərgidə keçən il ərzində görülmüş işlər haqqında fikir mübadiləsi aparırıq. Əvvəlki sərgilərdə biz yeni yataqların aşkarlanması haqqında danışmışıq. "Şahdəniz" qaz yatağından sonra "Ümid" və "Abşeron" yataqları kəşf edilmişdir. Bu da ölkəmizin qaz potensialına böyük töhfədir. Hazırda Azərbaycanın təsdiq edilmiş qaz ehtiyatları 2,6 trilyon kubmetrdir.
- Ötən sərgidən bir ay keçməmiş Türkiyə ilə Azərbaycan arasında TANAP müqaviləsi bağlanmışdır. TANAP layihəsinin çox böyük tarixi əhəmiyyəti vardır. Azərbaycan əsas maliyyə yükünü öz üzərinə götürmüşdür. Beləliklə, TANAP layihəsinin icrası üçün bütün imkanlar vardır. TANAP layihəsi "Cənub qaz dəhlizi"nin tərkib hissəsidir, bəlkə də bunun əsas hissəsidir. Böyük maliyyə xərcləri tələb edən layihədir. Çox böyük texniki imkanlar da ortaya qoyulmalıdır. Biz tərəfdaşlarla birlikdə bunu etməyə hazırıq və edəcəyik. TANAP layihəsi "Cənub qaz dəhlizi"nin uğurlu icrası üçün əsas şərtidir.
- Eyni zamanda, TANAP layihəsinin başlanması o deməkdir ki, "Cənub qaz dəhlizi" reallaşacaqdır. "Cənub qaz dəhlizi" ilə bağlı müxtəlif fikirlər irəli sürülür. Müzakirələrdən başqa real addımlar atılmır. Belə olan halda

biz gördük ki, əgər Azərbaycan bu dəfə də əsas məsuliyyəti öz üzərinə götürməsə, çox güman ki, elə bu danışıqlar hələ bir neçə il davam edəcəkdir. Amma biz vaxt itirə bilmərik. Çünki bu məsələlərlə bağlı zaman amili də çox önəmli rol oynayır. Ona görə Azərbaycan bu böyük məsuliyyəti öz üzərinə götürmüşdür. Bu gün TANAP layihəsinin icrası üçün heç bir əngəl yoxdur.

- TANAP layihəsi, eyni zamanda, Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi üçün də çox vacib amildir.
- Bizim zəngin neft yataqlarımız vardır. Hələ onilliklər bundan sonra bu neft yataqları bizə xidmət edəcəkdir. Ancaq biz gələcəyə baxmalıyıq ki, 50 il, 60 il, 70 il bundan sonra Azərbaycan necə inkişaf edəcəkdir. Ona görə böyük qaz yataqlarının mövcudluğu bizə diktə edir: Bu gün biz bu böyük layihəyə böyük sərmayə qoymalıyıq ki, gələcək nəsillər bu imkanlardan istifadə etsinlər. Azərbaycanın qaz ehtiyatları ən azı bizə yüz ilə kifayət edəcəkdir, bəlkə də ondan da çox. Beləliklə, Azərbaycan Avropa üçün əvəzolunmaz qaz ixrac edən ölkəyə çevriləcəkdir. Əlbəttə, bunun həm iqtisadi, həm də digər aspektləri vardır və beləliklə, "Cənub qaz dəhlizi"nin reallaşması bizim üçün çox böyük əhəmiyyət kəsb edir.
- Azərbaycan, tranzit ölkələr və Avropa ölkələri "Cənub qaz dəhlizi"nin həyata keçirilməsində israrlıdırlar. 2011-ci ilin əvvəlində Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında "Cənub qaz dəhlizi" ilə bağlı strateji tərəfdaşlıq üzrə memorandum imzalanmışdır və bu memorandum uğurla icra edilir. Bu, çox böyük layihədir. Bu layihə Avropanın enerji xəritəsinə yeni məqamlar gətirəcəkdir. Yəni, biz enerji xəritəsini birgə tərtib edirik.

- Bir sözlə, ölkəmizin uğurlu enerji siyasəti çoxdan Azərbaycanın həddələrindən kənara çıxmışdır. Biz öz enerji təhlükəsizliyimizlə bağlı bütün məsələləri uğurla icra etmişik. İndi bizim bütün səylərimiz beynəlxalq enerji əməkdaşlığına verəcəyimiz töhfələrlə və ölkəmizin bundan sonrakı uzunmüddətli inkişafını təmin etmək üçün layihələrin icrası ilə bağlıdır.
- Bugünkü Azərbaycan ölkəmizdə enerji sektorunda görülən işlərin ən gözəl nümunəsidir. Sadəcə olaraq Azərbaycan şəhərlərinə baxmaq kifayətdir ki, hər kəs görsün, doğrudan da, Azərbaycan nefti Azərbaycan xalqının milli maraqlarına xidmət edir. Biz çox düşünülmüş siyasətlə neftdən əldə edilmiş gəlirləri qeyri-neft sektorunun inkişafına yönəldə bilmişik. Biz insan kapitalına böyük sərmayələr qoya bilmişik. Biz bu sahədə tam şəkildə şəffaflığı təmin edə bilmişik. Bu gün 15 ilə yaxındır ki, fəaliyyət göstərən Dövlət Neft Fondumuz dünya miqyasında suveren fondlar arasında ən qabaqcıl yerlərdədir. Şəffaflığa, idarəçiliyə və ümumiyyətlə, bütün meyarlara uyğunluğuna görə Azərbaycan Dövlət Neft Fondu sözün əsl mənasında fərqlənir. Enerji sektorunda yaradılmış şəffaflıq əlbəttə, bizə imkan verir ki, bu müsbət təcrübəni bütün digər sahələrdə də həyata keçirək və başqa sahələrdə də bu şəffaflığı təmin edək. Neft Fondunun uğurlu fəaliyyəti bizim üçün bir stimuldur və gözəl əsasdır.
- İldən-ilə Neft Fondunun gəlirləri artır. Eyni zamanda, ölkənin əsas problemlərini həll etmək üçün vəsait hər il digər sahələrə yönəldilir. Məhz buna görə indi neft amilindən asılılığımızı böyük dərəcədə azalda bil-

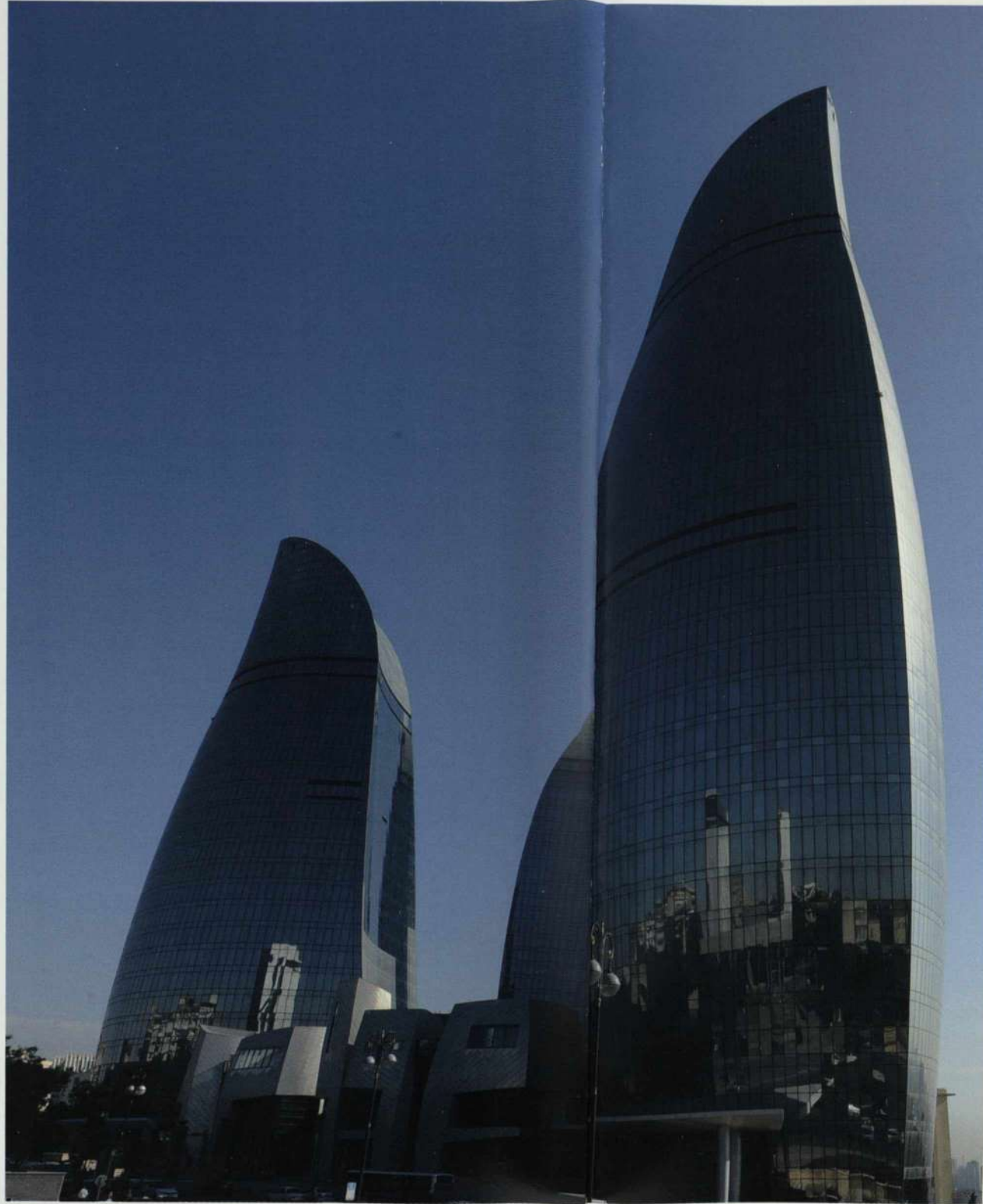
mişik. Məhz ona görə hazırda Azərbaycanın ümumi daxili məhsulunun əsas hissəsi qeyri-neft sektorunda formalaşır. Bu dörd ayda qeyri-neft sektorumuz 11 faiz artmışdır. Bu, artıq onu göstərir ki, şaxələndirmə ilə bağlı bizim bütün təşəbbüslərimiz reallaşır və ölkəmizin dayanıqlı inkişafı təmin edilir. Biz infrastruktur layihələrinə, yeni texnologiyalara böyük vəsait qoyuruq. Biz fəzaya peyk buraxırıq. Biz ölkəmizi hərtərəfli inkişaf etdiririk. Növbəti illərdə "Azərbaycan – 2020" Konsepsiyasının icrası ilə bağlı ölkəmiz inkişaf etmiş ölkələrin sırasına daxil edilməlidir. Bu, bizim əsas hədəfimizdir.

- Bu gün artıq Azərbaycan iqtisadiyyatı dünya iqtisadiyyatları arasında rəqabət qabiliyyətliliyinə görə 46-cı yerdədir. Bu gün Azərbaycanın bütün maliyyə göstəriciləri hər bir ölkə üçün nümunə ola bilər. İşsizlik 5,2 faiz, yoxsulluq 6 faiz, strateji valyuta ehtiyatları ümumi daxili məhsulun 70 faizini, xarici dövlət borcu ümumi daxili məhsulun 7 faizini təşkil edir. Bir milyondan çox yeni iş yerləri açılıbdır. Bütün bunlar realıqdır. Əlbəttə, bu nailiyyətlərin təməlinə neft amili dayanır. Amma sadəcə olaraq neft amili kimi deyil, neftdən uğurla istifadə edən dövlət siyasəti dayanır. Çünki dünyada neft-qaz hasil edən, ixrac edən ölkələr çoxdur. Azərbaycan təcrübəsi böyük təqdirə layiqdir. Ölkəmizin uğurlu inkişafı gələcək illərdə də davam edəcəkdir. Enerji məsələlərinin həlli ilə bağlı bütün təşəbbüslərimiz reallaşacaqdır. İyirmi il ərzində görülən işlər və təcrübə onu göstərir ki, başladığımız istənilən layihə uğurla nəticələnir. O ki qaldı ölkəmizin uğurlu inkişafına, bu məsələlərlə bağlı konkret proqramlar vardır və bu proqramlar icra edilir.

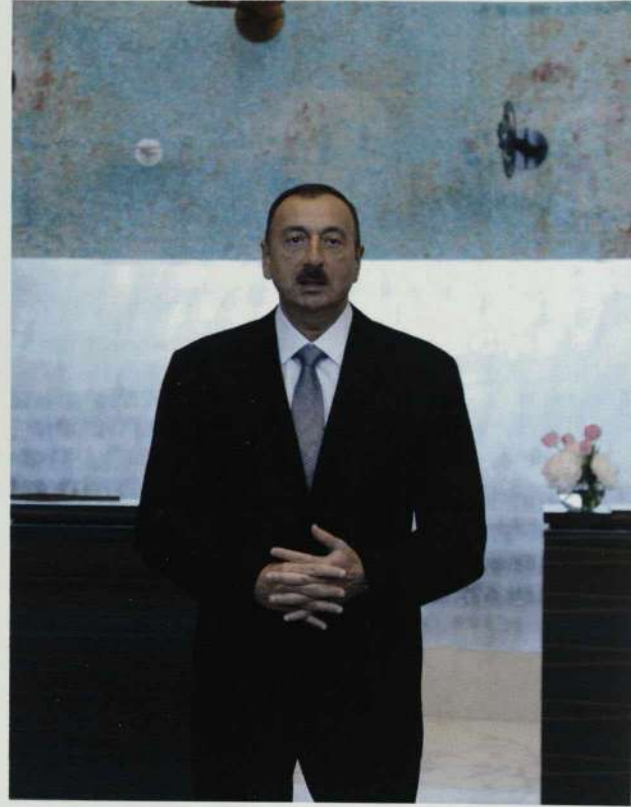
24 iyun 2013

Prezident İlham Əliyev
"Alov qüllələri"
kompleksindəki
"Fairmont Baku" otelinin
açılışında

2013

Prezident İlham Əliyevin
"Alov qüllələri"
kompleksindəki
"Fairmont Baku" otelinin
açılışında nitqindən

- "Fairmont" oteli sözün əsl mənasında möhtəşəm oteldir. Bakının, Azərbaycanın ən böyük, ən müasir otelidir və burada yaradılan şərait ən yüksək səviyyədədir. Bakıda otellər çoxdur. Xüsusilə son iki il ərzində beşulduzlu otellər tikilmişdir. Azərbaycan, Bakı bu baxımdan fərqlənir. Çünki ikinci belə şəhər yoxdur ki, iki il ərzində beşulduzlu altı otel tikilsin. Bu otellərin hamısı ən məşhur otel brendlərini təmsil edir.
- Bakı onsuz da gözəl şəhərdir. Ancaq yeni otellər şəhərimizi daha da gözəlləşdirir. Bu gün Bakıda bütün məşhur otel brendləri vardır. Təkcə son iki il ərzində "Kempinski", "Hilton", "Jumeirah", "Marriott", "Four Seasons" və "Fairmont" otelləri açılmışdır. Bu, özlüyündə bir göstəricidir. Ölkəmizin inkişafını göstərir. Azərbaycana investisiya qoyu-

luşunun istiqamətlərini göstərir. İnvestorların Azərbaycanın bu gününə və sabahına inamını göstərir. Bir sözlə, ölkəmiz inkişaf edir.

- Belə möhtəşəm, gözəl otellərin tikintisi Azərbaycanın gücünü göstərir. Çünki indi ölkəmizin inkişafı çoxşaxəlidir. Qeyri-neft sektorumuz da uğurla inkişaf edir. Bu ilin beş ayında Azərbaycanda qeyri-neft sektoru 11 faiz artmışdır. Bu, dünya miqyasında ən yüksək göstəricidir.
- Otellərin tikintisi əlbəttə ki, ölkədə gedən ümumi proseslərin təzahürüdür. Çünki əgər ümumi inkişaf olmasaydı və Azərbaycan indi dünya mərkəzlərindən birinə çevrilməsəydi, bu otellərin tikintisinə ehtiyac olmazdı. Bakı indi dünya mərkəzlərindən biridir, həm siyasi, həm iqtisadi və mədəni cəhətdən. Bakıda demək olar ki, hər həftə mötəbər beynəlxalq tədbirlər keçirilir. Beləliklə, yeni otellərin tikilməsinə də ehtiyac yəqin ki, olacaqdır.
- "Fairmont" oteli isə sözün əsl mənasında möhtəşəm bir oteldir. Daxili dizayn zövq oxşayır. Burada hər şey çox böyük zövqlə yaradılmışdır. Hər şey qonaqların rahatlığına hesablanmışdır. Gözəl otaqlar, geniş ictimai yerlər, konfrans mərkəzi, istirahət zonaları, dizayn çox gözəldir. Əlbəttə ki, otelin xarici görünüşü də möhtəşəmdir. "Fairmont" oteli və "Alov qüllələri" Bakının yeni simvoludur. Bakımızın qədim simvolları vardır ki, biz haqlı olaraq onlarla qürur duyuruq. "Qız qalası" Bakının simvoludur, İçərişəhər nadir memarlıq abidəsidir. Bulvar yüz ildən çoxdur ki, fəaliyyət göstərir. Bunlar Bakının köhnə və qədim simvollarıdır.
- Müstəqillik dövründə Bakının yeni simvolları da yaradılmışdır. Yuxarı mərtəbələrəndən Hey-

dər Əliyev Mərkəzi də görünür. Bu da nadir bir memarlıq əsəridir. Dünya miqyasında bunun analoqu yoxdur. Bayraq Meydanı müasir dövlətimizin simvoludur. Azərbaycanın müstəqilliyini əks etdirən möhtəşəm Bayraq Meydanının da dünyada analoqu yoxdur. Yeni bulvar Bakının yeni simvoludur. Digər binalar müasir şəhərimizi təcəssüm etdirir və onların içində əlbəttə ki, "Alov qüllələri"nin xüsusi yeri vardır. Təsədüfi deyildir ki, indi müxtəlif beynəlxalq tədbirlərdə, Azərbaycanın xaricdəki müxtəlif tədbirlərində "Alov qüllələri" bir simvol kimi əks etdirilir. Bu, doğrudan da nadir memarlıq əsəridir, dünyada analoqu yoxdur və şəhərimizin ən gözəl yerlərindən birində böyük zövqlə və böyük məhəbbətlə tikilibdir.

- "Fairmont" otellər qrupu dünyanın ən qabaqcıl qruplarından biridir və Azərbaycanda bu otelin uğurlu fəaliyyəti təmin ediləcəkdir. Bu otelin açılması, eyni zamanda, turizm sektorunun inkişafına da təkan verəcəkdir. Məhz burada qalmaq üçün turistlər gələcək ki, buranı görsünlər. Çünki "Alov qüllələri" indi dünyada məşhur bir memarlıq abidəsidir. Burada qalmaq üçün gəlmək istəyənlərin sayı çox olacaqdır.
- Turizmin inkişafı Azərbaycanda sürətlə gedir. İldən-ildə turistlərin sayı artır. Təkcə Bakıda deyil, başqa yerlərdə də turizm kompleksləri, həmçinin "Şahdağ" kompleksi açılmışdır. Bu qış mövsümündə orada artıq beş otel fəaliyyət göstərəcəkdir. Yəni, bu, ölkəmizin ümumi inkişafını göstərir. Ölkəmiz sürətlə inkişaf edir. Bütün sahələr, o cümlədən tikinti, turizm sahələri inkişaf edir. Azərbaycanda belə möhtəşəm binaların, otellərin tikilməsi və fəaliyyətə başlaması ölkəmizin ümumi inkişafının təzahürüdür.

2013

01 iyul 2013

Prezident İlham Əliyev
Şirvan şəhərində "Cənub"
Elektrik Stansiyasının
açılışında

05 iyul 2013

Prezident İlham Əliyev
Qazax Sement Zavodunun
yeni istehsal xəttinin
açılışında

Qazax–Quşçu–Ayrım
avtomobil yolunun inşası
baş çatmış 15 kilometrlik
hissəsinin açılışında

23 iyul 2013

Prezident İlham Əliyev
Bibiheybət qəsəbəsindəki
tikinti-quraşdırma
sahəsində "Çıraq" neft
layihəsinin bir hissəsi
kimi inşa edilmiş "Qərbi
Çıraq" platformasının
tamamlanmış üst
modullarında aparılan
işlərlə tanışlıq zamanı

2013

Prezident İlham Əliyevin
Şirvan şəhərində "Cənub"
Elektrik Stansiyasının
açılışında nitqindən

2013

- Bu gün Şirvan şəhərində "Cənub" Elektrik Stansiyası işə başlayır. Bu stansiya müstəqillik dövründə tikilmiş ən böyük elektrik stansiyasıdır. 780 meqavat gücündə olan stansiya Azərbaycanın enerji potensialını gücləndirəcək, imkan verəcəkdir ki, ölkə iqtisadiyyatı bundan sonra da uğurla inkişaf etsin. Çünki elektrik stansiyalarının fəaliyyəti ümumi inkişafa təkan verir.
- Son 10 il ərzində Azərbaycanda 14 elektrik stansiyası tikilmişdir. Ümumi stansiyaların sayı isə 23-dür. On il ərzində təxminən üç min meqavat gücündə stansiyalar tikilmişdir və hazırda ümumi generasiya gücümüz 6 min meqavatdır.
- Bu stansiyada ən son texnologiyalar tətbiq edilmişdir, ən müasir standartlara cavab verir. Bu, bölgənin ən müasir stansiyasıdır və burada quraşdırılmış bütün avadanlıq ən yüksək səviyyədədir. Stansiyanın tikintisində Azərbaycan mütəxəssisləri işləmişlər. İlk illərdə biz daha çox xarici şirkətlərə üz tuturduq, onları bu işlərə cəlb edirdik. Amma indi Azərbaycan şirkətləri belə nəhəng obyektləri tikə bilirlər.
- Azərbaycanda gedən uğurlu inkişaf, sənayeləşmə prosesi diktə edir ki, bizdə generasiya gücləri yaradılsın. Əgər son 10 il ərzində 14 elektrik stansiyası tikilməsə idi, biz bu gün indiki iqtisadi inkişafa nail ola bilməzdik. Azərbaycanda hər il çoxlu sayda yeni müəssisə tikilir, yeni zavodlar, fabriklər açılır və beləliklə, ölkənin sürətli inkişafı təmin edilir. Generasiya gücləri, əlbəttə ki, bütün bu inkişafın təməlinə durmalıdır və Azərbaycanda istehsal edilən enerji tələbatdan həmişə artıq olmalıdır. Gələn illərdə 2 min meqavat gücündə olan yeni stansiyalar tikilməlidir. Eyni zamanda, biz bərpa olunan elektrik enerjisinin yaradılması ilə ciddi məşğuluq. Su elektrik stansiyaları tikilir, günəş

elektrik stansiyalarının tikintisi nəzərdə tutulur və beləliklə, Azərbaycanda enerji sektorunda bütün məsələlər uğurla inkişaf edir və uğurla öz həllini tapır.

- Azərbaycanın inkişafı dünya miqyasında artıq bir reallıqdır. Bu inkişaf son 10 il ərzində özünü daha da çox göstərmişdir. Bu ilin 5 ayında qeyri-neft sektorumuz daha çox sənaye müəssisələrinin fəaliyyəti hesabına 11 faiz artmışdır. Əlbəttə, generasiya güclərinin yaradılması və inkişafı ümumi inkişafımıza xidmət göstərir. Azərbaycan hazırda elektrik enerjisini qonşu ölkələrə də ixrac edir. Ümumiyyətlə, Azərbaycanda enerji təhlükəsizliyi məsələləri uğurla icra edilir. Bu gün Azərbaycan dünya miqyasında nadir ölkələrdəndir ki, enerji təhlükəsizliyini özü 100 faiz təmin edir. Bu, təbii resursların işlənməsi sahəsində özünü büruzə verir, eyni zamanda, generasiya güclərinin yaradılması da bu istiqamətdə bizə kömək göstərir.
- Azərbaycan öz enerji resurslarını artıq neçə ildir ki, dünya bazarlarına çıxarır. Gələcəkdə təbii ehtiyatlarımızın dünya bazarlarına çıxarılması üçün əlavə imkanlar yaranır. Bu, o deməkdir ki, Azərbaycan bundan sonra uzun illər ərzində öz iqtisadi gələcəyini təmin edir. Azərbaycanın uzunmüddətli və dayanıqlı inkişafı üçün şərait yaradılır. Azərbaycanın dünyadakı rolu artır və yeri möhkəmlənir. Bu, ölkəmizin gücünü artıracaqdır. Biz enerji siyasətimizi uğurla aparırıq və bu siyasət bəhrəsini verməkdədir. Bu stansiyanın tikilməsi də enerji siyasətimizin təzahürüdür.
- Azərbaycanın uğurlu inkişafı artıq reallıqdır, heç kimdə şübhə doğurmur. Azərbaycan hətta dünyanı bürümüş böhran illərində də öz inkişafını təmin etmişdir, insanların rifah halı yaxşılaşır. İqtisadiyyatın bütün sektorları inkişafdadır. Şaxələndirmə siyasəti öz nəti-

cəsini verməkdədir. Beləliklə, uğurlu inkişaf üçün bütün imkanlar vardır. Biz bütün sahələrdə, o cümlədən enerji sahəsində yeni təşəbbüslər irəli sürəcəyik, yeni addımlar atacağıq ki, uzunmüddətli dayanıqlı inkişafı təmin edək.

- Bu stansiyanın tikilməsi özlüyündə rəmzi xarakter daşıyır və onu göstərir ki, müstəqil Azərbaycan dövləti böyük işləri görməyə qadirdir. Bu stansiyanın işə salınması ilə biz demək olar ki, standartlara cavab verməyən bütün köhnə stansiyaları artıq dayandırırıq. Stansiyanın iqtisadi cəhətdən böyük səmərəsi vardır. Burada sərfiyyat əvvəlki stansiya ilə müqayisədə təxminən iki dəfə azdır və bu da ölkə iqtisadiyyatına böyük dəstək olacaqdır.
- Azərbaycanda energetika sahəsinə çox böyük diqqət göstərilir. Bütün bölgələrdə modul tipli elektrik stansiyaları, böyük elektrik stansiyaları tikilmişdir. Azərbaycanda müasir texnologiyalar tətbiq edilir və bu texnologiyaları Azərbaycan mütəxəssisləri tətbiq edirlər. Stansiyaların işlədilməsində Azərbaycan mütəxəssisləri iştirak edirlər. Bu, kadr hazırlığı üçün də böyük dəstəkdir və bütün bu işləri görən energetiklər, inşaatçılar yüksək qiymətə layiqdirlər. Azərbaycanda texnoparklar tikilir, Bakıda, Sumqayıtda, Gəncədə və Mingəçevirdə böyük texnoparklar tikiləcəkdir, hələ energetiklər üçün işlər çox olacaqdır.
- Eyni zamanda, bu gün Şirvan şəhərinin inkişafı təmin edilir. Əvvəllər də burada sosial obyektlər, zavodlar tikilmişdir. Bu gün də Şirvan üçün çox vacib olan içməli su layihəsi icra ediləcəkdir. Böyük Olimpiya İdman Kompleksi, hərbi zavodlar açılır. Əvvəlki dövrlərdə Diaqnostika Mərkəzi açılmışdır. Yəni, Şirvan şəhərinin uğurlu inkişafı üçün hər şey edilir.

07 avqust 2013

Prezident İlham Əliyev
Kürdəmir heyvandarlıq
və süd kompleksinin yeni
qablaşdırma sahəsinin
açılışında

Külüllü su mənbəyindən
Kürdəmir şəhərinə
içməli suyun verilməsi
mərasimində

2013

12th Economic Cooperation Organization
Summit
Baku, 16 October 20

2012

13 mart 2012

Prezident İlham Əliyev
Masallıda "Masera"
MMC-nin soyuducu anbar
və istixana komplekslərinin
açılışında

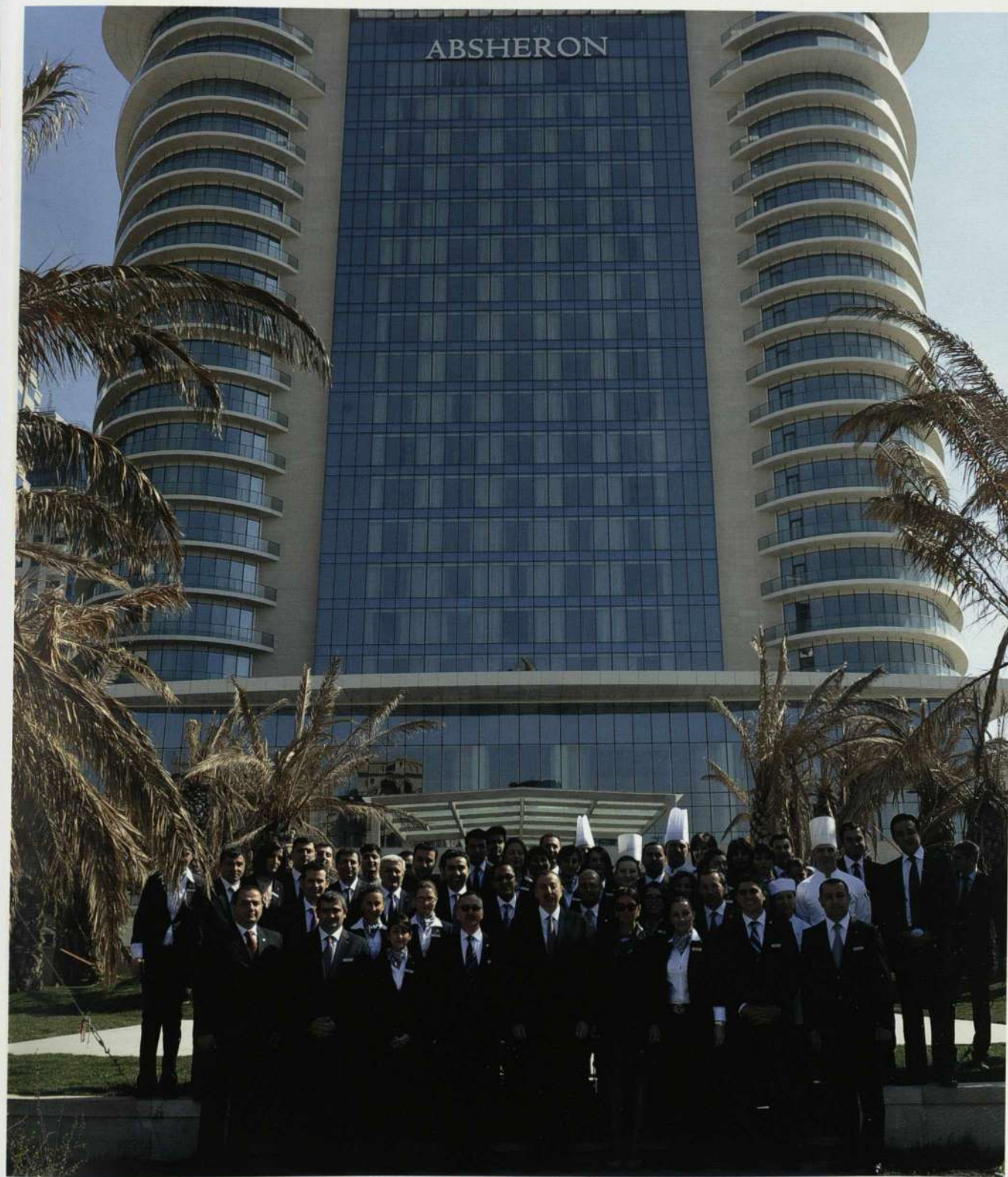
2012

01 aprel 2012

Prezident İlham Əliyev
Bakıda "JW Marriott
Absheron" otelinin
açılışında

2012

- Bakıda gözəl, möhtəşəm "Marriott" oteli açılır. Bu, doğrudan da şəhərimizin inkişafı üçün çox vacib olan hadisədir. "Marriott" oteli bütün dünya standartlarına cavab verir. Ən gözəl şərait yaradılıbdır. Qonaqların istirahəti, müxtəlif tədbirlərin keçirilməsi üçün bütün şərait vardır. Otelin xarici görünüşü də, daxili dizaynı da çox gözəldir. Burada bütün işlər böyük zövqlə görülüb. Bu otel nəinki Azərbaycanın, bütün bölgənin ən gözəl otellərindən birinə çevriləcəkdir. "Marriott" dünya şöhrətli otellər şəbəkəsidir. "Marriott"un Azərbaycana gəlməsi, eyni zamanda, Azərbaycanda gedən inkişafın əlamətidir.
- Eyni zamanda, otel öz tarixi "Abşeron" adını da saxlayıb. Çünki 1980-ci illərdə burada "Abşeron" otelinin tikilməsi o dövr üçün böyük hadisə idi. Bir tərəfdə "Abşeron", digər tərəfdə "Azərbaycan" otellərinin tikilməsi bizim əsas meydanımızın həddlərini də müəyyən etmişdi. İndiki dövrdə artıq həyat yeni inkişaf dinamikası tələb edir. Bakının bugünkü mənzərəsində yenə bizim əsas meydanımız olan Azadlıq meydanı iki gözəl otellə əhatə olunub və beləliklə, bu gözəl meydan tamamlanır.
- Otelin tikintisi Azərbaycana investorlar tərəfindən göstərilən diqqətin də əlamətidir. Dünya şöhrətli otellər şəbəkələrinin Azərbaycana gəlməsi və fəaliyyətə başlaması Azərbaycanda gözəl investisiya iqliminin təzahürüdür. Hazırda turizm sektoruna, otelçilik sektoruna sərmayə qoyulur. Təkcə son bir il ərzində şəhərimizdə dörd beşulduzlu otel istifadəyə verilib. Yaxın aylar ərzində Bakıda daha iki beşulduzlu otel açılacaqdır. Bu, bölgənin tarixində nadir bir hadisədir. Bir il, ilyarım ərzində bir şəhərdə beşulduzlu altı otel yaradılır və bu şəhərin adı Bakıdır. Bakı bu inkişafa layıqdır. Bakı dünyanın ən gözəl şəhərlərindən biridir. Bakının tarixi gözəlliyi vardır və bu, bizim qürur mənbəyimizdir.

Eyni zamanda, gəncləşən, müasirləşən Bakı da dünya miqyasında artıq özünə yer tuta bilibdir.

- Otelin ətrafı da abadlaşdırılır. Qonaqlar burada tikilmiş yeraltı keçid vasitəsilə bulvara çıxacaqlar. Bakının tarixi bulvarı buradan, bu nöqtədən başlayır. Tarixi bulvarımızın uzunluğu 3,5 kilometr təşkil edir. Vaxtilə, Sovet İttifaqında məsafə baxımından ən böyük bulvar Bakı bulvarı idi. Ancaq müasir Bakının, müasir Azərbaycanın inkişafı tələb edirdi ki, biz bulvarın da uzunluğunu artırmaq. Hazırda yeni bulvarın tikintisi, Bayraq Meydanında dənizkənarı zolaqların tikintisi nəticəsində ay yarım bundan sonra Bakı bulvarının – köhnə, yeni və Bayraq Meydanındakı bulvarın uzunluğu 14–15 kilometrə çatacaqdır. Bu məqsədlə bulvar üçün yeni kiçik avtobuslar sifariş edilib. Bulvardan Bayraq Meydanına qədər dəniz taksiləri işləyəcəkdir.
- Doğrudan da, şəhərdə elə nadir şərait yaranır ki, bunun analoquunu tapmaq çox çətin. Qısa müddət ərzində bu qədər inkişaf, bu qədər investisiyalar ölkəmizin yüksəliş dinamikasını göstərir. Ölkəmizin bölgələri də inkişaf edir. Bölgələrdə də beşulduzlu otellər tikilir. Şahdağ Qış-Yay Xizək Mərkəzi bu ilin sonunda açılacaqdır. Bu da dünya miqyasında ən gözəl xizək kurortu olacaqdır. Hazırda orada da bir neçə beşulduzlu otel tikilir.
- Gələcəkdə Azərbaycana turistlərin gəlişi nəticəsində ölkəmiz dünyanın turizm xəritəsində də öz yerini tapacaqdır. Bu gün bölgənin iqtisadi, siyasi mərkəzi Azərbaycandır. İstənilən beynəlxalq tədbiri Azərbaycanda keçirmək üçün çox gözəl şərait vardır. Dünya miqyasında çox kiçik bir ərazidə bu qədər gözəl otellərin tikintisinə çox nadir hallarda rast gəlmək olar. Bakıda biz bunu görürük. Bakıda yaşamaq, işləmək, dincəlmək üçün bütün şərait vardır.

- "Marriott" oteli memarlıq baxımından da çox gözəldir. Biz buna da daim fikir verməliyik. Çünki bizim gözəl şəhərin özünəməxsus memarlıq ənənələri vardır. Qədim şəhərimizin, burada XIX əsrdə tikilmiş binaların və müasir binaların memarlığı çox gözəldir. Əsas məsələ ondan ibarət idi ki, bu stillərin arasında olan fərqlər ümumi mənzərəni pozmasın, əksinə, ümumi mənzərəyə gözəl məqamları əlavə etsin. Biz buna nail ola bilmişik. Çünki Bakıda qədim binalar, müasir binalar bir-biri ilə harmoniya təşkil edir. Bütün işlər böyük zövqlə görülür.
- Biz Bakını bağlar, parklar, bulvarlar şəhərinə çeviririk. Bakı bu gün dünyanın ən gözəl şəhərlərindən biridir. Əlbəttə, belə gözəl otellərin tikintisi, beynəlxalq brendlərin, dünya şöhrətli otel şəbəkələrinin Azərbaycana gəlməsi imkanlarımızı, bizə olan inamı daha da artırır, digər sahələrə investisiyaların qoyuluşunu təşviq edir.
- Sual yarana bilərdi ki, nə üçün şəhərdə bir il yarım ərzində beşulduzlu altı otel tikilir? Bu otellər necə işləyəcək? Kifayət qədər qonaq olacaq yoxsa yox? Bu beşulduzlu altı otel bizə kifayət etməyəcək. Çünki ölkəmizin, şəhərimizin inkişafı o qədər sürətlə gedir, Bakıya gəlmək istəyənlərin sayı o qədər sürətlə artır ki, gələcəkdə də otellərin tikintisinə böyük ehtiyac vardır.
- Əlbəttə, şəhərimizin tarixi, gözəl yerləri vardır. Bu yerlər demək olar ki, artıq tutulub, Azadlıq meydanı, Azneft meydanı, şəhərimizin yuxarı hissəsində artıq beşulduzlu otellər tikilir. İki il bundan əvvəl Bakıda bəlkə bir və ya iki beşulduzlu otel var idi. Ancaq indi sağlam rəqabət şəraitində hər bir brend öz imkanlarını ortaya qoyacaqdır və bu, əlbəttə, bizim ümumi inkişafımıza böyük töhfədir.

12 aprel 2012

Prezident İlham Əliyev
inşası davam etdirilən
Qazax sement zavodunda
işin gedişi ilə tanış olarkən

"Azərsun-Holding"
MMC-nin Qazax Konserv
Zavodunun açılışında

Tovuzda "Ayan Palace"
otelinin açılışında

2012

13 aprel 2012

Prezident İlham Əliyev
"AITF-2012"
XI Azərbaycan Beynəlxalq
Turizm və Səyahətlər
Sərgisində

2012

19 april 2012

Prezident İlham Əliyev
BMT-nin Ərzaq və Kənd
Təsərrüfatı Təşkilatının
Avropa üzrə 28-ci regional
konfransının açılış
mərasimində

2012

- BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının (FAO) Avropa üzrə regional konfransının Azərbaycanla keçirilməsi çox əlamətdar hadisədir. Ölkəmizin həyatında çox vacib hadisədir. FAO ilə Azərbaycan arasındakı əlaqələr artıq böyük tarixə malikdir. Biz bu mötəbər beynəlxalq təşkilatın fəal üzvüyük. Müxtəlif layihələr, proqramlar icra edilir. FAO tərəfindən Azərbaycana verilən dəstək kənd təsərrüfatı sahəsində islahatların aparılması üçün də çox vacibdir. Bu əməkdaşlıq bundan sonra da sürətlə inkişaf edəcəkdir. Azərbaycan FAO-dakı fəaliyyətini daha da genişləndirəcəkdir. Beləliklə, bu əməkdaşlıq yeni mərhələyə qədəm qoyacaqdır.
- Azərbaycanda kənd təsərrüfatında aparılan islahatlar 1990-cı illərin ortalarından başlamışdır. Prezident Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə çox ciddi və radikal islahatlar başlamışdır. Kənd təsərrüfatı sahəsində aparılan islahatlar bəlkə də başqa sahələrə də müsbət təkan vermişdir. Çünki Azərbaycanda, ümumiyyətlə, islahatların aparılması 1990-cı illərin ortalarından başlamışdır. Biz 1991-ci ildə dövlət müstəqilliyimizi bərpa etdik. Müstəqilliyimizin ilk illəri ölkəmiz üçün çox ağır keçmişdir. İqtisadi sahə, ümumiyyətlə, ölkə iqtisadiyyatı iflic vəziyyətində idi. Sənaye istehsalı tənəzzül edirdi, inflyasiya min faizlərlə ölçülürdü. Ümumiyyətlə, ölkəmizin gələcək inkişafı, xüsusilə iqtisadi sahədəki inkişaf böyük suallar doğururdu. Məhz bu həlledici anlarda – 1990-cı illərin ortalarında kənd təsərrüfatı sahəsində başlamış və bu gün də uğurla davam etdirilən islahatlar bizi çətin vəziyyətdən çıxara bilmişdir. Bu gün bu islahatlar davam etdirilir. Kənd təsərrüfatı bizim üçün prioritet sahədir, xüsusilə, indiki mərhələdə. Çünki biz iqtisadiyyatımızı saxələndiririk.
- Azərbaycan qədim neft diyarıdır. Hazırda Azərbaycanın zəngin neft-qaz ehtiyatları

həm bizim enerji təhlükəsizliyimizi, həm dostlarımızın enerji təhlükəsizliyini təmin etməkdədir. Biz əldə olunan gəlirlərdən çox səmərəli şəkildə istifadə edirik. Qeyri-neft sektorunun inkişafına dövlət çox böyük investisiyalar qoyur. Ümumiyyətlə, Azərbaycanda investisiya qoyuluşu prosesi sürətlə davam edir. Keçən il 15 milyard dollar investisiya qoyulmuşdur. Daxili investisiyalar artıq xarici investisiyaları üstələyir. Investisiyaların böyük hissəsi kənd təsərrüfatına, aqrar sektora, ölkəmizin bölgələrinə yönəldilir. Biz islahatları davam etdiririk. Hazırda fermerlərə dövlət tərəfindən kifayət qədər böyük yardımlar göstərilir. Fermerlərə subsidiyalar, güzəştli şərtlərlə yanacaq, gübrələr verilir. "Aqrolizinq" Dövlət Şirkəti yaradılıb. Texnikanın alınması və fermerlərə icarəyə verilməsi prosesi də artıq təkmilləşir. Aqroservislər yaradılır. Həm dövlət, həm də özəl aqroservis qurumları vardır. Eyni zamanda, partnyorluq əsasında fəaliyyət göstərən dövlət və özəl aqroservislər kənd təsərrüfatında islahatların daha da ciddi aparılması üçün şərait yaradır.

- Biz dünyanın ən mütərəqqi texnologiyalarını Azərbaycana gətiririk. Bütün sahələrə, eyni zamanda, kənd təsərrüfatı sahəsinə də bu texnologiyalar gəlir. Biz ölkəmizi müasirləşdiririk. Azərbaycanda çox böyük modernləşmə siyasəti aparılır. Kənd təsərrüfatı bizim üçün ən vacib olan sahələrdən biridir. Hazırda Azərbaycanda qeyri-neft sahəsində bizim üçün iki əsas prioritet sahə vardır. Onlardan biri informasiya-kommunikasiya texnologiyaları, digəri isə kənd təsərrüfatıdır. Kənd təsərrüfatı sahəsi hər bir insan üçün çox önəmlidir, xüsusilə, Azərbaycan üçün. Çünki əhalimizin təxminən yarısı, ondan bir qədər az kənd zonalarında, kəndlərdə yaşayır. Kəndlərdə müasir infrastrukturun yaradılması, müasir xidmətin göstərilməsi məsələləri də bizim üçün prioritetdir.

2004-cü ildə biz ölkəmizdə birinci regional inkişaf proqramını qəbul etmişik. Bu proqram uğurla icra edilib. Proqramın icrası nəticəsində Azərbaycanda bir milyondan artıq yeni iş yeri açılmışdır. Bu iş yerlərinin mütləq əksəriyyəti aqrar sektorda yaranıb.

- Ölkə iqtisadiyyatının inkişaf templəri çox yüksəkdir. Son səkkiz il ərzində ümumi daxili məhsulumuz üç dəfə, büdcə xərcləri 20 dəfəyə yaxın artmışdır, yoxsulluq beş dəfə azalmışdır. Səkkiz il bundan əvvəl əhalimizin 49 faizi yoxsulluq şəraitində yaşayırdı. Hazırda bu rəqəm 7,6 faizdir. Şübhə yoxdur ki, yoxsulluq şəraitində yaşayanların əksəriyyəti paytaxtda deyil, bölgələrdə yaşayırdı. Ona görə iqtisadi islahatlarımız və regionlara böyük investisiyaların qoyulması bir neçə məsələyə müsbət təsirini göstərmişdir. İlk növbədə, iş yerlərinin açılması, yoxsulluğun azaldılması, bölgələrdən, kəndlərdən böyük şəhərlərə, xüsusilə paytaxta miqrasiyanın dayandırılması. İdxalı əvəzləyən yerli istehsal sahələrinin yaradılması prosesi də çox sürətlə gedir. Biz qarşıya hədəf qoymuşuq ki, özümüzü əsas ərzaq məhsulları ilə tam şəkildə təmin etməliyik. Bu istiqamətdə çox ciddi addımlar atılmışdır. Hazırda biz özümüzü əsas qida məhsulları ilə böyük dərəcədə – təxminən 80–90 faiz səviyyəsində təmin edirik.
- Eyni zamanda, bizdə çox güclü ixrac potensialı da formalaşır. İxrac potensialını daha da artırmaq üçün biz indi müxtəlif stimulyerici amillərdən istifadə edirik. Yeni bazarlara çıxırıq. Azərbaycanda demək olar bütün yeni, müasir emal müəssisələri dünya standartlarına cavab verir. Hazırda bizim üçün əsas ixrac bazarı qonşu ölkələrdir. Ancaq biz məhsullarımızla artıq Avropa İttifaqı məkanına da çıxırıq. Yaxın zamanlarda bu işlər daha da sürətlə gedəcəkdir. İslahatlar davam etdirilir. Bu islahatlar ölkəmizin inkişaf

fina, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsinə xidmət göstərir. Bu gün Azərbaycanın kifayət qədər böyük maliyyə resursları vardır. Bu resurslar qeyri-neft sektorunun inkişafına yatırılır. Beləliklə, ölkə iqtisadiyyatının dayanıqlığı təmin edilir.

- Ərzaq təhlükəsizliyi məsələləri bu gün dünya gündəliyində çox mühüm yer tutur. Azərbaycan artıq donor ölkəyə çevrilir. Biz müstəqilliyimizin ilk illərində beynəlxalq təşkilatlardan böyük yardımlar almışıq və buna görə minnətdarıq. Bu yardımlar bizə imkan verib ki, ölkəmizi inkişaf etdirək. Hazırda biz müxtəlif sahələrdə, o cümlədən FAO-nun məşğul olduğu sahədə də donor ölkəyə çevrilirik. Biz istəyirik ki, bu sahədəki fəaliyyəti, FAO ilə birlikdə, əlaqələndirilmiş şəkildə aparaq. Biz planlı iqtisadiyyatdan bazar iqtisadiyyatına çox qısa müddət ərzində keçmişik. Müstəqilliyi bərpa etdikdə – 1991-ci ildə bazar iqtisadiyyatı bizim ümumi daxili məhsulda sıfır faizə bərabər idi. Hazırda Azərbaycan iqtisadiyyatının 80 faizdən çoxu özəl sektorda formalaşır. Biz dövlət-özəl partnyorluq təcrübəsinə malikik. Biz yoxsulluqdan inkişafa çox çətin yolu qısa müddət ərzində qət edə bilmişik. Növbəti onillik üçün bizim daha da ciddi planlarımız, hədəflərimiz vardır. Növbəti 10 il ərzində Azərbaycanda ümumi daxili məhsul daha iki dəfə artmalıdır. Bu artıq, ilk növbədə qeyri-neft sektorunun hesabına baş verməlidir.
- Biz torpağı kəndlilərə, insanlara qaytardıq. Uzun illər idi ki, biz Sovet İttifaqının tərkib hissəsi idik. Hər şey, o cümlədən torpaq dövlətə məxsus idi. Sovet İttifaqı zamanında Azərbaycan əsas ərzaq məhsullarını başqa respublikalardan gətirirdi. Ancaq hazırda biz nəinki böyük dərəcədə özümüzü təmin edirik, eyni zamanda, ixrac potensialımız da yaranıbdır. Biz aclığa qarşı mübarizədə daha da fəal rol oynamağa hazırıq. Çünki aclıq XXI

əsrin ən böyük bəlasıdır. Dözülməzdir ki, bu gün, bu dəqiqə aclıqdan ölənlər vardır. Biz bütün səylərimizi birləşdirib bu böyük bəlaya qarşı ciddi mübarizə aparmalıyıq. Azərbaycan buna hazırdır və FAO-nun çox dəyərli üzvü kimi bu sahədə biz konkret addımları atmağa hazırıq.

- Biz əlbəttə, son illər ərzində kənd təsərrüfatında böyük islahatlar aparmışıq və bu islahatları aparacağıq. Yeni torpaqların dövrüyə buraxılması prosesləri gedir. Torpağa xidmət müasir səviyyədə aparılır. Hələ ki, bu sahədə görüləsi işlər çoxdur. Qüsurlar da, problemlər də, çətinliklər də vardır. Ancaq biz bu problemlərin həll yollarını bilirik. Ancaq bizim ərazimizin müəyyən hissəsi 20 ilə yaxındır ki, işğal altındadır. Ermənistanın Azərbaycana qarşı apardığı işğal və etnik təmizləmə siyasəti torpaqlarımızın, yəni beynəlxalq birlik tərəfindən tanınan Azərbaycan torpaqlarının 20 faizinin işğal altına düşməsinə gətirib çıxarmışdır. Orada bütün infrastruktur dağıdılmışdır. Eyni zamanda, kənd təsərrüfatı üçün yararlı torpaqlar indi istifadəsiz qalır. Əgər münaqişəyə son qoyularsa, Ermənistan BMT Təhlükəsizlik Şurasının dörd qətnaməsinə riayət edərsə və işğal edilmiş torpaqlardan öz xoşu ilə çəkilsə, hazırda işğal altında olan torpaqlar da dövrüyə buraxılacaqdır. Beləliklə, kənd təsərrüfatı, insanların normal yaşaması üçün daha da yaxşı imkanlar yaranacaqdır.

- Biz bundan sonra da bütün beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən FAO ilə əməkdaşlığımızı davam etdirəcəyik. FAO-nun dünyadakı mövqeləri möhkəmlənir. Bu təşkilat çox böyük nüfuza malikdir və BMT ailəsində öz konkret proqramı ilə seçilir. Azərbaycan da BMT-nin fəal üzvüdür. Keçən il oktyabr ayında müstəqilliyimizin 20 illiyini qeyd edərkən, eyni zamanda, Azərbaycan BMT Təhlükəsizlik Şurasına üzv seçilmişdir. Bu, müstəqillik tarixində bizim ən böyük qələbəmizdir, ən böyük diplomatik uğurumuzdur. Gənc müstəqil dövlət üçün dünyanın bir nömrəli mötəbər qurumuna üzv seçilmək, doğrudan da, böyük nailiyyətdir. Namizədliyimizi 155 ölkə dəstəkləmişdir. Bu, onu göstərir ki, son 20 il ərzində Azərbaycan özünü dünyaya etibarlı tərəfdaş, dost, ədaləti müdafiə edən ölkə kimi tanıtdıra bilmişdir. Biz hazırda BMT Təhlükəsizlik Şurasında fəaliyyətə başlamışıq, prinsipial mövqeyimizlə seçilirik. Gələn ay dünyanın bir nömrəli qurumuna biz sədrlik edəcəyik. Biz Təhlükəsizlik Şurasında beynəlxalq hüququ və ədaləti müdafiə edəcəyik. Ədalətin tam şəkildə bərqərar olması üçün dünyada aclıq olmamalıdır. Azərbaycan bu islahatlarda yeni uğurlar qazanacaq, beynəlxalq təşkilatlarla, FAO ilə əməkdaşlığımız daha da dərinləşəcəkdir.

24 aprel 2012

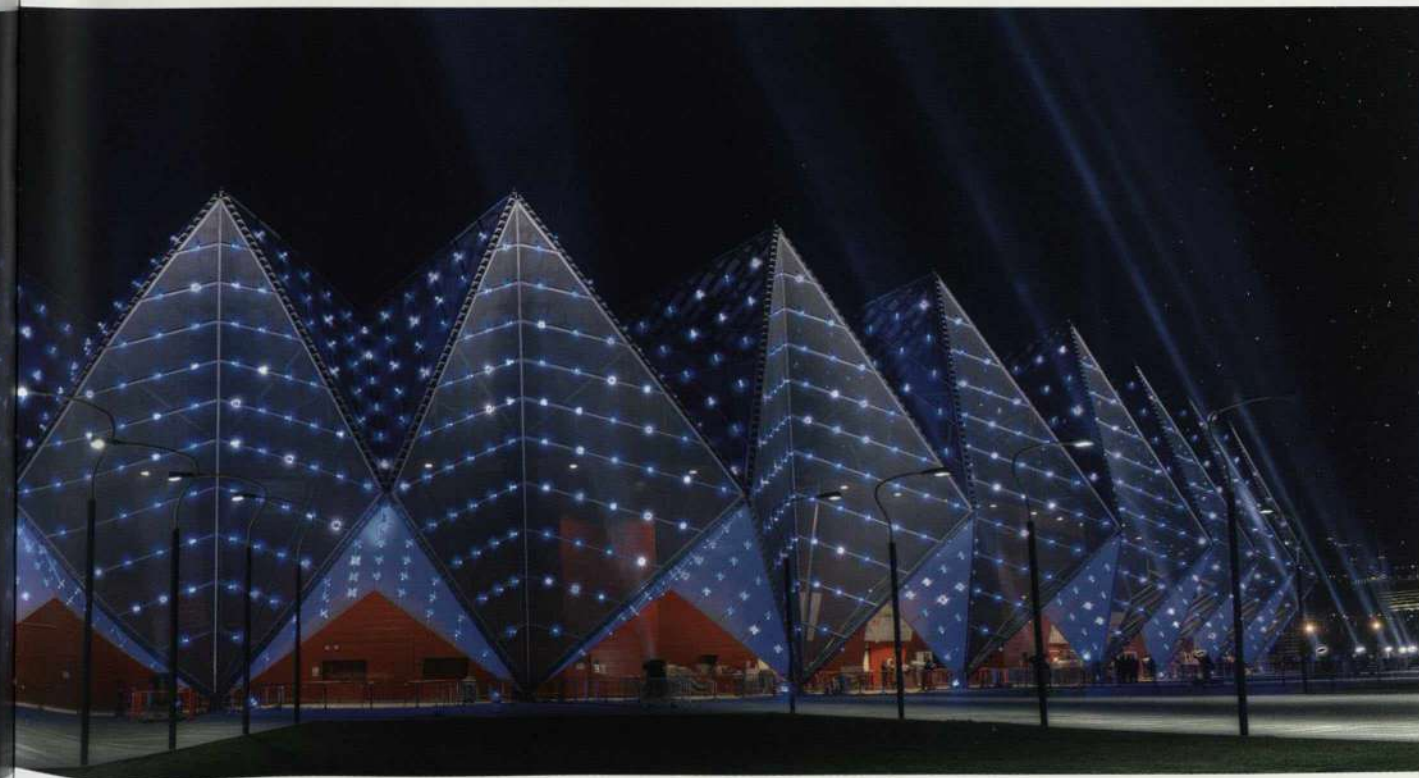
Prezident İlham Əliyev
Sumqayıtda "Azgüntex"
zavodunun açılışında

2012

07 may 2012

Prezident İlham Əliyev
"Baku Crystal Hall"un
açılışında

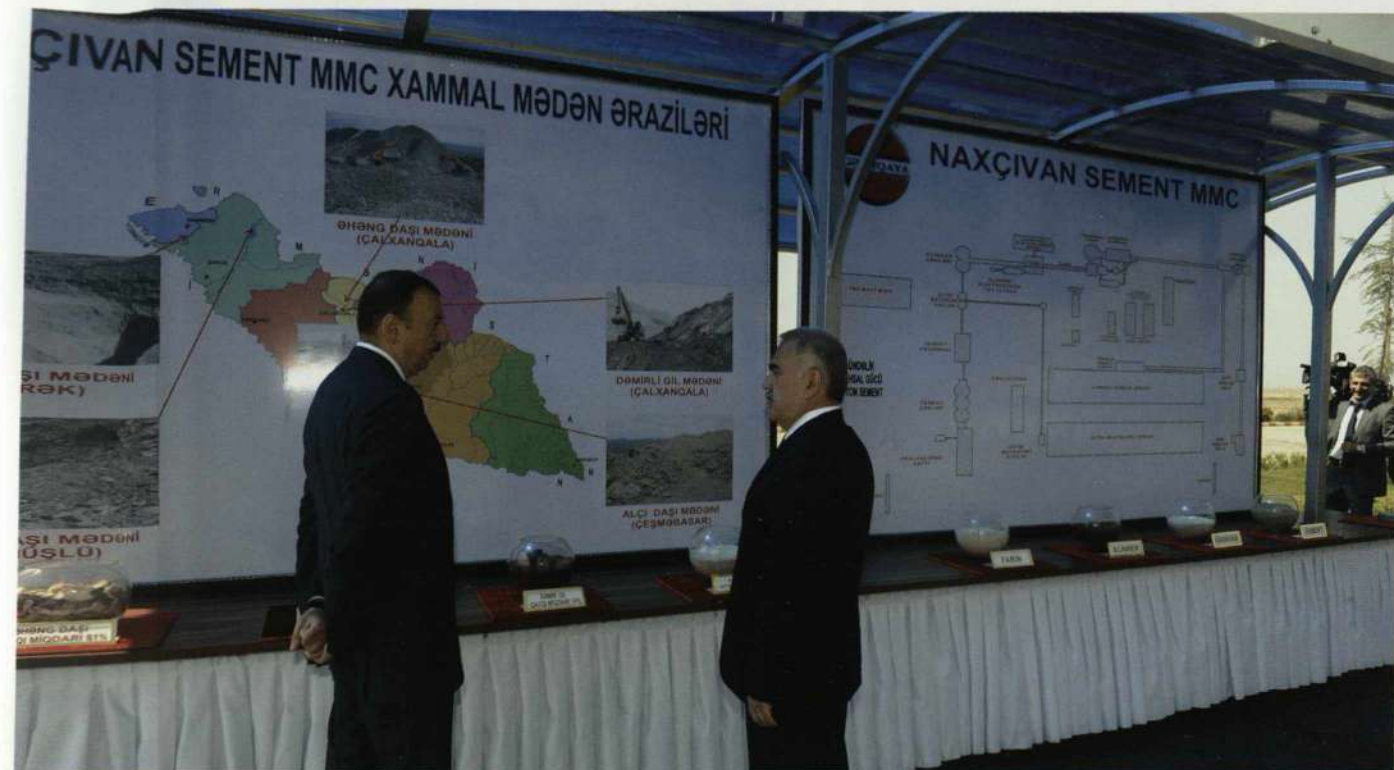

2012

30 may 2012

Prezident İlham Əliyev
Naxçıvan Sement
Zavodunun açılışında

2012

05 iyun 2012

Prezident İlham Əliyev
Bakıda XIX Beynəlxalq
"Xəzər Neft, Qaz,
Neftayırma, Neft Kimyası"
Sərgisi və Konfransının
açılışında

2012

Prezident İlham Əliyevin
Bakıda XIX Beynəlxalq
"Xəzər Neft, Qaz,
Neftayırma, Neft Kimyası"
Sərgisi və Konfransının
açılışında nitqindən

- Bu sərgi və konfransın artıq böyük tarixi vardır. Bu dəfə sərgidə 300-dən artıq şirkət iştirak edir. Birinci sərginin Azərbaycanın nəinki neft-qaz sənayesində, ümumi inkişafında çox böyük rolu olmuşdur. Azərbaycan gənc müstəqil dövlət idi. Dünyaya hələ özünü tanıtdıra bilməmişdi. Azərbaycanın zəngin neft-qaz yataqları haqqında, əlbəttə ki, mütəxəssis dairələrində bilgiler var idi. Ancaq geniş biznes dairələri bundan xəbərsiz idi. Məhz sərginin 1994-cü ildə keçirilməsi ilə Azərbaycanın imkanları, xüsusilə neft sektorundakı imkanları dünyaya təqdim edildi. Azərbaycana çox böyük maraq göstərməyə başlandı. Təsadüfi deyil ki, sərgidən bir neçə ay sonra "Əsrin kontraktı" imzalanmışdır ki, bu gün biz hamımız onun nəticələrini görməkdəyik.
- O vaxt ölkəmiz gələcək inkişaf istiqamətlərini müəyyən edirdi. Əlbəttə ki, bizim əsas potensialımız olan neft ölkənin ümumi inkişafına xidmət göstərməli idi. Bunu etmək üçün mütləq xarici tərəfdaşlar Azərbaycana sərmayə qoymalı idilər. Çünki o vaxt Azərbaycanın maddi imkanları çox məhdu idi. Biz buna nail ola bildik. Qısa müddət ərzində müxtəlif irimiqyaslı, böyük şirkətlər Azərbaycana gəldilər, sərmayə qoymağa başladılar. Azərbaycanın uğurlu inkişafı başladı. Məhz 1994-cü ildə ulu öndər tərəfindən Heydər Əliyev neft strategiyası elan edilmişdir ki, bu gün də bu strategiya davam etdirilir.
- Azərbaycanın enerji resursları tam şəkildə Azərbaycan xalqının maraqlarının xidmətindədir. Azərbaycana böyük sərmayə qoyulmuşdur. Hazırda neft-qaz sektoruna qoyulan investisiyalar təxminən 50 milyard dollar səviyyəsindədir. Bütövlükdə 1995-ci ildən bu günə qədər ölkə iqtisadiyyatına təxminən 120 milyard dollar sərmayə qoyulmuşdur.

2012

Yəni, biz neft amilindən çox məharətlə və böyük səmərə ilə istifadə edə bildik. Neftdən əldə edilən gəlirləri qeyri-neft sektorunun inkişafına yönəldə bildik. Ölkə iqtisadiyyatını çoxşaxəli iqtisadiyyat kimi təşkil edə bildik. O vaxt həm geosiyasi, həm iqtisadi, həm siyasi baxımdan Azərbaycan indiki kimi güclü dövlət deyildi. Azərbaycana təzyiqlər də, təhdidlər də var idi. Biz gənc ölkə idik. Bizim maddi imkanlarımız çox məhdu idi. Amma buna baxmayaraq, Heydər Əliyevin qətiyyəti və cəsarəti sayəsində, düzgün təşkil edilmiş strategiya nəticəsində biz bütün hədəflərə çatdıq.

- 2003-cü ildə Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin təməli qoyulmuşdur. 2006-cı ildə kəmə istifadəyə verilmişdir. Bu kəmə bütövlükdə

bölgənin və bəlkə də qitənin enerji xəritəsini əsaslı şəkildə dəyişdirə bilmişdir. Bu kəmə təkcə Azərbaycan neftinin dünya bazarlarına çıxarılması üçün deyil, eyni zamanda, yeni dəhlizin açılması üçün çox vacib, tarixi bir addım idi. Artıq bu dəhliz işə düşəndən sonra növbəti mərhələdə böyük "Şahdəniz" yatağının qaz ehtiyatlarının dünya bazarına çıxarılması üçün Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməri tikilmişdir.

- "Şahdəniz" üzrə kontraktın imzalanması "Azəri-Çıraq-Günəşli" kontraktının imzalanmasından iki il sonra baş vermişdir. O vaxt Azərbaycanın qaz potensialı haqqında dünyada heç bir məlumat yox idi. Çünki sovet dövründə bizim qaz imkanlarımız araşdırılmamışdır. Geoloqlarımız, mütəxəssislərimiz,

əlbəttə, bildirdilər ki, bizim zəngin qaz ehtiyatlarımız vardır. Amma heç vaxt Azərbaycan xarici investorlar tərəfindən qaz ölkəsi kimi maraq doğurmurdu. Ancaq "Şahdəniz" qaz yatağının kəşfindən sonra – bu yataq dünya miqyasında ən böyük yataqlardan biridir – əlbəttə ki, bu sahəyə diqqət daha da çox olmuşdur. Beləliklə, düzgün strategiyanın icra edilməsi nəticəsində Azərbaycanı beynəlxalq enerji ailəsinə daxil etdirə bildik.

- Eyni zamanda, bu, bizim üçün böyük təcrübə idi. Çünki bizim Dövlət Neft Şirkətimiz – SOCAR o vaxt sadəcə olaraq daxili bazarda fəaliyyət göstərən adi bir şirkət idi. Başqa dövlət qurumlarından heç nə ilə fərqlənmirdi. Amma bizim məqsədimiz ondan ibarət idi ki, SOCAR-ı dünya miqyaslı nəhəng enerji şirkətinə çevirək. Hazırda biz bu məqsədə də çatmışıq. Bundan sonra SOCAR-ın həm ölkə daxilindəki, həm xaricdəki fəaliyyəti daha da genişmiqyaslı olacaqdır.
- Uğurlu neft strategiyamız həm 1990-cı illər üçün, həm bu gün üçün çox əhəmiyyətlidir və bizə imkan verdi ki, ölkə qarşısında duran əsas iqtisadi və sosial məsələləri uğurla inkişaf etdirək. Əlbəttə, biz bu strategiyayı icra edərkən bir neçə hədəfi qarşıma qoymuşduq. İlk növbədə, məqsəd Azərbaycanın zəngin neft-qaz potensialını tam şəkildə realizə etmək idi. Digər tərəfdən, neft amilindən sadəcə olaraq istifadə edib qeyri-neft sektorunu inkişaf etdirmək məsələsi gündəlikdə idi. Neft bizim üçün məqsəd deyil, vasitədir – ölkəmizi inkişaf etdirmək, müasir dövlət yaratmaq üçün vasitədir.
- Biz imkanlardan səmərəli şəkildə istifadə edə bilmişik. Xüsusilə Dövlət Neft Fondunun yaradılması bu istiqamətdə atılan çox vacib addım idi. Bu qurumun fəaliyyətə başlaması

həm şəffaflığı təmin etdi, eyni zamanda, bizə imkan verdi ki, neftdən və indi qazdan əldə edilən gəlirlər əhəmiyyətli şəkildə qorunsun, saxlanılsın və ölkənin qeyri-neft sektoruna investisiya şəklində qoyulsun.

- Biz valyuta ehtiyatlarımızı ildən-ilə artırırıq. Hazırda valyuta ehtiyatlarımız 40 milyard dolları ötübüddür. Gələcəkdə bu məbləğ daha da böyük olacaqdır. Bu, bizə imkan verir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatının neftdən asılılığını maksimum dərəcədə aşağı salaq. Bu ilin birinci rübünün iqtisadi göstəriciləri deməyə əsas verir ki, biz bu yolda artıq uğurlara nail olmuşuq, Qeyri-neft sənayemiz birinci üç ayda 16 faiz artmışdır.
- Ölkənin uğurlu inkişafı, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi bizim prioritetlər sırasında idi. Digər məqsəd dünya birliyi ilə əlaqələrimizi daha da möhkəmləndirmək idi. Dost, tərəfdaş ölkələrlə ikitərəfli əsasda əlaqələrimizi gücləndirmək işində də neft-qaz amili öz rolunu oynamışdır. Bu gün bir neçə ölkənin enerji balansında Azərbaycan neftinin payı 25-30-35 faiz təşkil edir. Bu gün biz dostlarımız üçün, Avropa istehlakçıları üçün etibarlı tərəfdaş qismində çıxış edirik. Bu rol getdikcə artır. Biz, eyni zamanda, neftlə, qazla zəngin olan hər bir ölkə qarşısında duran digər məsələni də icra etdik. Bu da ixrac imkanlarımızın şaxələndirilməsi məsələsidir. Hazırda bizim yeddi neft və qaz kəmərimiz vardır ki, resurslarımızı bütün istiqamətlərə ixrac edir.
- Bütövlükdə bizim enerji siyasətimiz çox açıqdır və xoşniyyətli. Biz hesab edirik ki, enerji siyasəti ölkələri birləşdirməlidir, ayırmamalıdır. Enerji amilindən qarşıya hansısa siyasət məqsədlər qoymaq və onlara çatmaq üçün istifadə edilməməlidir. Bizim yanaşmamız bundan ibarətdir. Bizim üçün dost

olan ölkələrin enerji təhlükəsizliyi məsələlərinə də töhfəmiz buna dəlalət edir. Biz bəzi hallarda bəzi ölkələrin çətinliklərini nəzərə alaraq onlara yardım etmək üçün əlimizi uzatmışıq. Həm dostluğumuzu möhkəmləndirmişik, həm də iqtisadi və siyasi maraqlarımızı təmin edə bilmişik. Azərbaycan təcrübəsi bu sahədə çox məqbul ola və öyrənilə bilər. Eyni zamanda, digər sahədə – xarici investorlar, yerli şirkətlər və yerli hakimiyyət orqanları arasında əməkdaşlıq baxımından Azərbaycanda vəziyyət nümunəvidir.

- Biz əsas enerji tərəfdaşımız olan BP şirkəti ilə artıq 20 ilə yaxındır ki, əməkdaşlıq edirik. Bu əməkdaşlıq hər iki tərəfin maraqlarını təmin edir. BP bizim strateji partnyorumuzdur. Bir nömrəli investordur. Həm "Azəri-Çıraq-Günəşli"də, həm "Şahdəniz"də və digər yataqlarda bizimlə birgə işləyir. Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum neft-qaz kəmərlərində əsas oyunçudur. Bu 20 ilə yaxın əməkdaşlıq onu sübut edir ki, investorların maraqları və ölkənin, xalqın maraqları üst-üstə düşə bilər. Bu əməkdaşlıq və bu təcrübə müəyyən mənada dünyada nadir təcrübədir.
- Bizim üçün dövlət olaraq, ilk növbədə Azərbaycanın milli maraqlarıdır. Enerji təhlükəsizliyi enerji müstəqilliyini şərtləndirir. Enerji müstəqilliyi isə bütövlükdə ölkələrin iqtisadi müstəqilliyinə böyük töhfə verir. İqtisadi müstəqillik olmadan siyasi müstəqillikdən söhbət gedə bilməz. Artıq bu reallıqdır ki, Azərbaycan bütün sahələrdə müstəqil siyasət aparır. Bu siyasəti aparmaq üçün bizə güc verən əlbəttə ki, xalqla iqtidar arasında olan birlikdir və eyni zamanda, iqtisadi müstəqilliyimizdir. Biz iqtisadi cəhətdən tam müstəqil ölkəyik. Biz enerji resurslarının ixracı məsələlərində tam müstəqilik. Çoxşaxəli neft-qaz kəmərlərimiz vardır, bir yoldan asılı

deyilik. Bu, bizə imkan verir ki, siyasi müstəvidə siyasətimizi inamla və cəsarətlə aparaq.

- Biz imkanlardan maksimum səmərə ilə istifadə edə bilmişik. Biz elə ölkələr tanıyırdıq ki, orada bizdən daha çox neft-qaz yataqları, resurslar vardır. Ancaq orada iqtisadiyyat birtərəflidir, çoxşaxəli deyil, neftdən, qazdan asılılıq mütləqdir. Biz qarşıya hədəf qoymuşuq ki, neft-qaz sadəcə olaraq iqtisadi şaxələndirməni təmin edən vasitədir və buna nail olmuşuq. Əgər bizim ümumi iqtisadi göstəricilərə nəzər salsaq görərik ki, dünya miqyasında bu templər ən sürətli templərdir. Son səkkiz il ərzində iqtisadiyyat üç dəfə artmışdır. Sənaye istehsalı da üç dəfə artmışdır. Yoxsulluq isə beş dəfə azalmışdır. Artıq yoxsullar təbəqəsi Azərbaycanda getdikcə azalır. Bir neçə ildən sonra biz bu böyük bələdan canımızı qurtaracağıq. Vaxtilə bizi "Holland sindromu" ilə hədələyən bəzi təhrikçilər öz səhvlərini etiraf etməlidirlər. Çünki biz iqtisadi şaxələndirməyə nail ola bilmişik.
- Neft-qaz sektoru o qədər də böyük sayda iş yerlərinin açılmasına gətirmir. Ancaq Azərbaycanda son səkkiz il ərzində bir milyon yeni iş yeri açılmışdır. İnfrastruktur layihələrinə böyük həcmdə investisiya qoyulmuşdur. Bütövlükdə neft amili ölkəmizə böyük canlanma gətirdi. Həm resurslar vacibdir, həm onlardan səmərəli istifadə qaydaları. Biz Azərbaycanın timsalında uğurlu neft siyasətinin təzahürünü görürük. Bu siyasət bu gün də davam etdirilir.
- Hər il sərgidən-sərgiyə Azərbaycanın enerji sektorunda çox vacib hadisələr baş verir. Keçən sərgidən ötən dövrdə bir neçə vacib hadisə baş vermişdir. Onların içində SOCAR-ın yeni neft, kimya, neftayırma kompleksinin yaradılması layihəsi artıq təq-

dimat şəklində göstərilmişdir. Bu, ölkə iqtisadiyyatı üçün, bundan sonra onilliklər ərzində enerji sahəsində və qeyri-neft sahəsində iqtisadiyyatın inkişafı üçün çox vacib layihədir. SOCAR, eyni zamanda, xarici bazarlara investisiyaları artırır. Bu investisiyalar milyardlarla dollar səviyyəsindədir.

- Son iki il ərzində iki böyük qaz yatağının aşkarlanması qaz potensialımızı böyük dərəcədə artırma bilmişdir. "Ümid" və "Abşeron" qaz yataqlarında ilkin hesablamalara görə 600, bəlkə də 700 milyard kubmetr qaz ehtiyatları vardır. Beləliklə, Azərbaycanın təsdiq edilmiş qaz ehtiyatları 2,6 trilyon kubmetrə bərabərdir.
- Son bir il ərzində ilk alternativ və bərpa olunan enerji sektorunda böyük dəyişikliklər baş vermişdir. Azərbaycanın yeni hibrid tipli külək-günəş elektrik stansiyasının açılışı olmuşdur. Azərbaycanda artıq günəş paneləri zavodu fəaliyyət göstərir. Yaxın zamanlarda yüksək texnologiyalar parkının yaradılmasına başlanacaqdır. Neftlə, qazla zəngin olan, enerji təhlükəsizliyini təmin edə bilən ölkələr, ilk növbədə, bərpa olunan enerji növlərinə investisiya qoymalıdır. Biz bunsuz da yaşaya bilərik. Qaz yataqlarımız bundan sonra bəlkə də yüz il, neft resurslarımız isə 50 ildən çox bizə xidmət edəcəkdir. Çünki "Azəri-Çıraq-Günəşli" yatağında daha da çox neft ehtiyatları vardır. Ancaq digər tərəfdən, bərpa olunan enerjinin bizim enerji balansında payı artarsa, əlbəttə ki, ənənəvi enerji növlərinə qənaət ediləcək və daha da çox iqtisadi səmərə görəcəyik. Ekoloji tədbirlərin gücləndirilməsi üçün bu addımların böyük əhəmiyyəti vardır.

- Bu gün, əlbəttə, Azərbaycanın qaz imkanları artıq dünyaya təqdim edilib. Biz qaz resurslarını müxtəlif istiqamətlər üzrə çatdırırıq. Dörd qaz kəmərimiz var, dördü də işlək vəziyyətdədir. Ancaq biz "Şahdəniz-2" layihəsinin işlənilməsinə yaxınlaşırıq. Eyni zamanda, "Ümid", "Abşeron" və digər yataqlardan çıxarıla biləcək qaz ehtiyatlarını nəzərə almalıyıq. Biz uzunmüddətli qaz strategiyamızı indi hazırlayırıq. Demək olar ki, bu strategiya hazırdır. Azərbaycan öz enerji təhlükəsizliyini təmin edib. Ölkə qarşısında duran bütün vəzifələr icra edilib. Əgər biz bu səviyyədə irəliləsək, neftin və qazın hasilatını indiki səviyyədə saxlasaq və buna imkan vardır, onilliklər bundan sonra da uğurla inkişaf edəcəyik.
- Digər tərəfdən, biz bölgədə, Cənubi Qafqazda aparıcı ölkəyik. Cənubi Qafqazın iqtisadiyyatının 80 faizi Azərbaycanın payına düşür. Belə olan halda biz 10 il, 20 il, 30 il qabağa baxmalıyıq. Elə etməliyik ki, qaz ehtiyatlarımız maksimum şəkildə realizə edilsin. Əgər bu sahədə investorlar, hasilatçılar, tranzit ölkələri, istehlakçılar arasında işbirliyi, əməkdaşlıq olarsa, məsələlər öz həllini lazımı səviyyədə tapa bilər. Keçən ilin əvvəlində Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında enerji-qaz sahəsində bəyannamə imzalanmışdır, işçi qrupu yaradılmışdır. Biz bu işçi qrupunun işinin nəticələrini gözləyirik. Azərbaycan neft-qaz sahəsində xoşniyyətli, xoşməramlı siyasət aparır. Bu siyasət əməkdaşlığa, qarşılıqlı maraqların nəzərə alınmasına yönəldilib. Nəticə etibarilə bu siyasət hər bir tərəfin marağına xidmət edəcəkdir. Azərbaycan əməkdaşlığa həmişə olduğu kimi hazırdır.

10 iyul 2012

Prezident İlham Əliyev
Qaradağ Metal
Konstruksiyalar
Zavodunun açılışında

31 iyul 2012

Prezident İlham Əliyev
yenidənqurmadan
sonra istifadəyə verilmiş
"Cəlilabad Broylar"
ASC-nin quş əti istehsalı
müəssisəsinin açılışında

03 sentyabr 2012

Prezident İlham Əliyev
Bakıda beşulduzlu "Four
Seasons" otelinin açılışında

2012

Prezident İlham Əliyevin
Bakıda beşulduzlu "Four
Seasons" otelinin açılışında
nitqindən

2012

- Azərbaycanda "Four Seasons" otelinin açılışı böyük hadisədir. "Four Seasons" dünya şöhrətli otellər şəbəkəsidir və bir keyfiyyət rəmzidir. Otel həm xarici görünüşü, həm daxili dizaynı baxımından ən yüksək standartlara cavab verir. "Four Seasons" otellərin arasında öz gözəlliyi ilə seçiləcək, fərqlənəcəkdir. Azərbaycanın ən gözəl oteli hazırda məhz "Four Seasons" otelidir. Otel bir sənət, memarlıq əsəridir. Daxili dizayn zövq oxşayır. Burada hər şey böyük zövqlə, böyük məhəbbətlə təşkil edilibdir. Geniş iclas yerləri, istirahət zonaları, yəni, bir sözlə burada olan səviyyə artıq özü bir səviyyəni müəyyən edir.
- Biz bir çox hallarda Azərbaycanda gedən quruculuq işlərinə Avropa, yaxud da ki, dünya standartları anlayışı ilə yanaşıırıq. Amma hazırda Azərbaycanda yaradılan binalar, əsərlər artıq Azərbaycan standartlarını da formalaşdırır. "Four Seasons Baku" oteli dünya standartları, Azərbaycan standartları səviyyəsindədir. Otelin yeri də çox gözəldir. Bu, şəhərimizin ən mərkəzi yerlərindən biridir – "Azneft" meydanıdır. Otelin bir tərəfində qədim İçərişəhər yerləşir. İçərişəhər bizim tarixi sərvətimizdir. O biri tərəfdə müasir bulvar yerləşir. Yəni, burada qalan qonaqların istirahət etmələri, şəhərimizlə tanış olmaları üçün bütün şərait vardır.
- Otelin memarlığı da qədim Bakı memarlığına uyğundur. Bu otel Azərbaycana yaraşır, Azərbaycan isə "Four Seasons" otellər şəbəkəsinə qucaq açır. Belə möhtəşəm memarlıq və sənət əsəri Bakıdadır, Azərbaycandadır. Azərbaycan buna layıqdır. Bakıya gələn qonaqlar şəhərin gözəlliyi ilə tanış olacaq, eyni zamanda, bu gözəl oteldə istirahət edəcəklər.
- Ölkəmizdə otellərin sayı getdikcə artır. Azərbaycanda son bir il ərzində bir neçə dünya

şöhrətli otellər şəbəkəsi açılmışdır. Onların sadəcə sadalanması onu göstərir ki, doğrudan da Bakı dünyanın mərkəzinə çevrilir. Son bir il, ya bir ilyarım ərzində "Kempinski", "Hilton", "Sheraton", "Marriott", "Jumeirah" və nəhayət, "Four Seasons" otellərinin açılması, növbəti aylarda "Fairmont" otelinin açılışı Azərbaycanın nəinki turizm potensialını, ümumiyyətlə, potensialını göstərir. Bu, Azərbaycana olan inamın təzahürüdür. İnvestorların Azərbaycanın bu gününə, gələcəyinə olan inamının təzahürüdür.

- Şəhərimizin sürətlə inkişaf etməsinin təzahürüdür. Hazırda Bakıda dünyanın ən gözəl yerlərində olduğu kimi, infrastruktur, xidmət şəraiti, otellər, restoranlar, gəzinti yerləri vardır. Bakı doğrudan da yaşamaq üçün çox gözəl şəhərə çevrilir. Bakının gözəlliyi üçün quruculuq, abadlıq işləri böyük diqqətlə, dəqiqliklə, həssaslıqla və zövqlə aparılır. Biz qədim tarixi simasını saxlamaqla şəhərimizi müasirləşdiririk. Yeni zonalar açılır. Vaxtilə bulvarın bundan sonrakı hissəsində köhnəlmiş gəmiqayırma, təmir zavodları yerləşmişdi. İnsanlar üçün bu yerlər qapalı idi. Ancaq bu köhnə zavodlar köçürüləndən və yeni bulvar zonası yaradıldıqdan sonra görün insanlar üçün nə qədər böyük imkanlar yarandı! Orada xüsusi velosiped zolaqları, gəzinti üçün yerlər yaradıldı.
- Bulvarın tarixi uzunluğu 3,5 kilometrə bərabərdir. İndi Bayraq Meydanındakı dənizkənarı zolaq ilə birlikdə bulvarın uzunluğu 14 kilometrə çatacaqdır. Şəhərimiz gözəlləşir, inkişaf edir. Azərbaycanda gedən bütün proseslər müasir standartlara cavab verir. Qeyri-neft sektorunun, xidmət sahəsi-

nin inkişafı ölkəmizin dayanıqlı inkişafından xəbər verir. Təsadüfi deyildir ki, bu ilin birinci altı ayında qeyri-neft iqtisadiyyatımız 10 faizdən çox artmışdır.

- Belə gözəl otellərin yaradılması Bakıya turistlərin, qonaqların cəlb edilməsi üçün də çox vacibdir. Çünki burada artıq qonaqları ən yüksək səviyyədə qəbul etmək üçün bütün şərait vardır.
- Burada işləyənlərin əksəriyyəti Azərbaycan vətəndaşlarıdır. Onlar həm son illər ərzində təhsil, təlim almış, həm də Azərbaycandan olan və "Four Seasons"-in başqa şəhərlərdəki otellərində fəaliyyət göstərən insanlardır ki, indi öz Vətəninə qayıdıblar. Çünki onları Azərbaycana Vətən sevgisi bağlayır. Onların Vətəninə, bizim Vətənimizdə indi işlər elə sürətlə gedir ki, burada istənilən yüksək səviyyəli məsələ həll oluna bilər. Bizi, azərbaycanlıları fərqləndirən cəhətlərdən biri də odur ki, öz Vətənimizə bağlıyıq. Öz Vətənimizdə elə şərait yaratmalıyıq ki, hazırda xaricdə yaşayan soydaşlarımızın böyük əksəriyyəti Azərbaycana gəlsin. Biz indi gəncləri oxumaq üçün xaricə göndəririk. Onlar da Vətən sevgisi ilə yaşayırlar və istəyirlər ki, Vətənə qayıtsınlar. Amma şərait olmalıdır. Azərbaycanda elə şərait olmalıdır ki, bütün dünyada yaşayan azərbaycanlılar öz ölkələri ilə fəxr etsinlər və bu, artıq reallıqdır.
- Otelin fəaliyyəti çox uğurlu olacaqdır. Azərbaycanda "Four Seasons" otelinin açılması adi hadisə deyildir. Bu, doğrudan da ölkəmizin inamlı və uğurlu inkişafının təzahürüdür. Ona görə bu hadisənin çox böyük rəmzi mənası və böyük əhəmiyyəti vardır.

09 sentyabr 2012

Prezident İlham Əliyev
dördulduzlu
"Shaki Palace" otelinin
açılışında

Şəkiddə taxıl anbarı və
dəyirman kompleksinin
açılışında

2012

16 oktyabr 2012

Prezident İlham Əliyev
Bakıda İqtisadi Əməkdaşlıq
Təşkilatının XII Zirvə
Toplantısında

2012

- 1992-ci ilin noyabrında ECO-ya yeni 7 üzv daxil olmuşdur. Onlardan biri də Azərbaycan idi. Demək olar ki, o vaxtdan bu günə qədər təşkilatın yeni dövrü başlamışdır. Azərbaycan öz tərəfindən bütün dövrlərdə ECO təşkilatının fəaliyyətinə böyük önəm vermişdir və biz hesab edirik ki, ECO-nun uğurlu fəaliyyəti bütün üzv ölkələrin marağındadır. Çünki bizi həm ortaq tarix, həm də iqtisadi və siyasi maraqlar birləşdirir. Ortaq tarixə gəldikdə, xalqlarımız əsrlər boyu bir yerdə olmuş, yaşamış, yaratmışlar, bir-birinə daim dayaq olmuşlar. Təşkilatımızın bu tarixi irs üzərində formalaşması çox əlamətdar hadisədir. Bizi ənənələrimiz, dinimiz – müqəddəs İslam dini birləşdirir və biz çalışırıq ki, İslam mədəniyyətinin təbliği üçün öz səylərimizi göstərək. 2009-cu ildə Bakı şəhəri "İslam mədəniyyətinin paytaxtı" elan edilmişdi və biz bu şərəfli missiyanı uğurla yerinə yetirdik. 2018-ci ildə isə Azərbaycanın digər qədim şəhəri – Naxçıvan şəhəri "İslam mədəniyyətinin paytaxtı" olacaqdır. Bu, islam dünyasının bizə olan böyük etimadının və hörmətinin əlamətidir.
- Biz öz növbəmizdə dünyada islam həmrəyliyi üçün gücləndirilməsi üçün səylərimizi göstəririk. Bəzi ölkələrdə islamofobiya meyillərinin gücləndirilməsi bizi çox narahat edir, İslam müqəddəslərinin təhqir olunması bizi haqlı olaraq hiddətləndirir. Biz öz növbəmizdə islamı sülh, qardaşlıq, mərhəmət dini kimi dünyaya daha da geniş şəkildə təqdim etməliyik. Təşkilatımızın istiqamətlərindən biri də bu olmalıdır.
- Təşkilata üzv olan ölkələr arasında siyasi əlaqələr də yüksək səviyyədədir. Biz beynəlxalq təşkilatlarda bir-birimizi qarşılıqlı surətdə dəstəkləyirik. Keçən il təşkilata üzv olan ölkələrin fəal iştirakı və dəstəyi ilə

Azərbaycan BMT Təhlükəsizlik Şurasına üzv seçilmişdir. Azərbaycan da öz növbəsində ECO-ya üzv olan ölkələrin milli maraqlarının müdafiəsi üçün bütün beynəlxalq arenalarda fəal iştirak edir. Qarşılıqlı dəstək və qarşılıqlı anlaşma əlbəttə ki, təşkilatımızı da gücləndirəcəkdir.

- Eyni zamanda, bizim üçün ən ağır problem olan Ermənistan–Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ problemi ilə bağlı ECO-ya üzv olan ölkələrin mövqeyini yüksək qiymətləndiririk. Uzun illərdir ki, ölkəmizin beynəlxalq birlik tərəfindən tanınmış ərazi bütövlüyü pozulub, Ermənistan Azərbaycana qarşı hərbi təcavüz etmişdir. Bu təcavüz və işğal nəticəsində torpaqlarımızın 20 faizi ermənilərin işğalı altındadır, 1 milyondan artıq azərbay-

canlı öz doğma Vətəninə qaçqın-köçkün vəziyyətinə düşmüşdür. Bizə qarşı etnik təmizləmə siyasəti aparılmışdır. 1992-ci ildə ermənilər tərəfindən Xocalı soyqırımı törədilmişdir ki, yüzlərlə günahsız insan – onların arasında qadın, uşaq, yaşlı insanlar vardır – qətlə yetirilmişdir. Dünyada Xocalı soyqırımını soyqırımı kimi tanıyan artıq 3 ölkə vardır. Onlardan biri bizim qardaş ölkəmiz, ECO-ya üzv olan Pakistandır.

- Azərbaycanın ərazi bütövlüyü danışıqlar mövzusu olmayıb və ola da bilməz. BMT Təhlükəsizlik Şurası münacişənin həlli ilə bağlı 4 qətnamə qəbul etmişdir və o qətnamələrdə erməni silahlı qüvvələrinin işğal edilmiş torpaqlardan qeyd-şərtsiz çıxarılması nəzərdə tutulurdu. Əfsuslar olsun ki,

bu qətnamələr yerinə yetirilmir. Ancaq biz əminik ki, Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü, suverenliyini bərpa edəcək və işğaldan əziyyət çəkən bütün soydaşlarımız doğma dədə-baba torpağına, əzəli torpağına qayıdacaqlar.

- Əlbəttə, bu işğal və ədalətsizlik bizim iqtisadiyyatımıza da çox böyük zərbə vurmuşdur. Ancaq buna baxmayaraq, Azərbaycan iqtisadiyyatı son illər ərzində yüksələn xətlə inkişaf edir. Son 8-9 il ərzində ümumi daxili məhsul 3 dəfə artmışdır, sənaye istehsalı da təxminən 3 dəfə – yəni 300 faiz artmışdır. Yoxsulluqla mübarizədə böyük uğurlar qazanılmışdır. Bu illər ərzində yoxsulluq 49 faizdən 7 faizə düşmüşdür, işsizlik 5,3 faiz, xarici borcumuz ümumi daxili məhsulun cəmi 7 faizini təşkil edir. Beynəlxalq reyting agentlikləri Azərbaycanın kredit reytinglərini artırblar. Baxmayaraq ki, Avropada maliyyə və iqtisadi böhran hələ ki, davam edir, Azərbaycanın kredit reytingləri aparıcı reyting agentlikləri tərəfindən artırılmışdır.
- Rəqabətqabiliyyətliliyinə görə Azərbaycan dünya miqyasında layiqli yerlərdədir. İqtisadi islahatlar bizə imkan verir ki, iqtisadiyyatımızı şaxələndirək və iqtisadiyyatın bütün sahələri inkişaf etsin, insanlar daha da yaxşı yaşasınlar. ECO-ya üzv olan ölkələrlə bizim ticarət dövriyyəmiz artır. 2011-ci ildə bu ticarət dövriyyəsi 38 faiz, 2012-ci ilin 9 ayında 20 faiz artmışdır. Bu onu göstərir ki, təşkilata üzv olan ölkələrlə bizim çox səmərəli iqtisadi əlaqələrimiz vardır. Bu da təbii ki, çünki bizim siyasi əlaqələrimiz çox yüksək səviyyədədir və iqtisadi sektor əlbəttə ki, bu səviyyəyə uyğun olmalıdır. İki il bundan əvvəl ECO-nun İstanbulda keçirilən zirvə görüşündə Azərbaycan söz vermişdi və öhdəlik götürmüşdü ki, ECO Bankının

səhmdarına çevriləcəkdir, ECO Bankına üzv olacaqdır. Bu, artıq reallıqdır. Azərbaycan ECO Bankının səhmdarındır və öz tərəfindən üzv olan ölkələrdə həyata keçirilən vacib infrastruktur və iqtisadi layihələrdə fəal iştirak etmək əzmindədir. Həm bank vasitəsilə, eyni zamanda, investor kimi.

- Hazırda Azərbaycan öz investisiyalarını ölkənin hüdudlarından kənara qoymağa başlamışdır. Bu investisiyalar milyardlarla dollar səviyyəsindədir. Əlbəttə ki, investisiyanın qoyuluşu üçün biz ilk növbədə özümüzdə dost, qardaş bildiyimiz ölkələrə üz tuturuq. Eyni zamanda, Azərbaycan region üçün vacib olan çox mühüm infrastruktur layihələrini icra edir. Onların arasında əlbəttə ki, enerji infrastrukturunun yaradılması layihələri ön plandadır. Bizim təşəbbüsümüzlə son illər ərzində şaxələndirilmiş neft-qaz kəmərləri şəbəkəsi yaradılmışdır ki, hazırda enerji resurslarımızı müxtəlif istiqamətlər üzrə dünya bazarlarına çıxarır. Çox şadam ki, bu təşəbbüslər region ölkələrinin marağındadır və regionda yerləşən ölkələr də bu təşəbbüsləri dəstəkləyirlər. Enerji sahəsində fəaliyyətimiz əlbəttə ki, milli maraqlarımızı təmin edir, eyni zamanda, enerji təhlükəsizliyi məsələlərini də gücləndirir və bu sahədə yeni imkanlar açılır.
- Nəqliyyat sektorunda təşəbbüslərimiz və fəaliyyətimiz ümumi maraqlarımıza xidmət edir. Azərbaycan Şimal-Cənub və Şərq-Qərb

nəqliyyat dəhlizlərinin fəaliyyəti üçün praktiki tədbirlər görür. Azərbaycan təkcə coğrafi vəziyyətinə görə nəqliyyat sahəsində regional mərkəzə çevrilə bilər. Bizim investisiyalarımız – yeni yaradılan dəniz limanları, dəmir yolu xətləri, avtomobil yolları, hava nəqliyyatının təkmilləşdirilməsi layihələri, əlbəttə ki, Bakını nəqliyyat mərkəzinə çevirmək üçün gözəl imkanlar yaradır. Bu yaxınlarda tikintisi başa çatacaq Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu isə öz növbəsində, ECO-ya üzv olan bütün ölkələrin xidmətində olacaqdır. Çünki bu dəmir yolu təkcə Azərbaycanı Türkiyə ilə birləşdirmir. Bu yol əslində qitələri birləşdirir və əgər ECO-ya üzv olan ölkələrin xəritəsinə, bizim təşkilatımızın xəritəsinə baxsaq, görürük ki, bu yol hamımız üçün çox səmərəli, çox əhəmiyyətli olacaqdır. Bu, strateji layihədir, geosiyasi və geoiqtisadi vəziyyəti böyük dərəcədə yaxşılaşdıracaq bir layihədir. Bu layihə artıq yaxın zamanlarda reallaşacaqdır.

- Bir sözlə, Azərbaycan ECO-nun fəaliyyətinə çox böyük önəm verir. Bu təşkilat dünya miqyasında öz layiqli yerini tuta bilmişdir. Təşkilata üzv olan ölkələrin böyük iqtisadi potensialının mövcudluğu bizi daha da gücləndirir. Növbəti mərhələlərdə konkret layihələr üzərində işləməyimiz təşkilatı daha da gücləndirəcək və iqtisadi, siyasi, mədəniyyət sahələrində təşəbbüslərimiz ancaq və ancaq qarşılıqlı etimadın gücləndirilməsinə xidmət göstərəcəkdir.

28 oktyabr 2012

Prezident İlham Əliyev
İmişlidə "Araz" damazlıq
quşçuluq fabrikinin
açılışında

06 noyabr 2012

Prezident İlham Əliyev
"BakuTel-2012"
XVIII Azərbaycan
Beynəlxalq
telekommunikasiya
və informasiya
texnologiyaları sərgisində

2012

13 noyabr 2012

Prezident İlham Əliyev
Dövlət Xəzər Dəniz
Gəmiçiliyinin "Balakən" və
"Bərdə" gəmi-bərələrinin
istismara verilməsi
mərəsimində

2012

15 dekabr 2012

Prezident İlham Əliyev
Füzuli rayonunda
Soyuducu Anbar
Kompleksinin açılışında

19 dekabr 2012

Prezident İlham Əliyev
Balaxanı Sənaye Parkının
təməlqoyma mərasimində

Bakı Bərk Məişət
Tullantılarının Yandırılması
Zavodunun açılışında

2012

Prezident İlham Əliyevin
Bakı Bərk Məişət
Tullantılarının Yandırılması
Zavodunun açılışında
nitqindən

2012

- Üç il bundan əvvəl – 2009-cu ilin noyabr ayında bu yerdə zavodun təməl daşı qoyuldu. Qısa müddət ərzində belə nəhəng sənaye müəssisəsi yaradılmışdır. Zavodun dəyəri, yəni, qoyulan investisiyanın həcmi 365 milyon avrodur. Onun bir hissəsi İslam İnkişaf Bankı tərəfindən kredit şəklində verilmişdir. Qalan hissə isə Azərbaycanın dövlət büdcəsi hesabına formalaşdırılmışdır. 20 il ərzində zavodun idarə edilməsi “Cnim” şirkətinə həvalə edilmişdir. Fransanın böyük şirkəti olan “Cnim” ilə Azərbaycan arasında belə işgüzar münasibətlər qurulmuşdur. Fransa şirkətləri uzun illərdir ki, Azərbaycanda uğurla fəaliyyət göstərirlər. İstər energetika, istərsə də qeyri-neft, tikinti, nəqliyyat sektorlarında, kosmik sənaye müəssisələrinin inkişafında bizə kömək göstərirlər. Bu böyük investisiya tutumlu müəssisənin yaradılması da Fransa şirkəti tərəfindən icra edilmişdir.
- Zavodun tikintisinə böyük ehtiyac var idi. Çünki bu ərazi ekoloji fəlakət zonası idi. Bakı sakinləri yaxşı bilirlər ki, uzun onilliklər ərzində bu bölgədə yığılan tullantılar faktiki olaraq şəhərimizin ekoloji vəziyyətinə çox böyük zərbə vurmuşdur. Məişət tullantılarının burada yığılması və bir çox hallarda yandırılması ekoloji vəziyyəti daha da gərginləşdirirdi. Bu ərazinin üzərində daim tüstü buludları var idi. Bu tüstü Bakını bürüyürdü, bunun insanların sağlamlığına, şəhərimizin ekoloji vəziyyətinə çox mənfi təsiri olmuşdur. Bir neçə il bundan əvvəl bütövlükdə Bakının və Abşeron yarımadasının ekoloji vəziyyətinin yaxşılaşdırılması üçün kompleks tədbirlər görülməyə başlanmış və onların içərisində bu zavodun tikintisi xüsusi yer tutmuşdur. Azərbaycan dövləti bu istiqamətdə öz siyasətini davam etdirir.
- Bizim üçün insanların sağlamlığı hər şeydən üstündür. İnsanların sağlamlığının təmin edilməsi üçün kompleks tədbirlər görülür. Son

illər ərzində Azərbaycanda, xüsusilə Bakıda ağacəkmə kampaniyası geniş vüsət almışdır. Artıq bu, kampaniya deyildir. Bu, artıq dövlət siyasətidir. On milyondan çox ağac əkilmişdir. Bakının və bütün şəhərlərin təmiz içməli su ilə təmin edilməsi üçün konkret layihələr icra edilir. Bu layihələrin əsas hissəsi, yəni, mütləq əksəriyyəti gələn ilin sonuna qədər başa çatacaqdır. Beləliklə, hər bir şəhərdə, hər bir rayon mərkəzində əhali keyfiyyətli, Dünya Səhiyyə Təşkilatının standartlarına uyğun olan içməli su ilə təmin ediləcəkdir ki, bu da tarixi nailiyyət olacaqdır. İki il bundan əvvəl Oğuz–Qəbələ–Bakı su kəmərinin istismara verilməsi Bakı şəhərində içməli su ilə təminatı böyük dərəcədə yaxşılaşdırılmışdır və bu istiqamətdə əlavə tədbirlər görülür.

Tədbirlər nəticəsində vəziyyət daha da yaxşılaşacaqdır.

- Bu zavodun tikintisi böyük siyasi istiqamətin və eyni zamanda, sosial istiqamətin tərkib hissəsidir. Bu zavodda Avropada mövcud olan ən sərt ekoloji normalar, meyarlar tətbiq edilir. Bu zavod ekoloji cəhətdən demək olar ki, dünya miqyasında ən öncül yerlərdədir. Eyni zamanda, burada ən müasir texnoloji proses də yaradılmışdır. Texnoloji cəhətdən yüksək avadanlıq gətirilmiş, quraşdırılmış və bu proses demək olar ki, tam şəkildə avtomatlaşdırılmışdır.
- Zavodun istismara düşməsi və daha əvvəl tikilməsi nəticəsində müəssisənin ətrafında

digər obyektlərin yaradılması üçün konkret tədbirlər görülmüşdür. Müəssisənin nəticəsi olan çeşidləmə zavodu da mühüm funksiya daşıyır. Eyni zamanda, zavodun tikintisi dövründə belə bir təşəbbüs irəli sürüldü ki, Balaxanıda texnologiya parkı yaradılsın. Bu gün o texnologiya parkının təməl daşı qoyulacaqdır. Yəni, gözəl bir təşəbbüsün görünə qədər böyük təsiri vardır və burada yüzlərlə iş yeri açılmışdır. Burada işləyən işçilərin əksəriyyəti yerli vətəndaşlardır və getdikcə yerli kadrların sayı artacaqdır. Zavodun tikintisi ilə bağlı Balaxanıda sosial layihə də həyata keçirilmişdir. Balaxanı qəsəbəsinin içməli su ilə təchizatı üçün yeni layihə icra edilməyə başlamış və yaxın zamanlarda başa çatacaqdır. Bu layihənin dəyəri təqribən 10 milyon manat ətrafındadır. Bu layihə onu göstərir ki, biz məsələlərə kompleks şəkildə yanaşırıq, qarşıya qoyulan hədəfə uğurla çatırıq.

- Uzun illər bundan sonra zavod səmərəli şəkildə fəaliyyət göstərəcəkdir. Zavodun istehsal gücü 500 min tondur. Bakı şəhərində bəzi məlumatlara görə, daha çox məişət tullantıları yığılır və istisna edilmir ki, gələcəkdə zavodun sahəsi genişlənə bilər. Buna imkan da vardır. Əsas məsələ ondan ibarətdir ki, məişət tullantılarının yığılması, çeşidlənməsi, yandırılması və təkrar emala verilməsi prosesini biz bir-biri ilə uzlaşdırırıq. Hazırda biz məsələnin son mərhələsini həll etdik. Çeşidləmə, yandırma, təkrar emal. Amma bu prosesin ilkin mərhələsi hələ ki, bizim tələblərimizə cavab vermir. Evdən çıxan tullantının idarə olunması, daşınması, yığılması və buraya gətirilməsi, yandırılması bir proses kimi təşkil edilməlidir ki, biz Bakıda bu məsələni birdəfəlik həll edək, bu təcrübə ondan sonra başqa şəhərlərdə də tətbiq edilməlidir.
- Zavodda 37 meqavat gücündə elektrik stansiyası da fəaliyyət göstərir. Bir neçə meqavat

zavodun fəaliyyəti üçün sərf olunacaq, qalan 33 meqavat isə şəhər şəbəkəsinə veriləcəkdir ki, bu da bizim enerji balansımızın bərpa olunan enerji ilə daha çox təmin edilməsi üçün vacibdir. Eyni zamanda, burada bütün beynəlxalq ekoloji normalar da nəzərdə tutulur. Beləliklə, bu zavodun istismara verilməsi nəticəsində Azərbaycan qlobal ekoloji məsələlərin həllinə kiçik də olsa öz töhfəsini vermiş olur.

- Bu gün, eyni zamanda, Balaxanı texnologiya parkının təməl daşı qoyulacaqdır. Bu istiqamətdə kompleks tədbirlər görülür. Texnologiya parklarının bundan sonrakı uğurlu fəaliyyəti üçün əlavə tədbirlər paketi hazırlanır. Bu məsələnin qanunvericilik bazası hazırlanır və yaxın zamanlarda dövlət texnoloji parkların daha səmərəli fəaliyyət göstərməsi üçün əlavə güzəştlər paketi təklif ediləcəkdir. Beləliklə, bir neçə yerdə böyük sənaye kompleksləri yaradılacaqdır – Sumqayıtda, Balaxanıda, Qaradağ rayonunda və digər yerlərdə.
- Texnologiya parklarının ixtisaslaşması prosesi də artıq müəyyən edilibdir – yüksək Texnologiya Parkı, Kimya Texnologiya Parkı və Balaxanı Texnologiya Parkı. Hər biri öz sahəsini əhatə edir və bu parklarda yeni yaradılacaq müəssisələr ölkəmizin sənaye potensialının güclənməsinə xidmət göstərəcəkdir. Əsas məqsədimiz sənaye istehsalını artırmaq, neft amilindən asılılığı azaltmaq və qeyri-neft sektorunu inkişaf etdirməkdir. Bu istiqamətdə böyük nailiyyətlər əldə edilibdir. Hələ ki, dəqiq rəqəm yoxdur, ancaq ilkin rəqəm onu göstərir ki, qeyri-neft iqtisadiyyatımız təxminən 10 faiz artmışdır, qeyri-neft sənayemiz təqribən 7–8 faiz arta bilər. Bu,

əvvəlki dövrdə sənayeləşmə istiqamətində görülmüş tədbirlər nəticəsində mümkün olmuşdur.

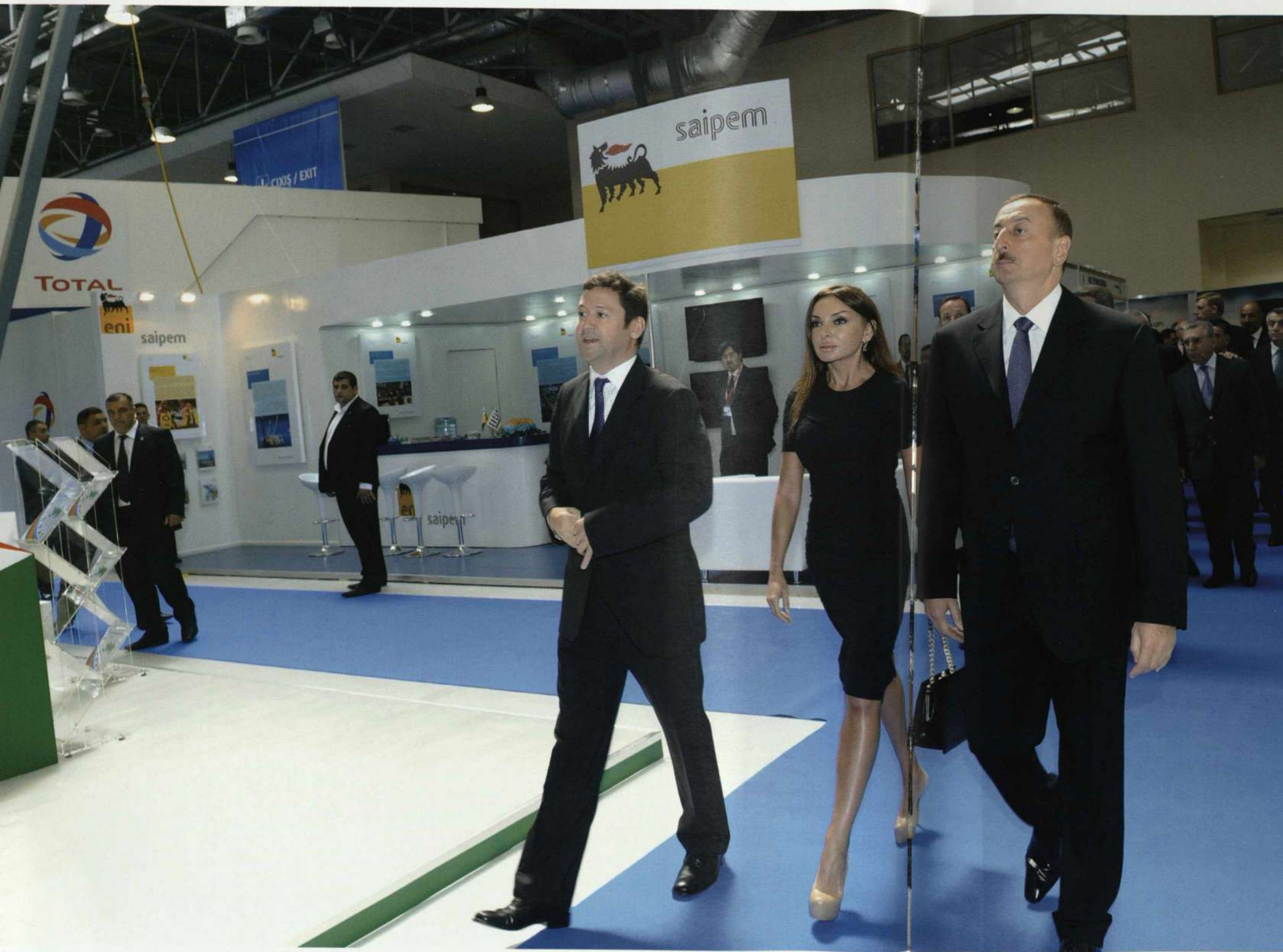
- Bu zavodun və digər yeni böyük və kiçik müəssisələrin yaradılması nəticəsində biz uzunmüddətli dayanıqlı iqtisadi inkişafı təmin edəcəyik. Əlbəttə, enerji resursları bizə ilkin kapitalın yaradılmasında kömək göstərmişdir. Ancaq biz iqtisadi siyasətimizi elə aparmalıyıq ki, sanki bizdə neft, qaz yoxdur. Yalnız iqtisadi inkişaf, islahatlar, texnoloji prosesin təkmilləşməsi, müasir texnologiyaların gətirilməsi, investorlar üçün yaxşı investisiya şəraitinin yaradılması və xarici aparıcı şirkətlərlə uğurlu əməkdaşlığımız qarşıya qoyduğumuz məqsədlərə çatmaq üçün bizə kömək göstərəcəkdir.
- Bu zavoda qoyulan vəsait qeyri-neft sektoruna dövlət tərəfindən qoyulan ən böyük investisiyalardan biridir. Zavodun fəaliyyəti nəticəsində Bakının ekoloji vəziyyəti böyük dərəcədə yaxşılaşdırılacaqdır. İnsanların sağlamlığına çox böyük töhfə olacaqdır. Xarici əməkdaşlıq baxımından bu zavod da çox böyük əhəmiyyətə malikdir. Bu sahədə aparıcı şirkət olan "Cnim" şirkəti ilə biz uzunmüddətli əməkdaşlığa başlamışıq. Eyni zamanda, bu zavod Azərbaycan dövlətinin sosial siyasətini açıq-aydın göstərir. Bu sosial siyasəti bundan sonra da uğurla aparmaq üçün bizim iqtisadi gücümüz olmalıdır. İslam İnkişaf Bankı öz maliyyə dəstəyini, Dünya bankı öz tövsiyələrini verdi, ancaq əsas maliyyə yükü Azərbaycan büdcəsinin üzərinə düşmüşdür. Yəni, iqtisadi inkişaf elə olmalıdır ki, bundan sonrakı illərdə də biz sosial məsələlərin həllinə bax belə böyük dəstəyi verə bilək.

20 dekabr 2012

Prezident İlham Əliyev
Qusarda Şahdağ Qış-Yay
Turizm Kompleksinə daxil
olan "Zirvə" və "Qaya"
otellərinin açılışında

2012

2011

21 fevral 2011

Prezident İlham Əliyev
Abşeron rayonu ərazisində
inşa olunmuş AZMDF
zavodunun açılışında

2011

27 fevral 2011

Prezident İlham Əliyev
Qusarda Şahdağ Qış-Yay
Turizm Kompleksinin
2 nömrəli kanat və xizək
enişinin açılışında

2011

- İlk dəfə olaraq Azərbaycanda dağ xizəyi kurortu fəaliyyətə başlayır. Bu, doğrudan da böyük və tarixi hadisədir. Azərbaycan tarixində heç vaxt dağ-xizək kurortları olmamışdır. Heç sovet dövründə də olmamışdır. Bu gün isə müstəqil Azərbaycan artıq böyük işlərə qadirdir. Biz ölkəmizi inkişaf etdiririk, müasirləşdiririk. Müstəqil Azərbaycanın bütün bölgələri inkişaf etməlidir.
- Bu dağ-xizək kurortunun fəaliyyətə başlaması nəticəsində burada minlərlə yeni iş yerləri açılacaq, insanlar işlə təmin olunacaq, yaxşı maaş alacaqlar. Şimal zonasının inkişafı üçün bu kurortun çox böyük əhəmiyyəti vardır. Qusar, Quba və ətraf rayonlarda yaşayan vətəndaşlar işlə təmin olunacaqlar, burada ən yüksək xidmət təşkil ediləcəkdir. Müasir hotellər, əyləncə yerləri tikilir. Bu qaldırıclar artıq fəaliyyətə başlayır. Bir sözlə, ölkə sakinləri və respublikamıza gələn qonaqlar üçün burada ən yüksək şərait yaradılacaqdır.
- Biz bu turizm mərkəzini yaratmaq fikrində olarkən bir məqsədi güdürdük ki, burada tikiləcək və yaradılacaq bütün infrastruktur ən yüksək səviyyəyə cavab versin. Dünyanın ən qabaqcıl təcrübəsi öyrənilmiş, ən inkişaf etmiş ölkələrin dağ-xizək imkanları araşdırıldı və burada ən qabaqcıl texnologiyalar, ən gözəl təcrübə tətbiq olunur. Birinci mərhələni əhatə edən bütün işlər yaxın zamanlarda başa çatacaq və beləliklə, bu ilin sonuna qədər artıq bu gözəl kurort qapılarını insanlara, Azərbaycan sakinlərinə açacaqdır. Bu, böyük tarixi hadisədir. İlk dəfə olaraq Azərbaycanda dağ-xizək kurortu yaradılır.
- Gələcək illərdə burada əlavə investisiyalar qoyulacaqdır. Birinci mərhələdə bütün

investisiyalar dövlət tərəfindən qoyulur. Yollar, elektrik, qaz, su xətləri dövlət tərəfindən çəkilir. Bütün infrastruktur, birinci mehmanxana dövlət hesabına tikilir. Bundan sonra isə özəl sektor, investorlar və yerli iş adamları bu gözəl bölgəyə sərmayə qoyacaqlar. Burada çox müasir və böyük turizm mərkəzi yaradılacaqdır.

- Bu il Azərbaycanda "Turizm ili" elan olunub və bu il Bakıda, başqa şəhər və rayonlarımızda bir neçə müasir mehmanxana istifadəyə veriləcəkdir. Onlardan biri də bax burada – Qusar rayonunda Şahdağ Qış-Yay

Turizm Mərkəzində açılacaqdır. Gələcək illərdə isə qoyulacaq sərmayə buranı dünyanın bir nömrəli turizm mərkəzinə çevirəcəkdir. Bu reallığı biz yaratdıq.

- Bu yeri seçməklə və xarici mütəxəssisləri bu işə cəlb etməklə biz əfsanəni reallığa çevirdik. Bu kurortun yaradılması turizmin inkişafı ilə bərabər, eyni zamanda, ona görə əhəmiyyətlidir və onu göstərir ki, müstəqil Azərbaycan böyük işlərə qadirdir. Biz qarşıya vəzifə qoyuruq və ən yüksək keyfiyyətlə, ən yüksək səviyyədə icra edirik.

29 aprel 2011

Prezident İlham Əliyev
10-cu Azərbaycan
Beynəlxalq Turizm və
Səyahətlər və
2-ci Ümumrespublika
Daxili Turizm sərgilərində

2011

06 may 2011

Prezident İlham Əliyev
Ağcabədi rayonunun
Ağabəyli kəndində tikilən
"Atena" süd məhsulları
kombinatının açılışında

2011

07 iyun 2011

Prezident İlham Əliyev
XVIII Beynəlxalq Xəzər
Neft və Qaz sərgisi
və konfransının açılış
mərasimində

2011

- Azərbaycanca əvvəlki illərdə böyük investisiya layihələri həyata keçirilib, yenə də ölkəmizin neft-qaz sektoruna xarici investorlar tərəfindən maraq azalmır. Bunun səbəbi ondan ibarətdir ki, bizim neft strategiyamız uzunmüddətli strategiyadır. Bu strategiyanın uğurlu icrası nəticəsində neft-qaz sektorunda ölkə qarşısında duran əsas vəzifələr yerinə yetirildi.
- Azərbaycan qədim neft ölkəsidir. Sənaye üsulu ilə dünyada ilk dəfə neft XIX əsrdə məhz Azərbaycanda hasil edilmişdir. XX əsrdə dəniz yataqlarından dünyada yenə də ilk dəfə neft Azərbaycanda hasil edilmişdir. Yəni, bizim böyük ənənələrimiz vardır, Azərbaycanın bu sahədəki nailiyyətləri dünya ictimaiyyəti üçün real bir faktdır. II Dünya müharibəsi zamanı faşizm üzərində Qələbənin qazanılmasında Azərbaycan neftçilərinin çox böyük rolu və payı olmuşdur. O vaxt Sovet İttifaqının yanacağıının 90 faizi Bakıda Azərbaycan neftçiləri tərəfindən istehsal edilmişdir.
- Müstəqilliyimizin ilk illəri ölkəmiz üçün çox ağır keçmişdir. Qeyri-sabit vəziyyətin mövcud olduğu, total böhranın hökm sürdüyü bir zamanda Azərbaycan müstəqil ölkə kimi ilk addımlarını atmağa başlamışdır. Əlbəttə ki, ölkəmizin gələcəyi üçün lazımi tədbirlərin görülməsi böyük bir zərurət idi. Azərbaycanın bəxti gətirmişdir ki, ölkəmiz üçün həlledici anlarda böyük dövlət xadimi, ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın rəhbərliyinə gəlmişdir. Dövlətimizin və dövlətçiliyimizin əsasları məhz onun siyasəti nəticəsində formalaşmışdır. Azərbaycanda dövlətçiliyin əsasları qoyulmuş, hüquqi dövlət quruculuğu prosesi başlanmışdır. Ölkədə siyasi və iqtisadi islahatlar aparılmağa başlanmışdır. Ölkəmizin iqtisadi müstəqilliyinin əldə edilməsi üçün konkret addımlar atılmağa

başlanmışdır. Onların içində ən mühüm və tarixi əhəmiyyətə malik olan hadisə 1994-cü ildə "Əsrin kontraktı"nın imzalanması idi. Bu kontraktın imzalanması nəticəsində Azərbaycan ilk dəfə olaraq xarici investorları Xəzər dənizinə dəvət etmişdir. İlk dəfə olaraq Xəzər dənizində xarici neft şirkətləri fəaliyyətə başlamışlar. Ölkə iqtisadiyyatına böyük həcmdə investisiyalar qoyulmağa başlanmışdır. Neft sektoruna qoyulan investisiyalar digər sektorlara da investisiyaların cəlb edilməsinə çox müsbət xidmət göstərmişdir. Bütövlükdə 1995-ci ildən bu günə qədər ölkə iqtisadiyyatına 97 milyard dollar sərmayə qoyulmuşdur ki, onların 42 milyardı neft-qaz sektoruna qoyulan sərmayədir və mütləq əksəriyyəti xarici sərmayədir.

- "Əsrin kontraktı"nın imzalanması nəticəsində investisiyaların cəlb edilməsi əlbəttə ki, işimizə birinci təkan vermişdir. Ondan sonra nefti xarici bazarlara çıxarmaq üçün böyük addımlar atılmağa başlanmışdır. Hazırda Azərbaycan nefti dünya bazarlarına üç istiqamətlə nəql edilir. Biz bu sahədə şaxələndirmə məqsədlərimizə tam çatmışıq. Bu gün üç istiqamətdə nəql edilən neftimiz dünya bazarlarına çox etibarlı yollarla çıxarılır. Neft kəmərinin, xüsusilə Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin tikintisi də tarixi hadisə idi. Təkcə ona görə yox ki, ilk dəfə olaraq Xəzər dənizinin nefti Aralıq dənizinin bazarlarına çıxarıldı. Eyni zamanda, ona görə ki, bu kəmərlər yeni bir yol, yeni bir dəhliz açdı. O vaxt bizim bölgədə çox çətin geosiyasi vəziyyət mövcud idi. Buna baxmayaraq, xarici investorlar böyük vəsait cəlb etdilər, beynəlxalq maliyyə qurumları öz dəstəyini göstərdilər. Azərbaycan tərəfi də öz üzərinə düşən bütün vəzifələri ləyaqətlə və uğurla icra etmişdir. Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin istismara verilməsi nəticəsində biz nəinki həm yeni bazara çıxma bilmişik və dəh-

lizi açmışıq, eyni zamanda, ölkə iqtisadiyyatına böyük həcmdə vəsait gəlməyə başlamışdır. Biz bu vəsaitdən çox səmərəli şəkildə istifadə etdik.

- 1999-cu ilin sonunda Azərbaycanda yaradılmış Dövlət Neft Fondu bu gün dünya səviyyəsində ən şəffaf qurumlardan biridir. Fondun fəaliyyəti beynəlxalq təşkilatlar, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı və digər təşkilatlar tərəfindən yüksək qiymətləndirilib. Neft Fondu tam şəffaf bir qurumdur. Bu, bizə imkan verdi ki, əldə olunmuş gəlirlərdən səmərəli və ədalətli istifadə edək. Məhz bunun nəticəsində Azərbaycanda yoxsulluq şəraitində yaşayanların sayı son 7 il ərzində 49 faizdən 9 faizə düşmüşdür. Azərbaycana gələn vəsait ədalətli bölünür, vəsaitin toplanması və xərclənməsi çox şəffaf şəkildə həyata keçirilir. Eyni zamanda, bu, Azərbaycanın dünyadakı imicinə də çox müsbət təsir göstərir.
- 1996-cı ildə imzalanmış "Şahdəniz" qaz yatağı üzrə kontrakt icra edilməyə başlamışdır və Azərbaycanda çox böyük qaz yataqları aşkarlanmışdır. "Şahdəniz" qaz yatağının kəşfi o dövrdə o qədər də böyük diqqət cəlb etməmişdi. Çünki o vaxt dünyada, xüsusi ilə Avropada qaz amilinə o qədər də böyük diqqət göstərilmirdi. Ondan sonrakı dövrdə – bir neçə il bundan əvvəl qaz amilinin ölkələrin enerji təhlükəsizliyinə nə qədər təsir edən məsələ olduğunu hamımız daha da yaxşı başa düşdük. Ancaq Azərbaycan öz tərəfindən bütün lazımi tədbirləri görmüşdür və "Şahdəniz" qaz yatağının aşkarlanması dünya enerji bazarında çox təsirli bir hadisə olmuşdur.
- Qaz bazarı istiqamətində çalışmalarımız çox məqsədyönlü xarakter daşıyır. Yaradılmış, şaxələndirilmiş ixrac infrastrukturumuz bu

gün həm Azərbaycanın maraqlarına xidmət edir, həm də qonşu bazarlara da dəstəkdir. Bakı–Tbilisi–Ərzurum qaz kəmərinin tikintisi də tarixi hadisə idi. Bakı–Tbilisi–Ərzurum qaz kəməri bu gün böyük bir amildir, regional və qitə miqyasında ciddi bir amildir. Ondan sonra əvvəlki dövrdə mövcud olan qaz kəməri infrastrukturunu təmir edildi. Bu gün Azərbaycan qazı dörd istiqamətdə dünya bazarlarına çıxarılır. Biz qonşu dövlətlərə qaz ixrac edirik və artıq neft-qaz kəmərlərimizin sayı yeddiyə çatmışdır.

- Əlbəttə, zəngin qaz yataqlarımızdan səmərəli şəkildə istifadə etmək üçün bizə böyük, etibarlı bazarlar lazımdır. O bazarlar ki, qanunlarla tənzimlənir, o bazarlar ki, bizim qazımıza orada ehtiyac vardır. Azərbaycan bu istiqamətdə ardıcıl siyasət aparır. Bir neçə ildir ki, biz “Cənub” qaz dəhlizi ilə əlaqədar çox fəal siyasət aparırıq. Bir neçə ildir ki, həm ciddi müzakirələr aparılır, eyni zamanda, konkret addımlar atılır. Hələ 2006-cı ildə Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında enerji sahəsində əməkdaşlığa dair memorandum imzalanmışdır. Bu, birinci addım idi. Bu, daha çox hər iki tərəfin niyyətini ifadə edirdi. Ondan sonrakı dövrdə müxtəlif beynəlxalq forumlarda Azərbaycan öz qaz resurslarını təqdim edə bilmişdir. Bu gün bizim təsdiq edilmiş qaz ehtiyatlarımız 2,2 trilyon kubmetrə bərabərdir.
- Bu ilin yanvarında Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında yeni vacib sənəd – “Cənub qaz dəhlizi haqqında Birgə Bəyannamə” imzalanmışdır. Bu bəyannamə sadəcə olaraq niyyətin ifadəsi deyil, konkret sənəddir. Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında işçi qrupu yaradılmışdır. Bu işçi qrupu çox səmərəli işləyir. Biz daha da çətin vəziyyətdə daha da mürəkkəb layihələri uğurla icra edə bilmişik. Ona görə, “Cənub” qaz dəhlizinin gələcəyi çox gözəl olacaqdır.

- Hazırda Türkiyə ilə Azərbaycan arasında tranzit məsələlərinin həlli üçün danışıqlar aparılır. Bu danışıqlar son mərhələdədir. Düz bir il bundan əvvəl – keçən ilin iyun ayında Türkiyə ilə Azərbaycan arasında qaz tranziti haqqında protokol imzalanmışdır. O protokolda bütün lazımi məsələlər öz əksini tapmışdır. Sadəcə olaraq, biz ümid edirik ki, yaxın zamanlarda o protokolda göstərilən və sadalanan maddələr son sənədə çevriləcəkdir. Beləliklə, tranzit sazişinin imzalanmasından sonra artıq böyük Azərbaycan qazı üçün bütün maneələr aradan qaldırılacaqdır.
- Neft sahəsində ilkin proqnozlardan bu gün bəlkə də iki dəfə çox neft əldə etdiyimizi nəzərə alsaq, 2,2 trilyon kubmetr qaz ehtiyatlarımız, necə deyərlər, təvazökar bir rəqəmdir. Proqnozlar daha da çoxdur və qazma işləri nəticəsində daha da böyük həcmdə qaz aşkarlanacaqdır.
- Keçən sərgidən bu günə qədər Azərbaycanın enerji siyasətində bir neçə vacib hadisə baş vermişdir. Birincisi, yanvar ayında Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında “Cənub” qaz dəhlizi haqqında imzalanmış Bəyannamə, ikincisi isə, Azərbaycan neftçiləri tərəfindən kəşf edilmiş böyük “Ümid” qaz yatağıdır. Bu, birinci növbədə onu göstərir ki, bizim “Şahdəniz”dən başqa da böyük ehtiyatlarımız vardır. İkinci tərəfdən, “Ümid” yatağının önəmi ondadır ki, bu yataq Azərbaycan neftçiləri, Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti tərəfindən aşkarlanmışdır. Neftçilərimizin müasir təcrübəsi və xarici şirkətlərlə əməkdaşlıq nəticəsində əldə edilmiş təcrübə artıq konkret nəticələr vermişdir. Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti “Ümid” yatağında həm investordur, həm

də operatordur. “Ümid” yatağının aşkarlanması göstərir ki, onun yanında yerləşən perspektiv strukturlarda da kifayət qədər qaz vardır. Biz buna əminik. Növbəti mərhələlərdə Azərbaycanda qaz yataqlarının kəşfiyyatı davam edəcəkdir.

- Enerji təhlükəsizliyi məsələləri bu gün dünya gündəliyində dayanan vacib məsələlərdən biridir. Azərbaycan tərəfdaşlarımızın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi üçün öz üzərinə düşən vəzifələrini ardıcılıqla və böyük iradə ilə icra edir. Hazırda istehlakçılar, tranzit ölkələr və istehsalçılar arasında yaranan əməkdaşlıq yaxşı nəticələrə gətirib çıxaraçaqdır. Çünki məhz bu üç tərəfin birgə fəaliyyəti nəticəsində biz uğura nail ola biləcəyik. Buna görə Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında işçi qrupu yaradılmışdır. Bu qrupda potensial investorlar, istehlakçılar və istehsalçılar birgə çalışırlar.
- Beləliklə, bu il müstəqilliyimizin 20-ci ildönümünü qeyd edərkən tam əminliklə deyə bilərik ki, neft-qaz sektorunda enerji təhlükəsizliyi sahəsində əldə edilmiş nailiyyətlər ölkəmizi böyük dərəcədə möhkəmləndirə bilmişdir. Azərbaycan özünü tam şəkildə təmin edən ölkədir. Valyuta ehtiyatlarımız artır və hazırda onun səviyyəsi təqribən 35 milyard dollara çatmışdır. İqtisadiyyatımız artır və son 7 il ərzində ümumi daxili məhsul 3 dəfə artmışdır. Büdcə xərcləri 2003-cü ildə 1,2 milyard dollar idi, 2011-ci ildə bu rəqəm 20 milyard dollara çatmışdır. Ölkədə çox güclü sosial siyasət aparılır, işsizliyə qarşı mübarizə güclənir, yoxsulluq azalır. Sənaye potensialımız və qeyri-neft sektoru inkişaf edir. Bütün bu uğurların təməlinə 1994-cü ildə imzalanmış “Əsrin kontraktı” dayanır.

02 iyul 2011

Prezident İlham Əliyev
Bakıda "Kempinski Hotel
Badamdar" kompleksinin
açılışında

2011

- Bakı şəhərində dünya şöhrətli otellər şəbəkəsi olan Kempinski oteli açılır. Otel həm gözəlliyi ilə fərqlənir, həm də ki, burada ən yüksək şərait yaradılıb. Kempinski otelinin Azərbaycanda fəaliyyətə başlaması çox gözəl hadisədir. Çünki bu otellər dünya miqyasında otellər içində mühüm yer tutur. Bakıda Kempinskinin açılışı, eyni zamanda, Azərbaycanın inkişafının göstəricisidir. Şəhərimiz inkişaf edir, gözəlləşir, yeni otellər açılır. İnvestorların Azərbaycan iqtisadiyyatına, xüsusilə xidmət sektoruna diqqəti və marağı əlbəttə ki, bizi çox sevindirir. Bakıda belə gözəl, yaraşqlı otel fəaliyyətə başlayır. Bu, şəhərimizə də əlavə yaraşlıq, gözəllik verəcəkdir. Otelin xarici görünüşü də gözəldir və daxili tərtibatı da ən yüksək səviyyədədir. Həm otaqlar, həm ictimai yerlər, restoranlar, əyləncə yerləri, istirahət zonaları ən yüksək səviyyədədir.
- Bu il Azərbaycanda "Turizm ili" elan edilibdir. Bu, təsadüfi deyildir. Çünki turizm sektorunun inkişafına böyük diqqət göstərilir. Növbəti illərdə turizm sektoru Azərbaycanın iqtisadi potensialında mühüm yer tutacaqdır. İnkişaf etmiş, xüsusən də zəngin təbiətə malik olan ölkələrin iqtisadiyyatında turizm mühüm yer tutur. Azərbaycan zəngin ölkədir, turizmin inkişafı üçün gözəl yerlər vardır və biz bu imkanlardan istifadə etməliyik.
- İndi bütün bölgələrdə yeni, gözəl, müasir mehmanxanalar, turizm məntəqələri açılır. Əlbəttə ki, ən gözəl otellər Bakı şəhərində fəaliyyətə başlayır. Bu il təkcə Bakıda beşulduzlu altı otel istifadəyə veriləcəkdir. Onların içində birinci otel "Kempinski Badamdar" otelidir. Bu, özlüyündə gözəl bir göstəricidir. Bir il ərzində bir şəhərdə beşulduzlu altı otelin, özü də ən məşhur otellər şəbəkəsinə mənsub olan otellərin fəaliyyətə başlaması onu göstərir ki, Azərbaycan sürətlə

inkişaf edir, ölkəmizdə xidmət sektoru inkişaf edir. Əvvəlki dövrdə – 10–15 il bundan əvvəl investorları Azərbaycanda cəlb edən sahələr enerji sektoru ilə məhdudlaşdı. Bu da yəqin ki, təbii idi. Çünki o vaxt Azərbaycanda infrastruktur, şəhər nəqliyyatı lazımı səviyyədə deyildi, ümumiyyətlə, müstəqil ölkəmizin inkişafı birinci mərhələdə idi. Ancaq bu gün, ölkəmizin indiki dövründə xidmət sektoruna qoyulan sərmayə xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Növbəti illərdə bu işlər bütün istiqamətlərdə daha da sürətlə aparılacaqdır.

- Bakı dünyanın ən gözəl şəhərlərindən biridir. Bunu həm biz deyirik, həm də şəhərimizin qonaqları etiraf edirlər. Gözəl şəhərdə qonaqları qəbul etmək üçün gözəl şərait olmalıdır. Burada yaradılan şərait dünya səviyyəsindədir. Kempinski otellər şəbəkəsinin çərçivəsində bu otel öz gözəlliyi və

funksional mahiyyəti ilə fərqlənəcəkdir. Eyni zamanda, Kempinski otelinin Azərbaycan ilə bağlı başqa planları da vardır. Bakıda, bəlkə də ölkəmizin digər şəhərlərində yeni təşəbbüslər irəli sürülə bilər. Hər halda, bu otelin fəaliyyətə başlaması Azərbaycanda otel biznesinə böyük təkan verəcəkdir.

- Azərbaycanda xarici investisiyalar lazımı səviyyədə qorunur. Həm qanunvericilik bunu təmin edir, həm də ölkə rəhbərliyinin siyasəti bundan ibarətdir. Məhz bunun nəticəsidir ki, adambaşına düşən birbaşa xarici sərmayələrin həcminə görə Azərbaycan uzun illərdir MDB məkanında birinci yerdədir. Təkcə keçən il Azərbaycan iqtisadiyyatına təxminən 16 milyard dollar sərmayə yatırılıb. Bu il ölkəmizə qoyulan investisiyaların həcmi daha da çox olacaq və beləliklə, Azərbaycanın hərtərəfli inkişafı üçün yeni imkanlar yaradılacaqdır.

21 sentyabr 2011

Prezident İlham Əliyev
Bakının Xəzər rayonunun
Şüvəlan qəsəbəsində
yerləşən "Şimal" elektrik
stansiyasının ikinci buxar-
qaz enerji qurğusunun
təməlqoyma mərasimində

2011

Prezident İlham Əliyevin
Bakının Xəzər rayonunun
Şüvəlan qəsəbəsində
yerləşən "Şimal" elektrik
stansiyasının ikinci buxar-
qaz enerji qurğusunun
təməlqoyma mərasimində
nitqindən

- "Şimal-2" stansiyasının tikintisi çox əlamətdar hadisədir. Bir tərəfdən ona görə ki, biz Azərbaycanda yeni, böyük infrastruktur layihəsinin icrasına başlayırıq. Bu, artıq Azərbaycanda ənənəvi xarakter daşıyır. Digər tərəfdən, bu stansiyanın tarixi də çox gözəldir. "Şimal-1" elektrik stansiyası on il bundan əvvəl tikilməyə başlanmışdır. 1998-ci ildə ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə aparılan danışıqlar nəticəsində "Şimal-1" elektrik stansiyasının tikintisi üçün Yaponiya hökuməti kredit ayırmışdır. 2000-ci ildə burada ulu öndərin iştirakı ilə "Şimal-1" elektrik stansiyasının təməl daşı qoyulmuşdur və 2002-ci ildə stansiya istifadəyə verilmişdir.
- O vaxt Azərbaycanın enerji təhlükəsizliyi üçün və ümumiyyətlə ölkəmizin inkişafı üçün "Şimal-1" elektrik stansiyasının tikintisi müstəsna əhəmiyyət daşıyırdı. Çünki o illərdə Azərbaycanda kifayət qədər enerji gücləri olmamışdır. Əvvəlki dövrdə tikilmiş stansiyaların, resursları demək olar ki, tükənmişdi və Azərbaycanda – Bakıda və bölgələrdə bəzi hallarda enerji qıtlığı yaranırdı. Həm bölgələrdə, həm Bakı şəhərində enerji problemi var idi. Ona görə ki, kifayət qədər gücümüz yox idi. "Şimal-1" elektrik stansiyasının tikintisi və Yaponiya hökumətinin bu məsələlərə çox diqqətlə yanaşması nəticəsində Azərbaycan energetikasının yeni dövrü başlanmışdır. Biz o günləri yaxşı xatırlayırıq və çətin gündə bizə kömək etmiş Yaponiya hökumətinə, Yaponiya xalqına həmişə minnətdarıq.
- Bu stansiyanın tikintisi, demək olar ki, on ildən sonra yenə də Yaponiya hökumətinin krediti hesabına həyata keçiriləcəkdir. Bu, onu göstərir ki, aramızda olan çox

gözəl münasibətlər uğurla davam edir. Onu göstərir ki, Yaponiya hökuməti Azərbaycanda iqtisadiyyatın, sənaye potensialının inkişafına çox böyük diqqət göstərir. Eyni zamanda, bu, Yaponiya–Azərbaycan dostluğunun təzahürüdür. Bu kreditin verilməsi xüsusilə əhəmiyyətlidir. Ona görə ki, bu yaxınlarda Yaponiyada baş vermiş dəhşətli təbii fəlakət ölkəni sarsıtmışdır. Yapon xalqının bu faciə ilə mübarizədə göstərdiyi cəsarət və mətanət bütün dünyanı heyran etmişdir. İndi o fəlakətin fəsadlarını aradan qaldırmaqla məşğul olan Yaponiya hökuməti, eyni zamanda, Azərbaycan ilə dostluq münasibətlərini möhkəmləndirir. Bu stansiyanın tikintisi dostluğumuzun rəmzidir.

- Stansiyanın tikintisi Azərbaycanın həyatında çox əlamətdar hadisədir. Çünki bu, inkişafımıza yeni təkan verəcəkdir. Son illər ərzində Azərbaycanda bu sahədə çox böyük işlər görülmüşdür. Təkcə son beş il ərzində – 2006-cı ildən bu günə qədər Azərbaycanda 11 elektrik stansiyası tikilmişdir ki, onlardan doqquzu istilik elektrik, ikisi su elektrik stansiyasıdır. Bu stansiyaların fəaliyyətə başlaması nəticəsində bizim şəbəkəyə 1500 meqavat elektrik enerjisi daxil edilmişdir. Bu, çox böyük rəqəmdir, çox böyük göstəricidir. Nəzərə alsaq ki, bütün ötən dövrlər ərzində Azərbaycanda 4 min meqavata yaxın enerji gücü yaradılmışdır, görmək çətin deyildir ki, beş il ərzində 1500 meqavat gücün yaradıl-

ması nə qədər böyük uğurdur və nailiyyətdir. Bu illər ərzində bütün bölgələrdə modul tipli elektrik stansiyaları tikilmişdir.

- Beləliklə, biz bölgələrdə və əlbəttə ki, Bakıda enerji qıtlığı problemini əsaslı şəkildə həll edə bilmişik. Bu gün belədir və Azərbaycan nəinki özünü elektrik enerjisi ilə təmin edir, başqa ölkələrə də elektrik enerjisini ixrac edir. Azərbaycan qonşu dövlətlərə elektrik enerjisini nəql edir və getdikcə nəql ediləcək enerjinin həcmi artacaqdır. Bu məqsədlə yeni ötürücü xətlər tikilir. Necə ki, bu gün biz neftimizi, qazımızı, neft məhsullarımızı dünya bazarlarına ixrac edirik, eyni zamanda, elektrik enerjisini də daha da böyük həcmdə dünya bazarlarına ixrac etmək fikrindəyik. Bu illər ərzində yaradılmış enerji potensialımız Azərbaycanın bugünkü inkişaf vəziyyətinə uyğundur. Hətta bizdə istehsal edilən enerji tələb olunan enerjiden daha da çoxdur və beləliklə ixrac yaranır.
- Biz gələcəyə baxmalıyıq. Ölkəmiz sürətlə inkişaf edir, yeni müəssisələr, yeni sənaye sahələri, böyük texnoparklar yaradılır. Azərbaycanda alüminium sənayesinə böyük investisiyalar qoyulur. Yaxın zamanlarda böyük alüminium zavodu işə düşəcəkdir. Əlbəttə ki, bu sahələr də böyük enerji tələb edir. Metallurgiya sənayesinin inkişafı üçün konkret planlar var və zavodlar tikilir. Müasir neft-kimya kompleksi tikilməkdədir. Beləliklə, enerjiyə olan tələbat daim artacaqdır. Ona görə biz siyasətimizi ölkəmizin ümumi inkişaf strategiyasına uyğun şəkildə qurmaalıyıq və qururuq.
- Baxmayaraq ki, hazırda kifayət qədər elektrik stansiyalarımız var, yenə də stansiyaların tikintisi böyük əhəmiyyət daşıyır. Növ-

bəti iki il ərzində Azərbaycanda istifadəyə veriləcək yeni stansiyaların hesabına biz əlavə 1300 meqavat elektrik enerjisi əldə edəcəyik. Biz bu rəqəmdən 400 meqavatı "Şimal-2"-dən, təxminən 800 meqavatı isə indi tikilməkdə olan "Cənub" Elektrik Stansiyasından alacağıq. Biz digər stansiyaların, o cümlədən su elektrik stansiyalarının tikintisi hesabına əlavə 1300 meqavat enerji alacağıq. Beləliklə, 2006–2013-cü illər ərzində Azərbaycanda yaradılacaq yeni enerji gücü təxminən 3000 meqavata bərabər olacaqdır. Bu, tarixi nailiyyət olacaq. Çünki bütün əvvəlki dövrlə müqayisədə eyni həcmdə enerji cəmi yeddi il ərzində yaradılacaqdır.

- Bununla bərabər, bütün bölgələrdə, o cümlədən Bakı şəhərində yeni yarımstansiyalar, ötürücü xətlər tikilir. Otuz min kilometr uzunluğunda ötürücü xətlər tikilmişdir. Biz indi bərpa olunan enerjinin istehsalı ilə çox ciddi məşğuluq. Bizim bütün su ehtiyatlarımızın coğrafiyası müəyyən edilibdir. Xəritələr tərtib edilibdir və bu il, keçən il kiçik çaylarda kiçik su elektrik stansiyalarının təməli daşı qoyulubdur. Bu proses də geniş vüsət almışdır və biz bu işlərə böyük diqqət göstəririk. Daha da böyük su elektrik stansiyaları tikilir. Məsələn, Naxçıvanda Biləv, Vayxır su elektrik stansiyaları istifadəyə verilmişdir. İndi Arpaçayda işlər getməlidir. Ordubad, Füzuli, Taxtakörpü, Şəmkirçay su elektrik stansiyaları. Yəni, bu stansiyaların təxmini gücü 20-30 meqavat arasındadır. Bu, imkan verəcək ki, biz bərpa olunan enerji növlərini də inkişaf etdirək.
- Azərbaycanın böyük neft-qaz ehtiyatları vardır. Bu ehtiyatlar xalqımıza onilliklər bundan sonra, bəlkə yüz ildən artıq bundan sonra

kifayət edəcəkdir. Azərbaycanda enerji təhlükəsizliyi ilə bağlı bütün problemlər artıq öz həllini tapmışdır. Ancaq biz gərək müasir texnologiyalara böyük diqqət göstərək və bərpa olunan enerji növlərinin yaradılması bu məsələlərdə vacib rol oynayır. Bu yaxınlarda biz Qobustan rayonunda hibrid tipli birinci günəş-külək elektrik stansiyasının açılışını qeyd etdik. Düzdür, bu stansiyanın istehsal gücü o qədər də böyük deyil və böyük də olmamalıdır, 5 meqavat səviyyəsindədir. Ancaq bu, birinci ciddi addımdır. Bu, müasirlikdir, yenilikdir, yeni texnologiyalardır, ekoloji cəhətdən təmiz texnologiyalardır. Bu, gələcəyə baxışımızdır. Ekoloji məsələlərə gəldikdə, bu gün Azərbaycanda bir dənə də olsun mazutla işləyən elektrik stansiyası yoxdur. Amma bir neçə il bundan əvvəl stansiyalarımızın demək olar ki, əksəriyyəti mazut rejimində işləyirdi. Həm bu məqsədlər üçün böyük vəsait sərf edilirdi, həm də ekologiyamız zərər çəkirdi. İndi bütün stansiyalar qazla işləyir və bu, ekoloji cəhətdən çox təmiz rejimdir. Ancaq əlbəttə ki, bərpa olunan elektrik stansiyaları ekoloji cəhətdən daha da sərfəli olacaqdır.

- Bu gün bu stansiyanın təməli daşının qoyulması gözəl bir göstəricidir, Azərbaycanın inamlı inkişafını göstərir. Ölkəmizdə böyük infrastruktur layihələri icra edilir. Həm dövlət büdcəsi tərəfindən, həm də xarici tərəfdaşlar tərəfindən maliyyələşdirilən layihələr ölkəmizi gücləndirir. Bizim inkişaf templərimiz sürətlə irəliləyəcək. Bu gün bu templər dünya miqyasında ən yüksək templər kimi tarixə düşübdür. Bütün sahələrdə, o cümlədən energetika sahəsində bundan sonra da böyük uğurlarımız olacaqdır.

23 sentyabr 2011

Prezident İlham Əliyev
Xaçmaz Kondensator
Zavodunun
yenidənqurmadan sonra
açılışında

2011

03 oktyabr 2011

Prezident İlham Əliyev
Bakıda "Hilton Baku"
otelinin açılışında

2011

Prezident İlham Əliyevin
Bakıda "Hilton Bakı"
otelinin açılışında
nitqindən

2011

- "Hilton" otellər şəbəkəsinin Azərbaycanda fəaliyyətə başlaması da çox əlamətdar bir hadisədir və onu göstərir ki, ölkəmiz sürətlə inkişaf edir, ölkəmizin xidmət sektoru da inkişaf edir. Belə məşhur otellər şəbəkəsinin Azərbaycanda fəaliyyətə başlaması özlüyündə bir göstəricidir.
- Bakının mərkəzində yerləşən bu oteldə bütün şərait yaradılıbdır. "Hilton" dünya şöhrətli bir brenddir və təbii ki, bu hoteldə ən yüksək səviyyə tətbiq olunur. Otel çox böyük zövqlə tikilibdir. Həm istirahət etmək, qalmaq, eyni zamanda, müxtəlif tədbirlər keçirmək üçün bütün şərait vardır. Bu otelin yaradılması əlbəttə ki, Azərbaycanın inkişafına investorların inamının təzahürüdür.
- İndi Azərbaycanda müxtəlif sahələrə böyük investisiyalar qoyulur, sənayenin inkişafı sürətlə gedir. Xidmət sektoruna da böyük həcmdə investisiyalar qoyulur. Otellərin yaradılması, eyni zamanda, onu göstərir ki, Azərbaycana xaricdən gələn turistlərin marağı, ölkəmizin tarixi, mədəniyyəti ilə tanış olmaq üçün gələnlərin sayı artır və qonaqları yaxşı qəbul etmək üçün indi bütün imkanlarımız vardır.
- Son dövrlərdə bütövlükdə Azərbaycanda – Bakıda və bölgələrdə yeni gözəl otellərin tikintisi baş verir. Təkcə Bakı şəhərində bu il və gələn il beşulduzlu 6 otel fəaliyyətə başlayır və onların içində ikinci otel "Hilton"dur. Bundan sonra hələ 4 otel də açılacaq. Bu, otellər arasında rəqabətin güclənməsinə və nəticə etibarilə burada qalan turistlər, qonaqlar üçün daha da yaxşı şəraitin yaradılmasına gətirib çıxaracaqdır. Çünki hər bir ölkənin inkişafı üçün bütün sahələrdə sağlam rəqabət çox vacib rol oynayır.
- Azərbaycana investisiyaların cəlb edilməsi işində dövlətimiz son illər ərzində çox böyük

işlər görübdür. Təkcə keçən il ölkə iqtisadiyyatına 16 milyard dollar sərmayə qoyulmuşdur. Son 15 il ərzində isə Azərbaycana 100 milyard dollar investisiya qoyulmuşdur və son illər ərzində daxili investisiyalar xarici investisiyaları üstələyir. Xüsusi əhəmiyyət kəsb edən odur ki, təkcə neft-qaz sektoruna deyil, qeyri neft-qaz sektoruna – xidmət sektoruna investisiyalar qoyulur.

- Gələcəkdə Azərbaycanda – həm Bakıda, həm bölgələrdə inkişafı bağlı konkret layihələr icra ediləcək, öz həllini tapacaqdır. Həm Bakının, həm bölgələrin abadlaşması, gözəlləşməsi üçün Azərbaycan dövləti bundan sonra da əlindən gələni əsirgəməyəcəkdir. Bakı doğrudan da dünyanın ən gözəl şəhərlərindən biridir. Bakının inkişafı

sürətlə gedir. Bakının özəlliyi ondan ibarətdir ki, şəhərimizin çox gözəl, böyük, təkrarolunmaz tarixi, mədəniyyəti, tarixi abidələri vardır.

- Otelin yuxarı mərtəbələrindən açılan mənzərə göz oxşayır. Biz Bakının inkişafı ilə çox ciddi şəkildə məşğul oluruq. Bakının tarixi simasının qorunması ilə bərabər, müasir infrastrukturun yaradılması da vacib rol oynayır. Yeniləşən bulvar, onun uzadılması, Bayraq Meydanı ilə birləşməsi, Bayraq Meydanında gedən quruculuq-abadlıq işləri nadir xarakter daşıyır. Bir neçə aydan – Bayraq Meydanı istifadəyə verildəndən sonra Bakı sakinləri və gələn qonaqlar şəhərimizdən daha böyük zövq alacaqlar və inkişafımızla tanış olacaqlar.

17 noyabr 2011

Prezident İlham Əliyev
Qaxda "El Resort"
mehmanxanasının
açılışında

Şəki Şərab Zavodunun
açılışında

2011

18 noyabr 2011

Prezident İlham Əliyev
Qəbələdə "Qafqaz Sport
Hotel" in açılışında

2011

23 noyabr 2011

Prezident İlham Əliyev
"BakuTel-2011"
XVII Beynəlxalq
Telekommunikasiya
və İnformasiya
Texnologiyaları Sərgisində

19 dekabr 2011

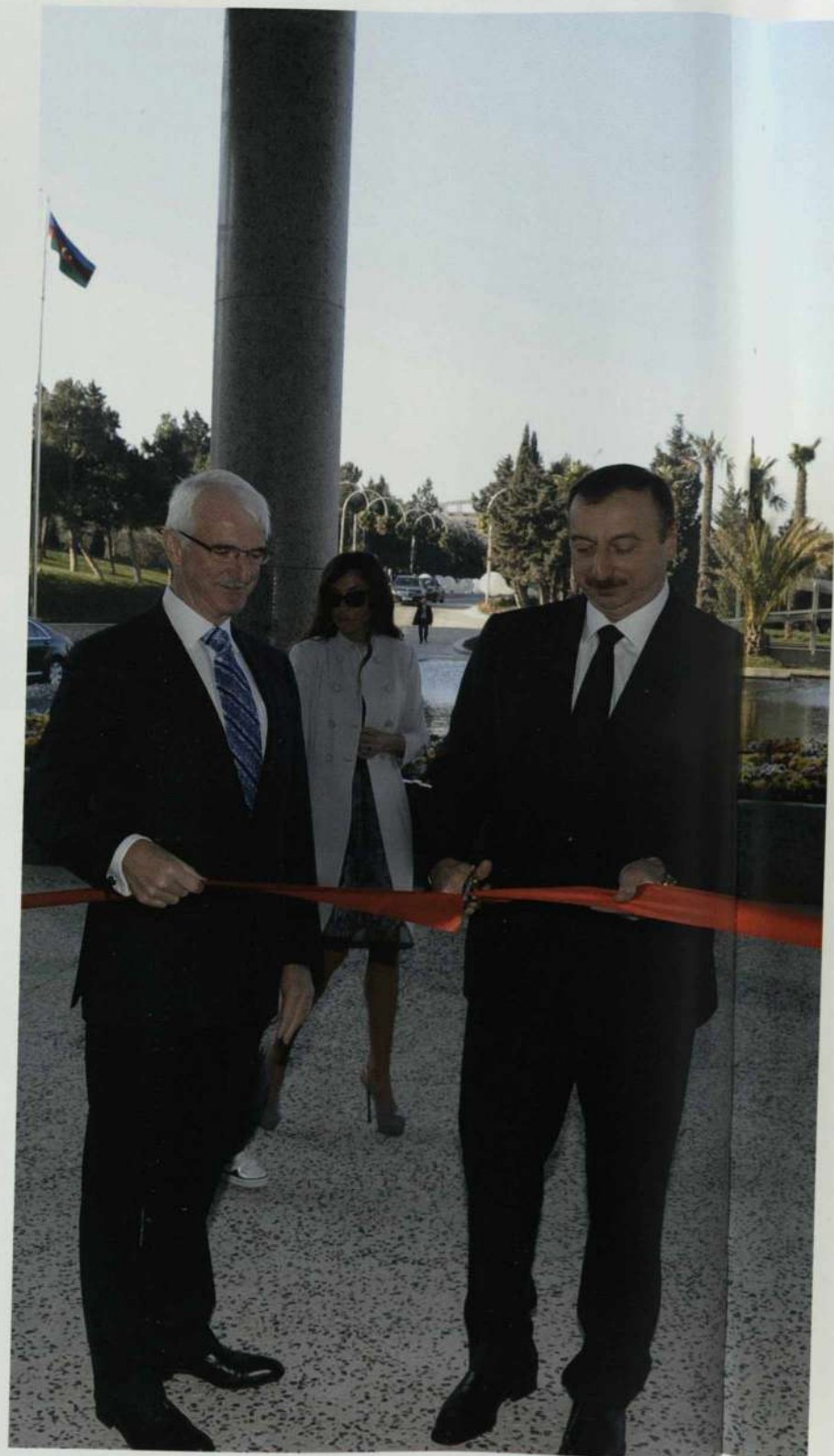
Prezident İlham Əliyev
Sumqayıtda karbamid
istehsalı zavodunun
təməlqoyma mərasimində

2011

28 dekabr 2011

Prezident İlham Əliyev
Bakıda "Jumeirah
Bilgah Beach Hotel"
kompleksinin açılışında

2011

Prezident İlham Əliyevin
Bakıda "Jumeirah
Bilgah Beach Hotel"
kompleksinin açılışında
nitqindən

- Bakı şəhərində çox gözəl, müasir otel açılır. "Jumeirah-Bilgah" otelinin fəaliyyətə başlaması çox əlamətdar hadisədir. Otaqların hamısı dəniz mənzərəli. Bu, otelin əlbəttə ki, dəyərini artırır. İctimai yerlər çox böyük zövqlə yaradılmışdır. Burada 9 restoran, idman zalı, qapalı, açıq üzgüçülük hovuzları fəaliyyət göstərəcəkdir. İclasların, beynəlxalq tədbirlərin, şənliklərin keçirilməsi üçün bir neçə gözəl yer mövcuddur. Bu oteldə hər bir gözəl oteli fərqləndirən bütün əlamətlər cəmlənib. Nadir, gözəl, yaraşqılı, çox böyük zövqlə yaradılmış bir oteldir.
- Əlbəttə, otelin üstünlüyü onun yerləşməsindən asılıdır. Bu otelin yerləşməsi də çox nadirdir. Dəniz kənarında, şəhərdən bir qədər aralı yerləşir. Buranın havası da çox təmizdir. Amma, eyni zamanda, Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportuna da çox yaxındır, cəmi 10–15 dəqiqə ərzində aeroporta çatmaq mümkündür. Bakıdan çəkilən gözəl yol da rahatlığı artırır. Səkkizzolaqlı yol tikilib və bu iş davam edir. Bir ildən sonra buradan Sumqayıta qədər də yeni yol açılacaqdır. Bilgəh-Sumqayıt yolunun tikintisi indi uğurla gedir.
- Ölkəmizdə, Bakıda, Bilgəhdə dünya səviyyəli otel yaradılıb. "Jumeirah" otellər şəbəkəsi dünya şöhrətli şəbəkədir. Onun müxtəlif ölkələrdə otelləri vardır. Bu, "Jumeirah"-ın ən gözəl otellərindən biri olacaqdır.
- Azərbaycanda təkcə bu il üçüncü beşulduzlu otel açılıb. Bir qədər əvvəl "Kempinski", ondan sonra "Hilton" istifadəyə verilib, indi də "Jumeirah" oteli açılır. Bir ildə beşulduzlu üç otelin açılması çox böyük hadisədir. Bu, onu göstərir ki, investorlarda Azərbaycanın gələcəyinə, turizm potensialına çox böyük ümidlər, inam vardır. Yerli və xarici investisiyalar Azərbaycanda lazımı səviyyədə qorunur. Biz ötən 15 il ərzində ölkəmizə 100 milyard dollardan artıq investisiya cəlb edə bilmişik. Təkcə keçən il 16 milyard, bu il hələ ki,

hesablamalar gedir. Vəsaitin bir hissəsi turizm infrastrukturunun yaradılmasına yönəldilir.

- Gələn il təkcə Bakıda yenə də beşulduzlu üç otel fəaliyyətə başlayacaqdır – "Marriott", "Four seasons" və "Fairmont" otelləri. Beləliklə, iki il ərzində Bakıda, təkcə bir şəhərdə, beşulduzlu, dünya şöhrətli 6 otel istifadəyə verilir. Bu, nadir bir hadisədir. Nəinki bölgədə, postsovet məkanında və geniş mənada qitədə nadir hadisədir ki, iki il ərzində bir şəhərdə dünyanın ən məşhur 6 brendi öz otellərini müştərilərin üzünə açır. Bu, ölkəmizin ümumi inkişafını göstərir. Bu, onu göstərir ki, yerli və xarici şirkətlər Azərbaycana vəsait qoymaq üçün öz imkanlarını gücləndirirlər.
- Azərbaycan yaşamaq, istirahət etmək üçün çox gözəl bir yerdir. Bakı dünyanın ən gözəl şəhərlərindən biridir. Biz Bakını gözəlləşdiririk. Yeni infrastruktur layihələri icra edilir.

Qədim Bakı dövlət tərəfindən qorunur. İçərişəhərdə təmir-bərpa işləri böyük zövqlə aparılır. Bizim gözəl bulvarımız yenidən qurulubdur. Bir neçə aydan sonra yeni bulvarın açılışını qeyd edəcəyik. Yeni bulvar Bayraq Meydanına qədər uzanacaq, Bayraq Meydanı ilə birləşəcəkdir. İndiki bulvarımızın 4 kilometrinə əlavə ən azı 8 kilometr dəniz-kənarı gəzinti zolağı əlavə edilməlidir.

- Bakı dünyanın ən gözəl şəhərlərindən biridir. Biz Bakını gözəlləşdiririk, Bakını qoruyuruq, sevirik. Təkcə Bakıda deyil, digər bölgələrdə də hazırda beşulduzlu bir neçə otel tikilməkdədir. Biri Qubada, üçü isə yeni yaradılan "Şahdağ" qış-yay turizm kompleksi zonasında. Bu otellərin istifadəyə verilməsi Azərbaycanın turizm potensialını daha da gücləndirəcəkdir. Bu il Azərbaycanda "Turizm ili" elan edilibdir. "Turizm ili"ndə dünya otel şəbəkələri Azərbaycanda gözəl otellər açılar, gözəl memarlıq abidələri yaradırlar.

2011

الاجتماع السنوي الخامس والثلاثون
لمجموعة البنك الإسلامي للتنمية
باكو- أذربيجان
١١-١٢ رجب ١٤٣١هـ (٢٣-٢٤ يونيو ٢٠١٠م)

35ÈME REUNION ANNUELLE DU GROUPE DE
LA BANQUE ISLAMIQUE DE DEVELOPPEMENT
BAKOU - AZERBAIDJAN
11-12 RAJAB 1431H (23-24 JUIN 2010G)

İSLAM İNKİŞAF BANKI QRPUNUN
35-c İLLİK TOPLANTISI

BAKI - AZƏRBAYCAN
11-12 RƏCƏB 1431H (23-24 İYUN 2010-cu il)

35TH ANNUAL MEETING OF THE
ISLAMIC DEVELOPMENT BANK GROUP

BAKU - AZERBAIJAN
11-12 RAJAB 1431H (23-24 JUNE 2010G)

2010

01 iyun 2010

Prezident İlham Əliyev
XVII Beynəlxalq Xəzər Neft
və Qaz Sərgisinin açılışında

2010

- Xəzər neft-qaz sərgisi müasir Azərbaycanda keçirilən sərgilərin arasında xüsusi yerə malikdir. Birinci dəfə bu sərgi 1994-cü ildə keçirilmişdir. O vaxt hələ Azərbaycanda sərgi keçirmək istəyində olan şirkətlərin sayı çox deyildi. Azərbaycan yeni müstəqil dövlət idi. Azərbaycanın gələcəyi haqqında dünyada müxtəlif fikirlər dolaşırdı. Ona görə, bu sərginin, eyni zamanda, Azərbaycanın neft strategiyasının başlanmasına təsadüf etməsi çox əlamətdar hadisə olmuşdur.
- 1994-cü ildə Azərbaycan böyük işlərin astanasında idi. Ölkə iqtisadiyyatı o vaxt böyük çətinliklərlə üzləşmişdi. Ölkədə sabitlik yaradılması üçün addımlar atılırdı. Ancaq 1994-cü ildə Azərbaycanın, ümumiyyətlə gələcəyi haqqında birmənalı fikir yox idi: Azərbaycan iqtisadiyyatı nəyin hesabına formalaşacaq? Azərbaycan öz strateji inkişaf yolunu hansı istiqamətdə görür? O illərdə edilən strateji seçim Azərbaycanın bugünkü uğurlu inkişafını təmin etdi. Məhz o illərdə Azərbaycanın yeni neft strategiyasının başlanması, Azərbaycanın dünya birliyinə inteqrasiya siyasətinin uğurla aparılması, ölkədə həyata keçirilən iqtisadi islahatlar, iqtisadiyyata cəlb edilən böyük həcmdə xarici investisiyalar – bütün bu amillər bugünkü inkişafı şərtləndirdi. Bu gün Azərbaycan dünya miqyasında uğurla inkişaf edən ölkədir. Əgər 1994-cü ildə ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən o qətiyyətli addımlar atılmasaydı və “Əsrin kontraktı” imzalanmasaydı, bəlkə də Azərbaycanın inkişafı tam başqa istiqamətdə davam edərdi. “Əsrin kontraktı”nın imzalanması ilə Azərbaycan nəinki Xəzər hövzəsinin böyük, zəngin resurslarını dünya şirkətləri üçün açdı, eyni zamanda, Azərbaycanın uzunmüddətli və uğurlu inkişafını təmin etdi.
- Azərbaycan çox böyük sınaqlardan şərəflə çıxdı və bütün vəzifələri uğurla həll etdi.

İnvestisiyaların cəlb edilməsi, xarici şirkətlərlə uğurlu və qarşılıqlı maraqlar əsasında yaradılmış əlaqələr, hasilatın artırılması, Azərbaycanın iqtisadi inkişafının təmin edilməsi, neft kəmərlərinin tikintisi və təbii ehtiyatların bu kəmərlər vasitəsilə dünya və Avropa bazarlarına nəql edilməsi layihələri bugünkü Azərbaycanın reallıqlarını böyük dərəcədə əks etdirir. Artıq Azərbaycan iqtisadiyyatı neft amilindən o qədər də asılı deyildir. Bundan sonra da uzun illər ərzində neft və qaz amili Azərbaycanın həm iqtisadi maraqlarını təmin edəcək, həm dünyadakı mövqelərimizi möhkəmləndirəcəkdir.

- Bu gün Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafı da çox sürətlə gedir. Buna təkan verən məhz neft siyasəti, neft strategiyası olmuşdur. Neft strategiyasının uğurlu icrası Azərbaycanı dünyaya bir etibarlı tərəfdaş kimi təqdim etdi. Biz xarici şirkətlərlə artıq 16 ildir ki, uğurla əməkdaşlıq edirik. Bu əməkdaşlıq qarşılıqlı maraqlar əsasında qurulubdur və həm xarici tərəfdaşlara, həm də Azərbaycana böyük mənfəət gətiribdir. İşlərin əvvəlində isə bu planların reallaşması üçün bütün səylər göstərilmişdir.
- 1994-cü ildə “Əsrin kontraktı”nın imzalanmasından sonra 1996-cı ildə “Şahdəniz” qaz yatağı üzrə kontrakt imzalanmışdır. O illərdə qaz amili, ümumiyyətlə, dünya neft və enerji siyasətində o qədər də mühüm yer tutmurdu. O layihəyə investisiyalar və kreditlər cəlb etmək o qədər də asan məsələ deyildi. Ancaq bu gün dünya enerji siyasətində bu yanaşmada müəyyən və böyük dərəcədə dəyişiklik edildi. Qaz amili daha da mühüm rol oynamağa başlamışdır və nəinki iqtisadi maraqları təmin edir, eyni zamanda, bəzi hallarda enerji təhlükəsizliyi məsələlərinə də məhz qaz amili çox mühüm təsir göstərir. Azərbaycan isə o ölkədir ki, həm qaz, həm neft resursları kifayət qədər böyükdür. Azər-

baycan qədim neft diyandır. İlk dəfə sənaye üsulu ilə neft dünyada məhz Azərbaycanda hasil edilibdir. Dəniz yataqlarından neft ilk dəfə dünyada məhz Azərbaycanda hasil edilibdir. Bu yaxınlarda biz faşizm üzərində Qələbənin 65-ci ildönümünü qeyd edərkən, bir daha o illərə nəzər salarkən gördük ki, Azərbaycan nefti, Azərbaycan neftçilərinin gərgin zəhməti olmasaydı, o müharibənin nəticələri başqa ola bilərdi. Yəni, Azərbaycan qədim neft diyarı kimi dünyada özünü çoxdan təsdiq etmişdir.

- Müstəqil ölkə, müstəqil Azərbaycan kimi biz özümüzü yenidən təsdiq və təqdim etməli idik. Biz bunu uğurla bacardıq. Bizim neft siyasətimiz çox açıqdır, aydındır və çox səmimidir. Bütün götürdüyümüz öhdəliklər yerinə yetirilir. Biz dünya enerji şirkətləri ilə etibarlı tərəfdaş kimi uğurla əməkdaşlıq edirik. Bu gün Azərbaycanın Dövlət Neft Şirkəti – SOCAR dünyanın aparıcı şirkətləri arasındadır və xarici şirkətlərlə uğurla əməkdaşlıq bizə də bu yeni, müasir təcrübəni gətirdi. Bu gün artıq Azərbaycan şirkətləri başqa ölkələrə böyük həcmdə, milyardlarla ölçülən investisiyalar qoyur və bu proses bundan sonra da davam etdiriləcəkdir.
- 1990-cı illərin ortalarında qarşımızda digər vəzifələr dururdu: hasilata başlamaq, “Azəri-Çıraq-Günəşli” yatağı üzrə işlərin sürətlə aparılmasına nail olmaq, neft kəmərlərini, ondan sonra qaz kəmərlərini yaratmaq. Bütün bu vəzifələr icra olundu. Bu gün Azərbaycanın neft və qaz hasilatı nəinki ölkə tələbatını ödəyir, eyni zamanda, bizim üçün çox böyük ixrac resursu da təşkil edir. Bu il Azərbaycanda neft hasilatı 52 milyon ton səviyyəsində gözlənilir. Qaz hasilatı təxminən 30 milyard kubmetrə bərabər olacaqdır ki, bu, Azərbaycanın daxili tələbatından 3 dəfə çoxdur.

- Azərbaycan enerji resurslarını neft və qaz kəmərləri ilə müxtəlif istiqamətlərə ixrac edir. İxrac coğrafiyamız ildən-ilə genişlənir. Çünki yeni bazarlarda Azərbaycanın təbii resurslarına ehtiyac vardır. Bizim də marağımız ondadır ki, neft-qaz potensialımızı maksimum dərəcədə realizə edə bilək. Bugünkü hasilat demək olar ki, ixrac imkanlarımızdan daha da çoxdur. Ancaq biz elə etməliyik ki, hasilatımızla daxili tələbat və ixrac imkanlarımız bərabərlik təşkil etsin. Buna nail olmaq üçün əlbəttə ki, bizə yeni bazarlar, yaxud da ki, mövcud olan bazarların genişləndirilməsi lazımdır. Azərbaycan hər iki istiqamətdə çox düşünülmüş, çox dəqiq və məqsədyönlü siyasət aparır. Məhz bu siyasətin nəticəsində bu gün Azərbaycan o ölkələrdəndir ki, heç bir istiqamətdən asılı deyildir. Bizim üç neft, dörd qaz kəmərimiz vardır. Onlar enerji şaxələndirilməsini tam şəkildə təmin edir və enerji resurslarımızın istənilən istiqamətdə ixracının artırılması üçün bütün imkanlar vardır. Bu gün Azərbaycanda görülən texniki işlər qaz ixrac imkanlarımızı böyük dərəcədə artıracaqdır. Biz bu sahəyə böyük investisiyalar qoyuruq və bu investisiyalar özünü doğruldacaqdır. Bu, Azərbaycanın uzunmüddətli, bundan sonra onilliklər ərzində uğurlu inkişafını təmin edəcəkdir.
- Investisiyalara gəldikdə, Azərbaycan investisiyalar üçün çox məqbul, çox cəlbedici ölkədir. 1995-ci ildən bu günə qədər ölkə iqtisadiyyatına 82 milyard dollar investisiya qoyulmuşdur. Onların, demək olar ki, yarısı neft-qaz sektoruna qoyulmuşdur. Əlbəttə ki, neft strategiyamızın ilk illərində investisiyalar daha çox neft-qaz sektoruna qoyulurdu. Bu, bəzi ekspertləri narahat edirdi ki, "Holland sindromu" yaşana bilər. Azərbaycan iqtisadiyyatı da birtərəfli qaydada inkişaf edə bilər. Ancaq bizim düşünülmüş siyasətimiz və konkret addımlarımız göstərdi ki, Azərbaycanın seçdiyi yol düzgün yoldur. Bu

gün Azərbaycan iqtisadiyyatı şaxələndirilmiş iqtisadiyyatdır. Əgər ümumi investisiya portfelinin yarısı qeyri-neft sektoruna qoyulubsa, bu onu göstərir ki, Azərbaycanda qeyri-neft sektoru da çox cəlbedici bir sahədir. Qeyri-neft sektoruna qoyulan həm xarici, həm daxili investisiyalar, həm dövlət büdcəsindən, həm də özəl sektordan ayrılan vəsait yeni bir vəziyyət yaratdı. Bu gün Azərbaycan enerji, yəni neft-qaz amilindən daha da az asılı vəziyyətdədir və getdikcə bu asılılıq daha da azalacaqdır.

- Bizim iqtisadi nailiyyətlərimizin statistikasi bunu əyani şəkildə göstərir. 2009-cu ildə dünya üzrə neftin qiyməti 3–4 dəfə aşağı düşdü, iqtisadi və maliyyə böhranı, demək olar ki, bütün ölkələrə mənfi təsir göstərdi. Buna baxmayaraq, Azərbaycan iqtisadiyyatı keçən il 9 faizdən çox artmışdır. Neftin qiymətinin kəskin şəkildə aşağı düşməsi Azərbaycanın inkişafına mənfi təsir göstərməmişdir. Azərbaycan iqtisadiyyatı 2010-cu ildə də yüksək templərlə inkişaf edir. Bütün bu işlərin təməlinə düşünülmüş iqtisadi siyasətlə bərabər, şübhəsiz ki, neft strategiyamız dayanır.
- Bu gün iqtisadi müstəqilliyimiz, böyük valyuta ehtiyatlarımız, iqtisadiyyatımızın uğurlu inkişafı bizə əlavə güc verir. O güc ki, bu gün bizə lazımdır. Çünki, biz hələ ki, gənc müstəqil dövlətik. Baxmayaraq ki, Azərbaycan iqtisadiyyatı artıq öz keçid dövrünü başa vurdu. Biz artıq keçid iqtisadiyyatı ölkəsi deyilik. Biz inkişaf edən iqtisadiyyatıq və bunu mötəbər beynəlxalq maliyyə qurumları da görür, təsdiqləyir. Böhran ilində Azərbay-

canın kredit reytinginin artırılması özlüyündə bir göstəricidir.

- Həm energetika sahəsində, neft-qaz sahəsində, həm də qeyri-neft sahəsində bizim uzunmüddətli strategiyamız, planlarımız, konkret addımlar paketi vardır. Biz öz siyasətimizi proqram üzrə qururuq. Buna görə, Azərbaycan həm böhrandan ən az itkilərlə çıxmış ölkədir, həm də siyasi sabitlik baxımından Azərbaycanda vəziyyət çox müsbətdir. Bu ümumi vəziyyət ölkəmizə investisiyaların axınını gücləndirir. Bu gün Azərbaycanda sərmayə təkcə neft-qaz sektoruna qoyulmur. Azərbaycan iqtisadiyyatına qoyulan investisiyalar Azərbaycan xalqına xidmət edir. Nə qədər çox vəsait qoyularsa, iqtisadiyyatımız o qədər də çox artacaq, iş yerləri açılacaq və insanların rifah halı yaxşılaşacaqdır.
- Biz bundan sonra da öz siyasətimizi bu vaxta qədər apardığımız yollarla inkişaf etdirəcəyik. Ölkəmizin iqtisadi potensialının maksimum şaxələndirilməsi üçün əlavə tədbirlər görülməkdir. O ki qaldı neft-qaz sektoruna, bu sahədə biz bu günə qədər bütün istədiyimiz məqsədlərə çatmışıq. Bu yaxınlarda "Çıraq" yatağında yeni böyük layihə başlanmışdır. Yaxın zamanlarda böyük "Şahdəniz-2" layihəsinin başlanmasına da nail olacağıq. Bunu etmək üçün hazırda bütün imkanlar vardır. Əgər biz buna nail olsaq, növbəti illərdə Azərbaycanın neft-qaz sektoruna ancaq bu layihə üzrə ən azı 20 milyard dollar sərmayə qoyulacaqdır. Bu sərmayə özlüyündə, yəqin ki, buna bərabər həcmdə sərmayənin qeyri-neft sektoruna da yatırılmasına gətirib çıxaracaqdır.

23 iyun 2010

Prezident İlham Əliyev
İslam İnkişaf Bankı
qrupunun 35-ci illik
toplantısının açılış
mərasimində

2010

Prezident İlham Əliyevin
İslam İnkişaf Bankı
qrupunun 35-ci illik
toplantısının açılış
mərasimində nitqindən

2010

- İslam İnkişaf Bankı ilə Azərbaycan arasında əlaqələr çox uğurla və sürətlə inkişaf edir. Uzun illərdir ki, biz bu səmərəli əməkdaşlıqdan böyük mənfəət götürürük və Azərbaycanın uğurlu iqtisadi inkişafında İslam İnkişaf Bankının xidməti çox böyük olmuşdur. Gələcək illərdə də bu əməkdaşlıq dərinləşəcək və ölkəmiz qarşısında duran iqtisadi və sosial məsələlərin həlli üçün biz uğurlu əməkdaşlığımızı davam etdirəcəyik. Əməkdaşlığımızın gözəl perspektivləri vardır. Azərbaycan öz inkişaf dövrünü yaşayır və bankın xətti ilə Azərbaycanda həyata keçirilmiş layihələr özünü doğruldur. Ölkəmizin hərtərəfli inkişafını təmin etmək üçün biz gələcəkdə də iqtisadi islahatlarımızı davam etdirəcəyik. Bir sözlə, İslam İnkişaf Bankı ilə Azərbaycan arasında bu günə qədərki əməkdaşlıq çox uğurlu olmuşdur. Biz gələcəkdə də bu əməkdaşlığın dərinləşməsinə bərabər səylərimizi göstərəcəyik.
- Azərbaycan islam həmrəyliyinə gücləndirilməsi üçün öz səylərini göstərir. Baxmayaraq ki, biz müstəqil ölkə kimi nisbətən gəncik, biz artıq İslam Konfransı Təşkilatının çox fəal üzvünə çevrilmişik. İslam Konfransı Təşkilatının xətti ilə Azərbaycanda çoxsaylı tədbirlər keçirilmişdir və o tədbirlərin çox gözəl nəticələri vardır. İslam həmrəyliyinə gücləndirilməsi bizim ümumi işimizdir. Biz bu həmrəyliyi bir-birimizə verdiyimiz siyasi dəstəklə gücləndirə bilərik. Aramızda olan iqtisadi əlaqələrin inkişafı sayəsində bu həmrəyliyi daha da gücləndirə bilərik. Belə imkanlar vardır və İslam Konfransı Təşkilatının üzvü olan ölkələr arasında iqtisadi sahədə əməkdaşlığın genişlənməsi hamımızın marağındadır. Azərbaycan öz tərəfindən bu istiqamətdə səylərini davam etdirəcəkdir. Nəinki iqtisadi və siyasi sahədə, eyni zamanda, bütün başqa sahələrdə – mədəniyyət, humanitar sahələrində əlaqələrimizi gücləndirməliyik. 2009-cu il Bakı şəhəri islam mədəniyyətinin paytaxtı elan edilmişdi və bütün il boyu müxtəlif tədbirlər keçirilmişdi. Yəni, biz bütün istiqamətlərdə çalışırıq ki, müsəlman ölkələri arasında əməkdaşlığa öz töhfəmizi verək və bu səylərimizi davam etdirəcəyik.
- Ermənistan–Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi uzun illərdir ki, ölkəmiz və bölgə-

miz üçün böyük problemlər yaradır. Ermənistanın Azərbaycana əsassız torpaq iddiası nəticəsində Azərbaycanın dünya birliyi tərəfindən tanınmış ərazisinin 20 faizi hazırda Ermənistanın işğalçı qüvvələrinin işğalı altındadır. Bu işğal və etnik təmizləmə siyasəti nəticəsində bir milyon Azərbaycan vətəndaşı öz doğma torpağında qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşmüşdür. Bu işğal nəticəsində zəbt edilmiş ərazilərdə demək olar ki, bütün binalar, infrastruktur dağıdılıb, muzeylərimiz talan edilib, eksponatlar oğurlanıb. Əcdadlarımızın qəbirləri, tarixi abidələrimiz, məscidlərimiz erməni vandalları tərəfindən dağıdılıb. İşğal edilmiş torpaqlar artıq ölü bölgəyə çevrilib. Bu ərazilərdə azərbaycanlılar əsrlər boyu yaşamışlar.

- Ermənistanın işğalçı siyasəti bu gün də davam edir. Dağlıq Qarabağ və onun ətrafında yerləşən bölgələr uzun illərdir ki, işğal altında saxlanılır. Dağlıq Qarabağ əzəli Azərbaycan torpağıdır və Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa edəcəkdir. Münaqişənin həlli yalnız ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində mümkün ola bilər və bizim mövqeyimizi, yəni haqq-ədalət mövqeyini dəstəkləyən beynəlxalq təşkilatların çoxsaylı qərarları və qətnamələri vardır. BMT Təhlükəsizlik Şurası, yəni beynəlxalq müstəvidə ən ali orqan tərəfindən bu məsələ ilə bağlı dörd qətnamə qəbul edilmişdir. Bu qətnamələrdə birmənalı göstərilir ki, Ermənistanın işğalçı qüvvələri Azərbaycanın ərazilərindən qeyd-şərtsiz çıxarılmalıdır. Bu qətnamələr icrasız qalıbdır. İslam Konfransı Təşkilatı dəfələrlə buna oxşar qətnamələr qəbul edibdir. ATƏT, Avropa Parlamenti, Avropa Şurası, bütün başqa beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyır və dəstəkləyirlər. Ancaq Ermənistan bu beynəlxalq hüquq normalarına məhəl qoymur. Ermənistan beynəlxalq təşkilatların qərarları ilə hesablaşmır və bu siyasətə, bu işğalçı siyasətə son qoyulmalıdır, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa olunmalıdır və işğaldan əziyyət çəkmiş bütün insanlar öz dədə-baba torpaqlarına qayıtmalıdır. Ölkəmiz üçün bu, ən böyük və ən ağır problemidir.
- Buna baxmayaraq, biz müstəqillik dövründə böyük və şərəfli yol keçə bildik. Azərbaycan

müstəqilliyi əldə edəndə – 1991-ci ildə vəziyyətimiz çox ağır idi. Bir tərəfdən erməni işğalı, digər tərəfdən ölkə daxilində gedən xoşagəlməz proseslər, iqtisadi tənəzzül demək olar ki, ölkəni iflic vəziyyətinə salmışdı. Ancaq Azərbaycan xalqının iradəsi və böyük lider Heydər Əliyevin fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycan o böhranlı vəziyyətdən şərəflə çıxıb çıxmışdır. 1990-cı illərin ortalarında sabitlik yaranmışdır, həm iqtisadi, həm siyasi sabitlik bərqərar olunmuşdur. Bu, bizə imkan verdi ki, sürətlə inkişaf edək. O gündən bu günə qədər Azərbaycanın hərtərəfli inkişafı ölkə qarşısında duran problemlərin həlli üçün bizə şərait yaratdı.

- 1995–2010-cu illərdə ölkə iqtisadiyyatına 80 milyard dollardan çox sərmayə qoyulmuşdur. Bu sərmayə nəticəsində ölkə iqtisadiyyatının müxtəlif sahələri inkişaf etməyə başlamışdır. Azərbaycan son illər ərzində iqtisadi inkişaf baxımından, sözün əsl mənasında, ən sürətlə inkişaf edən ölkədir. Ümumi daxili məhsulun, sənaye istehsalının artımı, investisiyaların cəlb edilməsi və ən önəmlisi yoxsulluğun demək olar ki, 4 dəfədən çox aşağı düşməsi bizim əsas nəticələrimizdir. Biz sadəcə olaraq 20 ilə yaxındır ki, bazar iqtisadiyyatı şəraitində yaşayırıq. Artıq iqtisadiyyatımızın 85 faizi özəl sektorda formalaşır və özəl sektorun inkişafı bizim üçün prioritetdir. Biz özəl sektoru müxtəlif yollarla stimullaşdırmaq üçün tədbirlər görürük ki, Azərbaycanda güclü sahibkarlar sinfi yaransın.
- Dünyada neftin qiymətinin bir neçə dəfə aşağı düşməsinə baxmayaraq, keçən il Azərbaycan iqtisadiyyatı 9 faizdən çox artmışdır. Artıq Azərbaycan iqtisadiyyatı çoxşaxəli iqtisadiyyatdır, bir sektordan asılı deyildir. Azərbaycan investisiya qoyuluşu üçün də çox əlverişli ölkədir. Həm daxili, həm xarici investisiyalar Azərbaycanda dövlət səviyyəsində qorunur və bu, bizə imkan verir ki, iqtisadiyyatımızı sürətlə inkişaf etdirək. Biz beynəlxalq maliyyə qurumları ilə də sıx əməkdaşlıq edirik və bu əməkdaşlığın da gözəl nəticələri vardır. Ölkədə, ümumiyyətlə, iqtisadi və siyasi sabitlik mövcuddur. Uğurlarımızın əsas səbəbi məhz bundan ibarətdir. Çünki müstəqilliyimizin qısa tarixində müxtəlif dövrlər olmuşdur və biz görürdük ki,

sabitlik pozulanda bu, öz mənfi nəticələrini dərhal iqtisadi məsələlərdə də göstərir.

- Bu gün Azərbaycan gələcəyə çox böyük ümidlərlə baxır. Biz ölkə iqtisadiyyatının gücləndirilməsi sahəsində əldə edilmiş uğurlarla kifayətlənməyəcəyik. Qarşımızda böyük hədəflər var ki, Azərbaycanı inkişaf etmiş ölkələrin sırasına daxil edək. Bu istiqamətdə artıq gözəl nəticələr vardır. Rəqabət qabiliyyətliliyinə görə Azərbaycan MDB məkanında birinci, dünya miqyasında isə 51-ci yerdədir. Biz hələ bu yolun başlanğıcındayıq. İqtisadi islahatlarımızın davam etdirilməsi və böyük layihələrin icrası nəticəsində ölkədə əlavə imkanlar yaradılacaqdır.
- İqtisadi sabitlik imkan verir ki, biz siyasi cəhətdən də müstəqil siyasətimizi cəsarətlə aparaq. Azərbaycan o ölkələrdəndir ki, müstəqil siyasət aparır. Bizim siyasətimiz Azərbaycan xalqının maraqlarına əsaslanır və eyni zamanda, bölgədə gedən proseslərə də müsbət təsir göstərir. Biz beynəlxalq və regional əməkdaşlıq işlərində çox fəal iştirak edirik. Azərbaycanın təşəbbüsü ilə bölgədə uğurla icra edilən nəhəng enerji layihələri bunun bariz nümunəsidir. Bizim təşəbbüsümüzə müxtəlif istiqamətlərə neft-qaz kəmərləri çəkildi. Bu gün bu kəmərlər həm Azərbaycanın iqtisadi maraqlarını təmin edir, bölgənin inkişafına xidmət göstərir, bölgədə əməkdaşlığı dərinləşdirir və bütövlükdə, qitənin enerji təhlükəsizliyinə də öz müsbət təsirini göstərir. Biz enerji resurslarımızdan çox uğurla və məharətlə istifadə edə bildik və əldə edilmiş gəlirləri qeyri-neft sektoruna yönəlttik. Məhz bunun nəticəsində biz ölkə iqtisadiyyatında şaxələndirmə meyillərini daha da gücləndirdik.
- Biz, eyni zamanda, bütün maliyyə sistemimizdə şəffaflıq prinsiplərini tətbiq edirik və bu istiqamətdə də böyük nailiyyətlər əldə edilibdir. Azərbaycanın Dövlət Neft Fondu çox şəffaf bir qurumdur, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı tərəfindən mükafatlandırılıb və hasilatda şəffaflıq təşəbbüsünün fəal üzvü kimi Azərbaycan bu sahədə də liderlik göstərir. Azərbaycanın enerji resursları hələ uzun illər bizə imkan verəcək ki, iqtisadiyyatımızı güc-

ləndirək. Ancaq bizim əsas vəzifəmiz bu kapitalı insan kapitalına çevirməkdir. Bu məqsədlə Azərbaycanda sosial və humanitar sahələrdə çox böyük tədbirlər görülür.

- Sosial sahənin gücləndirilməsi üçün konkret proqramlar icra edilir. Təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, idman – bu sahələr bizim üçün prioritetdir. Gəlirlərin ədalətli bölüşdürülməsi bir tərəfdən cəmiyyətdə ədalət prinsiplərinin bərqərar olunmasını təsdiqləyir, digər tərəfdən bizə imkan verir ki, ölkə qarşısında duran vəzifələri daha da böyük səmərə ilə və keyfiyyətlə icra edək. Biz böyük infrastruktur layihələrini icra edirik ki, onlar ölkəmizi gücləndirir və eyni zamanda, beynəlxalq mənə daşıyır. Bizim təşəbbüsümüzə çəkilən dəmir yolları, açılan dəhlizlər bölgə üçün böyük əhəmiyyət daşıyır. Bakı–Tbilisi–Qars dəmir yolunun tikintisi nəticəsində Asiya ilə Avropa yeni dəmir yolu ilə birləşəcəkdir. Bu təşəbbüsü biz göstərmişik və ilkin maliyyə resurslarını biz səfərbər etmişik. Eyni zamanda, Şimal-Cənub dəhlizinin fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycan öz imkanlarını genişləndirəcəkdir. Bizim coğrafi vəziyyətimiz əlverişlidir. Ancaq infrastruktur layihələri olmadan bu coğrafi vəziyyət o qədər də böyük əhəmiyyət daşımır. Biz öz coğrafi vəziyyətimizdən uğurla istifadə etməliyik və edirik. Beləliklə, Azərbaycan öz tarixi missiyasını davam etdirəcəkdir. Tarixi İpək Yolu vaxtilə Azərbaycan ərazisindən keçmişdir. Biz bu gün müasir infrastruktur layihələri ilə, öz təşəbbüslərimizlə bu tarixi İpək Yolunu müxtəlif formalarda bərpa edirik.
- Azərbaycanın bölgədəki rolu artır, dünyadakı mövqeləri möhkəmlənir. Biz beynəlxalq təşkilatlarda özümüzü çox etibarlı tərəfdaş kimi göstərə bilmişik. Qonşu dövlətlərlə bizim çox səmərəli, qarşılıqlı maraqlar və qarşılıqlı hörmət əsasında qurulmuş münasibətlərimiz vardır.
- Bizim gələcək planlarımız da aydındır. Biz öz işimizi proqram əsasında qururuq. 2004–2008-ci illərdə regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair birinci proqramın uğurlu icrası bizə imkan verdi ki, artıq ölkəmizin iqtisadiyyatını böyük dərəcədə şaxələndirək. Bu gün biz ikinci

dövlət proqramını icra edirik. 2009–2013-cü illəri əhatə edən bu proqramın nəticəsində ölkə qarşısında duran əsas infrastruktur və sosial məsələlər öz həllini tapacaqdır. Bizim proqramlarımız çox konkret xarakter daşıyır. Onların icra mexanizmləri, konkret cədvəli və ən önəmlisi maliyyə resursları vardır. Bu, bizə deməyə imkan verir ki, ikinci proqram da uğurla icra ediləcəkdir.

- Biz beynəlxalq maliyyə qurumları ilə də əməkdaşlığımızı dərinləşdirəcəyik. Xüsusilə, İslam İnkişaf Bankı ilə əməkdaşlığımızın çox gözəl perspektivləri vardır. Biz bir daha İslam İnkişaf Bankının rəhbərliyinə böyük minnətdarlıq hissi ilə müraciət etmək istəyirik. Minnətdarlığımızı bildirmək istəyirik ki, bizə kömək göstərildi, xüsusilə ölkəmizin ağır illərində bu əməkdaşlıq, bu yardımlar, bu kreditlər çox böyük mənə daşıyırdı. Bu gün də böyük mənə daşıyır və biz bu uğurlu əməkdaşlığı gələcəkdə davam etdirəcəyik.
- Azərbaycanın böyük tarixi, böyük mədəniyyəti vardır. Ancaq müstəqillik tariximiz o qədər də böyük deyildir. Ona görə bəzi hallarda Azərbaycan haqqında dünyada kifayət qədər məlumat yoxdur. Ancaq bu, müvəqqəti bir məsələdir. Vaxt keçdikcə Azərbaycanı tanıyanların sayı çox olacaqdır və ölkə haqqında dəqiq, qərəzsiz məlumat üstünlük təşkil edəcəkdir. Biz isə istəyirik ki, müsəlman aləmi arasında bu əməkdaşlığı daha da dərinləşdirək. Biz istəyirik ki, müsəlman ölkələri daim bir-birinə dəstək olsunlar. Çünki bizim gücümüz birliyimizdədir. Bizim amalımız da birdir. Biz istəyirik ki, dünyada sülh, əmin-amanlıq, ədalət olsun. Biz istəyirik işğalçılar işğal edilmiş bütün torpaqlardan çəkilsinlər. İşğaldan əziyyət çəkmiş bütün insanlar öz doğma torpaqlarına, tarixi torpaqlarına qayıtsınlar ki, nəhayət dünyada ədalət bərpa edilsin. Ancaq bu, asan məsələ deyildir. Əfsuslar olsun ki, ədalətsizliklər də kifayət qədər çoxdur. Biz birgə səylərimizlə bu ədalətsizliklərə qarşı mübarizə aparmalıyıq. Öz haqq səsimizi ucaltmalıyıq. Digər tərəfdən, gücümüzü, müştərək gücümüzü iqtisadi imkanlarla artırmalıyıq.

25 iyun 2010

Prezident İlham Əliyev
Lənkəranda yeni konserv
zavodunun açılışında

Lənkəranda çay fabrikinin
açılışında

2010

08 iyul 2010

Prezident İlham Əliyev
Zaqatala Süd Emalı
Zavodunun açılışında

Zaqatala Tütün Emalı
Zavodunun açılışında

Balakəndə "Qubek"
mehmanxanasının
açılışında

2010

20 iyul 2010

Prezident İlham Əliyev
Bakıda "Park Bulvar"
Ticarət-Əyləncə
Mərkəzinin açılışında

2010

21 iyul 2010

Prezident İlham Əliyev
Masazır Duz Zavodunun
açılışında

29 iyul 2010

Prezident İlham Əliyev
Qəbələdəki "Gilan"
konserv zavodunda
yaradılan yeni istehsal
sahələrində

2010

- Artıq Azərbaycanda yüksək keyfiyyətə malik olan duz istehsal olunacaqdır. Bu zavodun yaradılması Azərbaycanda aparılan iqtisadi siyasətin məntiqi nəticəsidir. Bizim məqsədimiz ondan ibarətdir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatı hərtərəfli şəkildə inkişaf etsin, çoxşaxəli olsun.
- Bu zavodun yaradılması bir neçə məqsəd güdür. İlk növbədə Azərbaycanda yeni müasir istehsalat sahəsi yaradılıbdır ki, bu da bizim iqtisadi siyasətimizin əsas istiqamətlərindən biridir. Zavodda ən müasir avadanlıq quraşdırılıbdır, texnoloji proses də dünya standartlarının üstündədir. Əlbəttə ki, görülən bütün bu işlər imkan verəcəkdir ki, bundan sonra Azərbaycanda duz emalı prosesi uzun illər ərzində dünya səviyyəsində aparılsın. Digər tərəfdən, zavodun yaradılması rəqabətqabiliyyətli məhsulun istehsalı deməkdir. Bu da bizim siyasətimizin istiqamətlərindən biridir. Biz istəyirik ki, Azərbaycanda istehsal olunan bütün məhsullar rəqabətqabiliyyətli olsunlar. Həm daxili tələbatı ödəsinlər, eyni zamanda Azərbaycanın ixrac potensialı da gücləndirilsin.
- Zavodun fəaliyyətə başlaması nəticəsində Azərbaycan artıq duzu ixrac edən ölkəyə çevrilir və öz daxili tələbatını tam şəkildə ödəyəcəkdir. Bu, bizə imkan verəcəkdir ki, yerli istehsalı daha da gücləndirək, idxaldan asılılığımızı azaldaq və beləliklə, Azərbaycanı daha da uğurla irəliyə aparaq. Bax, bu amillər onu göstərir ki, bizim iqtisadi sahədəki bütün təşəbbüslərimiz öz gözəl nəticələrini verir. Eyni zamanda, bu duz insanların sağlamlığı üçün də çox vacibdir.
- İnsanların sağlamlığı üçün Azərbaycan dövləti çox şey edir. Həm səhiyyə sisteminin möhkəmləndirilməsi sahəsində, ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması istiqamətində atılan addımlar, bununla bərabər Azərbaycanda istehlak olunan bütün ərzaq məhsul-

ları yüksək keyfiyyətə malik olmalıdırlar. Artıq Azərbaycanda bu işlər çox sürətlə təşkil olunur və biz keyfiyyətsiz mallara qarşı çox ciddi mübarizə aparırıq. Həm idxal nəticəsində gətirilən keyfiyyətsiz malların bazardan yığıldırılması, eyni zamanda, daxildə istehsal olunan keyfiyyətsiz malların aşkarlanması və yığıldırılması prosesi sürətlə gedir. Bu nöqsanları buraxan sahibkarlar da ciddi şəkildə cəzalandırılmalıdırlar. Çünki insanların sağlamlığı əsas vəzifədir.

- Duz istehsalı zavodunun yaradılması Azərbaycanda aparılan iqtisadi islahatların məntiqi nəticəsidir. Zavodun yaradılmasında həm "Azersun" şirkəti, eyni zamanda, Azərbaycan Dövlət İnvestisiya Şirkəti də iştirak etmişdir. Biz Azərbaycan Dövlət İnvestisiya Şirkətini məhz o məqsədlə yaratdıq ki, yerli və xarici investorlarla bərabər Azərbaycanın sənaye və iqtisadi inkişafı üçün lazım olan sahələrə investisiyaları cəlb etsin və o prosesi təşkil etsin. Artıq Azərbaycan Dövlət İnvestisiya Şirkətinin fəaliyyəti öz bəhrəsini verir. Bax bu birgə fəaliyyət nəticəsində – dövlət qurumu və özəl şirkət – bu gözəl müəssisə yaradılıbdır. "Azersun" şirkəti Azərbaycanda uzun illərdir ki, fəaliyyət göstərir. Bu şirkətin

fəaliyyəti çox genişdir. Azərbaycanda yerli istehsalın yaradılması işinə "Azersun" şirkəti böyük töhfəsini verir. Kənd təsərrüfatının inkişafı, sahibkarlığın inkişafı, qeyri-neft sektorunun inkişafı sahəsində bu şirkətin töhfəsi çox böyükdür. Gələcəkdə bu şirkət öz fəaliyyətini yeni sahələrdə davam etdirəcəkdir.

- Bu zavodun yaradılması, eyni zamanda Azərbaycan qeyri-neft sektorunun inkişafına böyük dəstək olacaqdır. Bu sahə bizim üçün ən prioritet sahələrdən biridir. Bu ilin altı ayında Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun inkişafı 15,3 faiz təşkil etmişdir ki, bu da bu günə qədər görülmüş işlərin nəticəsidir.
- Zavodun fəaliyyəti uğurlu olacaqdır, bu zavod daxili tələbatı tam şəkildə təmin edəcəkdir. Biz gərək öz daxili bazarımızı qoruyaq və bunu etmək üçün yaqın ki, əlavə tədbirlər də görülməcəkdir. Artıq duzun idxalına heç bir ehtiyac qalmır, xüsusilə nəzərə alsaq ki, burada istehsal olunan duz ən yüksək standartlara cavab verir. Beləliklə, Azərbaycan həm daxili tələbatı ödəyəcək, həm də ki, bizim böyük ixrac potensialımız da artacaqdır.

09 avqust 2010

Prezident İlham Əliyev
Bakı şəhərinin
Qaradağ rayonunda
"Akkord" qranit-mərmər
zavodunun açılış
mərasimində

2010

30 sentyabr 2010

Prezident İlham Əliyev
III Beynəlxalq "Caspian
Agro – 2010" Sərgisində

2010

14 oktyabr 2010

Prezident İlham Əliyev
Yevlaxda "Azərtoxum"
MMC toxumçuluq
müəssisəsinin açılış
mərasimində

2010

03 noyabr 2010

Prezident İlham Əliyev
Yeni Bakı Beynəlxalq
Dəniz Ticarəti Limanı
kompleksinin təməlqoyma
mərasimində

2010

- Bu gün tarixi bir gündür. Bakıda, Ələt qəsəbəsində yeni Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının təməl daşını qoyuruq. Həm dənizin bu hissəsindəki məqbul şərait, eyni zamanda, ərazinin bütün magistral avtomobil yolları ilə bağlı olması, əlbəttə ki, bu yerin seçilməsində xüsusi rol oynamışdır. Bakının bu bölgəsindən şimal, cənub və qərb istiqamətlərinə çox rahatlıqla avtomobil bağlantısı vardır və dəmir yolunun mövcudluğu, əlbəttə ki, bu yerin seçilməsində mühüm rol oynamışdır.
- Yaxın zamanlarda Xəzər dənizində böyük, əzəmətli və çox funksional yeni liman tikiləcəkdir. Buna böyük ehtiyac vardır. Çünki hazırkı Bakı Ticarət Limanı tələblərimizə cavab vermir. Bu liman şəhərin mərkəzində yerləşir və əlbəttə ki, sakinlər üçün problemlər yaradır. Nəzərə alsaq ki, hazırda Bakının bulvar hissəsinin genişləndirilməsi və uzadılması layihəsi işlənir, limanın bu əraziyə köçürülməsi şəhər sakinlərinin gəzinti və istirahəti üçün yeni imkanların yaradılmasına gətirib çıxaracaqdır.
- Digər tərəfdən, bugünkü Bakı Dəniz Ticarət Limanı keçən əsrin 30-cu illərində tikilmişdir və sonralar müəyyən mərhələlərdə rekonstruksiya işləri aparılmışdır. Ancaq hazırda Azərbaycanın nə indiki, nə də ki, gələcək inkişafının tələblərinə uyğun deyildir. Ona görə limanın bu ərazidə yaradılmasının əsas məqsədi Azərbaycanda nəqliyyatın təhlükəsizlik məsələlərini uğurla həll etmək, Bakını Xəzər hövzəsində çox müasir və böyük logistika, nəqliyyat mərkəzinə çevirmək, Xəzəryanı ölkələr arasındakı əməkdaşlığı dərinləşdirmək və nəticədə Şimal-Cənub və Şərq-Qərb nəqliyyat dəhlizlərinin tam gücü ilə işləməsinə şərait yaratmaqdır.
- Azərbaycanda son illər bütün işlər dünya standartları səviyyəsində görülür. Biz bütün böyük investisiya layihələrinə çox ciddi yanaşırıq, təhlillər aparılır, xarici mütəxəssislər

cəlb olunur. Bu limanın layihələndirilməsində dünyanın tanınmış xarici şirkəti fəal iştirak etmişdir. Yəni, bizim yanaşmamız bundan ibarətdir ki, Azərbaycanda yaradılan bütün infrastruktur dünya standartlarına cavab verməlidir və uzunmüddətli əhəmiyyət daşımalıdır. Tikiləcək dəniz limanı onilliklər bundan sonra da Azərbaycana xidmət göstərəcək və beləliklə, iqtisadi gücümüzü artıracaqdır.

- Dəniz ticarət limanının fəaliyyətə başlaması nəticəsində, eyni zamanda, birinci mərhələdə 1400, üçüncü mərhələdə 3 min Azərbaycan vətəndaşı işlə təmin olunacaqdır. Bu, özlüyündə böyük sosial məsələlərin həllinə gətirib çıxaracaqdır. Xüsusilə Ələt qəsəbəsində yaşayan vətəndaşlar burada işləyəcəklər, öz xidmətlərini göstərəcəklər. Bir sözlə, Bakının bu ucqar hissəsi inkişaf edəcək, burada sürətli canlanma prosesi başlanacaqdır.
- Azərbaycanın coğrafi vəziyyəti belədir ki, biz bütün yolların kəsişməsində yerləşirik. Bu, bizim üstünlüyümüzdür. Ancaq, sadəcə olaraq, əlverişli coğrafi vəziyyət hələ o demək deyil ki, bu və ya digər şəhər, yaxud da ölkə regional mərkəzə çevrilə bilər. Məhz infrastruktur layihələri, xüsusilə son illər ərzində nəqliyyat sektoruna qoyulan vəsait və aparılan işlər Bakını artıq nəqliyyat baxımından regional mərkəzə çeviribdir. Yeni limanın işə düşməsi nəticəsində əlbəttə ki, bu məsələlərdə rohumuz daha da artacaqdır. Nəzərə almalıyıq ki, tikiləcək liman dünya miqyasında mövcud olan ən böyük limanların sırasında özünəməxsus yer alacaq və beləliklə, Azərbaycan beynəlxalq aləmdə bu sahədə də özünü bir daha göstərəcəkdir.
- Biz gələcəkdə Xəzər dənizində əməkdaşlığın dərinləşməsi və iqtisadi islahatların aparılması nəticəsində daha da fəal əməkdaşlıq gözləyirik. Xəzəryanı ölkələrdə iqtisadi inkişaf sürətlə gedir. Bu ölkələr, yəni qonşula-

rımızla Azərbaycan arasında çox səmərəli dostluq münasibətləri mövcuddur. Bu ay Bakıda Xəzəryanı ölkələrin dövlət başçıları-nın zirvə görüşü keçiriləcəkdir. Bu ölkələrin çox güclü iqtisadi və sənaye potensialı vardır. Xəzəryanı ölkələrdə təbii ehtiyatlar mövcuddur və enerji təhlükəsizliyi baxımından bu ölkələr dünya miqyasında əvəzolunmaz rol oynayır. Biz çalışırıq ki, enerji resurslarının işlənilməsi sahəsində əməkdaşlığımız daha da dərinləşsin.

- Nəqliyyat infrastrukturunu olmadan bu layihələrin həyata keçirilməsi mümkün deyildir, məhz ona görə biz öz coğrafi vəziyyətimizdən çox səmərəli istifadə etməliyik. Azərbaycanda güclü nəqliyyat infrastrukturunu yaradılır. Bu gün artıq ölkəmizi üç qonşu dövlətlə bağlayan müasir avtomobil yolları tikilir, şimal və qərb istiqamətində bu işlər demək olar ki, tamamlanır. Bu magistral avtomobil yolları yaxın zamanlarda tam şəkildə istismara veriləcəkdir. Cənub istiqamətində işlər gedir və iki il ərzində cənub avtomobil yolu da yüksək standartlara uyğun olmaq şərti ilə istismara veriləcəkdir.
- Azərbaycanda dəmir yolu nəqliyyatına böyük investisiyalar qoyulacaqdır, xüsusi proqram qəbul edilib. Hava nəqliyyatına böyük investisiyalar qoyulubdur. Azərbaycanda dörd beynəlxalq aeroport fəaliyyət göstərir və bu aeroportların tikintisi son illər ərzində sürətlə getmişdir. Azərbaycanda dəniz nəqliyyatı böyük tarixə və ənənələrə malikdir. Xəzər hövzəsində Azərbaycan dənizçiləri xüsusi fəaliyyətə malikdirlər və son illər ərzində tankerlər, quru yük gəmiləri alınmışdır. Beləliklə, Xəzərdə rohumuz artmaqdadır.

- Bu məqsədlər üçün böyük investisiyalar qoyulmuşdur. Investisiyaların böyük hissəsini Azərbaycan dövlətinin vəsaiti təşkil etmişdir. Eyni zamanda, biz beynəlxalq maliyyə

qurumları ilə əməkdaşlıq edirik. Azərbaycanın ümumi iqtisadi inkişafı və maliyyə ehtiyatları bizə imkan verir ki, xarici maliyyə qurumlarından istənilən məbləğdə maliyyə resurslarını ölkəmizə gətirək.

- Biz hazırda bölgə və Avropa qitəsi üçün çox vacib olan dəmir yolu layihəsi üzərində fəal işləyirik. Bakı–Tbilisi–Qars dəmir yolu tikilir. Bu layihə uzun illər ərzində müzakirə mövzusu idi. Fəqət, ciddi praktiki addımlar atılmamışdı. Son illərdə üç ölkənin birgə səyləri nəticəsində bu layihənin həyata keçirilməsi üçün praktiki addımlar atılmışdır, Azərbaycan öz tərəfindən maliyyə resurslarını cəlb etmişdir. Bu gün Bakı–Tbilisi–Qars dəmir yolu uğurla tikilir. Ən başlıcası bu layihə Azərbaycanın nəqliyyat imkanlarını böyük dərəcədə artıracaq, regional nəqliyyat mərkəzi kimi rolumuzu daha da gücləndirəcək, Avropanı Asiya ilə etibarlı və keyfiyyətli dəmir yolu ilə birləşdirəcəkdir. Yəni, bütün bu amillər bizə diktə edirdi ki, mütləq Azərbaycanda yeni, müasir dəniz ticarət limanı tikilməlidir. Görülən bu işlərin cədvəli və sürət templəri bir-biri ilə bağlıdır. Beləliklə, bölgədə nəqliyyat sahəsində tamamilə yeni vəziyyət yaranacaqdır. Bu vəziyyəti biz yaradırıq, praktiki addımlarımızla, düşünülmüş siyasətimizlə. Azərbaycanın artan iqtisadi imkanları bu reallıqları təşkil edir. Bakı–Tbilisi–Qars dəmir yolu Azərbaycan tərəfindən böyük maliyyə dəstəyi almaqla icra edilir.
- Bu möhtəşəm dəniz limanının tikintisinə 100 milyonlarla manat vəsait xərclənəcəkdir. Proses üç mərhələdən ibarət olacaqdır. Birinci mərhələnin başa çatması ilə bağlı bütün məsələlər nəzərə alınıb. Gələn ilin investisiya proqramında bunun üçün kifayət qədər vəsait nəzərdə tutulub. Beləliklə, bu liman 2014-cü ilə qədər fəaliyyətə başlayacaqdır. Birinci mərhələdə bu limandan 10 milyon ton əlavə yük keçəcəkdir. Gələcəkdə ehtiyac olarsa, limanın yığışırma

qabiliyyəti ən azı iki dəfə və bundan da çox arta bilər. Azərbaycanın uğurlu iqtisadi inkişafı, artan imkanlarımız və qonşu ölkələrdə nəzərdə tutulan layihələr bizə imkan verəcək ki, limanın tikintisində sadəcə olaraq birinci mərhələ ilə fəaliyyətimizi məhdudlaşdırmayaq. Xəzər dostluq, əməkdaşlıq dənizidir. Biz Xəzərdə fəaliyyətimizi bu nöqtəyi-nəzərdən gerçəkləşdiririk. Xəzəryanı ölkələrin uğurlu inkişafı, eyni zamanda, bu bölgədə əməkdaşlığın dərinləşməsinə xidmət göstərəcəkdir.

- Bu dəniz ticarət limanı əlbəttə ki, Azərbaycana xidmət edəcəkdir. Bu liman iqtisadi inkişafa böyük təkan verəcək, imkanlarımızı, Azərbaycanın etibarlı tərəfdaş kimi rolunu daha da artıracaq və onilliklər bundan sonra da xalqımıza xidmət edəcəkdir.
- Biz vaxtilə enerji dəhlizinin açılması nəticəsində bölgədə əməkdaşlığın yeni mərhələsinə qədəm qoyduq. Bu gün Azərbaycanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən nəhəng enerji layihələri, eyni zamanda, regional əməkdaşlıq baxımından çox böyük əhəmiyyət kəsb

edir. Bu, yeni yolların, yeni xətlərin açılmasına gətirib çıxarıbdır və bir layihənin ardınca digər layihələr də həyata keçirilməyə başlanmışdır. Enerji dəhlizi açıldıqdan sonra dərhal onun ardınca nəqliyyat dəhlizi də açılır. Beləliklə, Azərbaycanın həm enerji, həm nəqliyyat təhlükəsizliyi tam şəkildə təmin olunacaqdır. Biz bu layihəyə çox böyük diqqətlə, həssaslıqla yanaşmışıq.

- Bu gün Azərbaycanın tikinti sektorunda ölkə əhəmiyyətli böyük layihələrə ən müasir yanaşma tətbiq olunur. Burada yaradılacaq liman dünya səviyyəsində olacaq, bu gün fəaliyyət göstərən limanlar arasında öz gözəlliyi və funksional mahiyyəti ilə fərqlənəcəkdir. Bu gün və 2014-cü ildə limanın istismara veriləcəyi gün Azərbaycan tarixinə yazılacaqdır. Biz və gələcək nəsillər bu gözəl işlərin nəticələrini görəcəyik. Azərbaycan daha da güclü dövlətə çevriləcəkdir, bizim bölgədəki mövqelərimiz daha da möhkəmlənəcək, regional əməkdaşlıq daha da sürətlə gedəcək və biz yeni qələbəni əldə edəcəyik.

2009

12 fevral 2009

Prezident İlham Əliyev
Bakıda Beynəlxalq
Avtovağzal Kompleksinin
istifadəyə verilməsi
mərəsimində

2009

06 aprel 2009

Prezident İlham Əliyev
Bakı şəhərində nəqliyyat
əməliyyatlarının
intellektual idarə edilməsi
sisteminin inzibati
binasının təməlqoyma
mərasimində

2009

06 oktyabr 2009

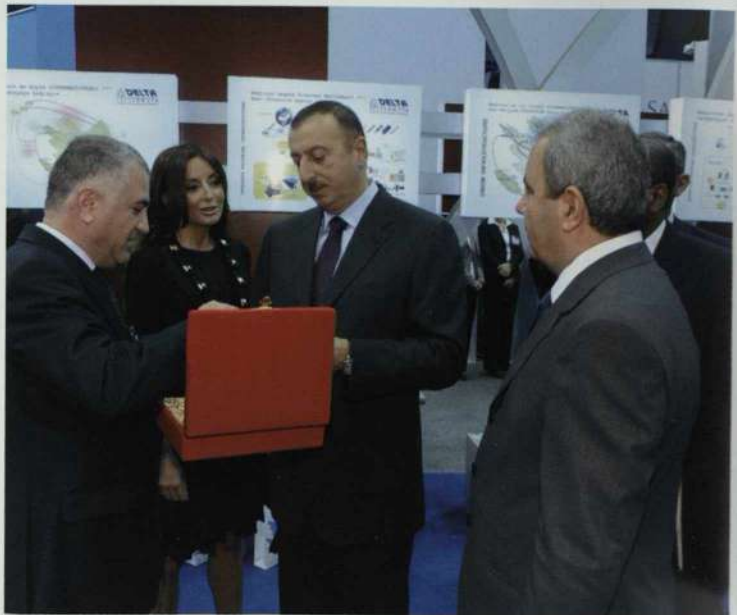
Prezident İlham Əliyev
Heydər Əliyev adına
İdman-Konsert
Kompleksində "Caspian
Agro – 2009" kənd
təsərrüfatı və ərzaq
məhsullarının istehsalı,
emalı və qablaşdırılması
beynəlxalq sərgisində

2009

04 noyabr 2009

Prezident İlham Əliyev
Bakıda Heydər Əliyev
adına İdman-Konsert
Kompleksində "Bakutel
– 2009" 15-ci beynəlxalq
telekommunikasiya
və informasiya
texnologiyaları sərgisində

2009

2008

08 yanvar 2008

Prezident İlham Əliyev
"Akademik Zərifə Əliyeva"
gəmi-bərəsinin istifadəyə
verilməsi mərasimində

2008

03 mart 2008

Prezident İlham Əliyev
Gəncə Polad Kompleksinin
və Detal Alüminium
Zavodunun təməlqoyma
mərəsimində

2008

- Bu gün ölkəmizin iqtisadi həyatında çox əlamətdar bir gündür, Gəncədə iki böyük zavodun təməli qoyulmuşdur. Bu zavodların tikintisi Azərbaycanda yeni sənayenin yaranması deməkdir. Böyük polad kompleksinin tikintisi nəticəsində Azərbaycan çox böyük iqtisadi imkanlara nail olacaqdır. Buraya çox böyük investisiyalar qoyulacaqdır. Eyni zamanda, alüminium zavodunun tikintisinə də investisiyalar qoyulacaqdır. Bütövlükdə investisiyaların ümumi həcmi 1 milyard dollardan çox olacaqdır. Bu da Azərbaycan sənayesinə, onun qeyri-neft sektoruna qoyulan ən böyük sərmayələrdən biridir. Bu onu göstərir ki, Azərbaycana böyük inam var, Azərbaycanın inkişafına böyük ümidlər var və xarici investorlar, banklar və tikinti şirkətləri Azərbaycanla işləmək üçün səylər göstərilir.
- Bu gün, eyni zamanda, bu iki zavodun tikintisi üçün lazım olan bütün razılaşmalar imzalanmışdır. Bu da onu göstərir ki, Azərbaycanın artan nüfuzu, iqtisadiyyatın inkişafı və Azərbaycanda hökm sürən sabitlik, əlbəttə ki, xarici investorları və bankları da ruhlandırır. Bir milyard dollardan çox kreditlər ayrılacaqdır. Eyni zamanda, bu gün bu zavodların tikintisi ilə bağlı olan bütün texniki məsələlər də öz həllini tapıbdir. Yəni Azərbaycana gətiriləcək texnologiyalar ən qabaqcıl texnologiyalar olacaqdır. Zavodların tikintisi ilə yanaşı, buraxılacaq məhsulun satışı ilə bağlı da razılaşmalar imzalanmışdır. Zavodların qısa müddət ərzində tikilib istifadəyə verilməsi nəticəsində Azərbaycanın sənayesinə çox güclü təkan veriləcəkdir.
- Zavodlarda ildə 1 milyon ton polad və 100 min ton alüminium istehsal olunacaqdır.
- Bu zavodlar, əslində, yeni sənaye sahəsinin yaranması deməkdir. Biz Azərbaycanda çox güclü sənayeləşmə siyasətini aparırıq və bu sahəyə diqqət günü-gündən artır. Biz həm

yerli investorları ruhlandırırıq, həm də xarici sərmayələri alqışlayırıq. Elə etmək istəyirik ki, Azərbaycana qoyulan vəsait ölkəmizdə çox güclü sənaye potensialı yarada bilsin. Əlbəttə ki, bu sahədə biz beynəlxalq maliyyə qurumları ilə, tanınmış şirkətlərlə əməkdaşlığımızı davam etdirəcəyik. Bu gün təməli qoyulan bu iki böyük kompleksin təmsalında biz Azərbaycanda mövcud olan gözəl investisiya mühitini də görürük, investorların Azərbaycana olan inamını görürük. Bu inamı qazanmaq o qədər də asan məsələ deyildir. Xüsusilə nəzərə alsaq ki, hələ 16 il bundan əvvəl Azərbaycan müstəqil dövlət deyildi və müstəqilliyimizin ilk illəri də bizim üçün çox ağır keçmişdir. Azərbaycana böyük sərmayə qoymaq istəyən şirkətlərin sayı o qədər də çox deyildi. Biz 1990-cı illərin ortalarında neft-qaz sahəsinə böyük investisiyalar cəlb edə bildik.

- Azərbaycan özünü dünyaya etibarlı tərəfdaş kimi təqdim edə bilmişdir. Ancaq o da sirr deyil ki, adətən, neft-qaz sənayesinə investisiya qoymaq istəyən şirkətlər daha fəal olurlar. Bizim isə əsas məqsədimiz qeyri-neft sektorunu inkişaf etdirməkdir ki, gələcəkdə Azərbaycanın neft amilindən asılılığını maksimum dərəcədə azaldaq. Düzdür, neft-qaz sahəsi Azərbaycanda bundan sonra da uzun illər ərzində aparıcı rol oynayacaqdır. Bu da təbiiidir. Çünki bizim çox zəngin neft-qaz yataqlarımız var. Artıq bütün neft kəmərləri istismardadır. Ancaq iqtisadiyyatın digər sahələrini inkişaf etdirmək bizim prioritet məsələmizdir.
- Azərbaycanda indi yeni sənaye müəssisələri yaradılır, yeni iş yerləri açılır və ölkəmizin qeyri-neft sektoru inkişaf edir. Ancaq bu iki kompleksin yaranması nəticəsində, əlbəttə ki, bu sahədə vəziyyət tam başqa şəkildə olacaqdır. Bu komplekslərin tikintisi həm yeni iş yerləri yaranması, həm qeyri-neft sek-

torunun inkişafı deməkdir, həm də xarici sərmayənin cəlb edilməsi və beləliklə, ölkəmizin hərtərəfli inkişafı deməkdir. Onların tikintisi, əslində, özündə bizim bütün iqtisadi siyasətimizi cəmləşdirir: yeni iş yerləri, regionların sosial-iqtisadi inkişafı, qeyri-neft sektorunun inkişafı və xarici investorlarla uğurlu əməkdaşlığımız. Biz bundan sonra da bu siyasətə sadıq olacağıq. Bu iki nəhəng sənaye sahələrinin yaranması, eyni zamanda, digər investorlar üçün yaxşı nümunə olacaqdır. Yəni bu gözəl nümunədən sonra başqa şirkətlər də Azərbaycan iqtisadiyyatının digər sahələrinə investisiya qoyacaqlar.

- Bu komplekslərin özəlliyi ondan ibarətdir ki, burada bütün istehsal prosesi Azərbaycanla bağlı olacaqdır. Bir müddət əvvəl Daşkəsəndə başladığımız işlər bu gün polad kompleksinin təməlinin qoyulmasında özünü göstərir. Daşkəsən mədənlərinin işlənilməsi, filizsəfləşdirmə səhmdar cəmiyyətinin fəaliyyəti, əlbəttə ki, polad kompleksi üçün gözəl xammal bazası yaradır. Biz Azərbaycanda olan xammallardan səmərəli istifadə etməliyik, onun son məhsula çevrilməsini təmin etməliyik.
- Investisiyaların qorunması işində əldə etdiyimiz uğurlar, əlbəttə ki, bu gün xarici investorları daha da cəsarətli edir. Biz 1994-cü ildən neft müqavilələrinin imzalanması ilə üzərimizə öhdəliklər götürmüşük və o gündən bu günə qədər onları yerinə yetirmişik. Xarici və yerli sərmayənin qorunması üçün lazımı qanunvericilik aktlarını da qəbul etdik, praktiki işlər də yaxşı gedir. Məhz buna görə 1993-cü ildən bu günə qədər Azərbaycan iqtisadiyyatına 46 milyard dollar sərmayə qoyulmuşdur və bu rəqəm ildən-ilə artır. Keçən il, 2007-ci ildə isə artıq daxili investisiyalar xarici investisiyaları üstələmişdir. Bu da çox gözəl nəticədir və onu göstərir ki, yerli şirkətlər güclənir, yerli şirkətlər artıq yeni

inkışaf dövrünü yaşayırlar. Beləliklə, gələcəkdə Azərbaycanın iqtisadiyyatı hərtərəfli inkışaf edəcəkdir.

- Bu gün, bu gözəl gündə Azərbaycan sənayesində yeni dövr başlayır. Yeni, nəhəng istehsal müəssisələri yaradılır. Onların potensialı çoxdur, böyük olacaqdır. Burada 2 minə yaxın insan işləyəcək, yüksək maaş alacaqdır. Bu sahələrin inkışafı ilə bağlı kiçik özəl sektor da inkışaf edəcəkdir. Alüminium zavodunun işə düşməsindən kiçik sahibkarlar da faydalanacaqlar. Çünki son məhsulun buraxılması üçün gözəl şərait yaradılır. İki nəhəng kompleksin tikintisi və bundan sonra bu sahədə görülməli işlər, şübhə yox ki, bizi əhəmiyyətli dərəcədə gücləndirəcək. Biz istəyirik ki, dünyaya qeyri-neft sektorunda yaradılmış məhsulları ixrac edək. Bu iki kompleksin özəlliyi ondadır ki, dünyada mövcud olan ən qabaqcıl texnologiyalar nədirsə, onlar burada tətbiq olunacaq və beləliklə, Azərbaycanın gözəl ixrac potensialı yaranacaqdır. Bu, ölkə iqtisadiyyatına çox böyük təkan verəcək və iki kompleksin işə düşməsindən sonra Azərbaycanda investisiya mühiti daha da yaxşılaşacaqdır.
- Biz Dövlət İnvestisiya Şirkətini yaratdıq ki, xaricdən investisiyaları daha da tezliklə cəlb edək. Düzdür, indi Azərbaycanın öz maliyyə imkanları da kifayət qədər böyükdür. Bizim uğurlu neft strategiyamız, ulu öndər Heydər Əliyevin 1994-cü ildə başladığı Azərbaycanın neft strategiyası bizə çox böyük uğurlar gətiribdir. Ölkəmizin valyuta ehtiyatları 7 milyard dolları ötübüdür və bu il həmin rəqəm ən azı iki dəfə artacaqdır. Yəni biz istənilən sahəyə investisiya qoya bilərik. Ancaq biz istəyirik ki, bu prosesə daha çox biznes strukturları tərəfindən diqqət göstərilsin. O ki qaldı, Azərbaycan dövlətinin bu işlərə müdaxiləsinə, biz yalnız və yalnız gözəl investisiya mühitinin yaranmasında iştirak edəcə-

yik. Azərbaycan Dövlət İnvestisiya Şirkətinin işi də bu məqsədləri güdür.

- İndi Azərbaycana dünyada inam o qədər böyükdür ki, investorlar özləri öz vəsaitini buraya qoyurlar. Xarici banklar milyardlarla dollar həcmində kreditlər verirlər. Bizim kredit reytingimiz də ildən-ilə qalxır. Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatında rolu artır. Bu yaxınlarda dünyanın ən qabaqcıl maliyyə qurumları, Davos Beynəlxalq İqtisadi Forumu və digər beynəlxalq reyting şirkətləri Azərbaycanı rəqabətqabiliyyətliliyinə görə 60-cı yerlərə qoyubdur. Bu, böyük nailiyyətdir. Azərbaycanda 16 il bundan əvvəl özəl sektor yox idi. Özəl sektorun ümumi daxili məhsuldakı çəkisi sıfır idi. Bu gün isə 80 faizdir
- Azərbaycanda biznes şəraiti liberallaşır. Biznes strukturlarının işinə müdaxilələr azalır. Biz heç kimə yersiz müdaxilələr etməyə imkan verməyəcəyik. İndi Azərbaycanda biznesə başlamaq üçün 3 gün lazımdır. Əvvəllər 72 gün lazım idi. "Bir pəncərə" prinsipinin tətbiqi ilə biz bu sahədə inqilab etmişik və hamı görür ki, bunun yalnız və yalnız müsbət nəticələri var. Yəni özəl sektorun inkışafına biz çox böyük diqqət göstəririk.
- Regionların sosial-iqtisadi inkışafı Dövlət proqramının icrası da uğurla gedir. Bu komplekslərin tikintisində də biz məhz regionların sosial-iqtisadi inkışafı Dövlət proqramının icrasını görürük. Bu komplekslər başqa yerdə də tikilə bilərdi. Əlbəttə ki, belə böyük, nəhəng komplekslər əvvəllər daha çox paytaxtda tikilirdi. Ancaq bizim siyasətimiz ondan ibarətdir ki, bunlar regionlarda tikilsin. Son 4 il ərzində 600 mindən çox yeni iş yerlərinin yaranması və işsizliyin aradan qaldırılması, yoxsulluğun səviyyəsinin aşağı düşməsi – bütün bunlar bir-biri ilə

bağlı olan məsələlərdir. Bu məsələlərin də hamısı bizim iqtisadi siyasətə bağlıdır. O iqtisadi siyasət aparılmasaydı, bunların heç biri mümkün olmazdı.

- Eyni zamanda, Azərbaycanda çox gözəl ictimai-siyasi vəziyyət var, sabitlik var. Bilirik ki, inkışafsız sabitlik də yaranmır. Çünki insanların sosial problemlərinin həlli, yaşayış səviyyəsinin yaxşılaşması, ölkə iqtisadiyyatında mövcud olan müsbət meyillər ölkədə sabitliyi daha da möhkəmləndirir. Bizim iqtisadiyyatımız 4 il ərzində 96 faiz artmışdır. Demək olar ki, ümumi daxili məhsulumuzu iki dəfə artırmışıq.
- Biz 4 il ərzində büdcə xərclərimizi on dəfə artırmışıq və bu xərclər pensiyalara, maaşlara, sosial ödəmələrə, eyni zamanda infrastruktur layihələrinə yönəldilibdir. Bu il təkcə dövlət xətti ilə infrastruktur işlərinə 3,5 milyard dollar vəsait qoyacağıq. Yerli iş adamları güclənilər və dövlətin dəstəyini hiss edərək, daha da fəal olurlar. Xarici tərəfdaşlarla işlərimiz çox normal səviyyədə qurulubdur. Gələcəkdə, əlbəttə ki, regionların sosial-iqtisadi inkışafı Dövlət proqramının başa çatması və yeni proqramın hazırlanıb həyata keçirilməsi nəticəsində yeni böyük uğurlara biz nail olacağıq.
- Gəncə çox gözəl şəhərdir, Azərbaycanın qədim torpağıdır, burada çox gözəl insanlar yaşayırlar. Gəncənin abadlaşması, gözəlləşməsi hər bir Azərbaycan vətəndaşını sevindirir. Gəncənin inkışafı üçün lazımi tədbirlər görülür. Bu komplekslərin işə düşməsi nəticəsində Gəncə Azərbaycanın çox böyük və güclü sənaye mərkəzinə çevriləcəkdir. Biz əslində, bu gün yeni sənaye sahələrinin yaranmasının şahidləriyik. Budur, Azərbaycanın realıqları və bu yol Azərbaycanı uğurlara, xoşbəxt gələcəyə aparacaqdır.

02 sentyabr 2008

Prezident İlham Əliyev
Bakıda "Azərbaycan –
2008" milli sərgisinin açılış
mərasimində

2008

2007

04 aprel 2007

Prezident İlham Əliyev
Bakıda taxıl terminalının
açılış mərasimində

2007

05 iyun 2007

Prezident İlham Əliyev
Bakıda XIV Beynəlxalq
"Xəzər Neft, Qaz,
Neftayırma və Neft
Kimyası – 2007" Sərgisi
və Konfransının açılış
mərasimində

2007

- 1994-cü ildə keçirilmiş sərgi Azərbaycanın inkişafı üçün çox mühüm rol oynamışdır. O vaxt Azərbaycan çox böyük siyasi risklər ölkəsi kimi tanınırdı. O şəraitdə sərginin keçirilməsi, Azərbaycanın imkanlarının təqdim edilməsi, çox böyük neft-qaz sərvətlərinin mövcud olması, əlbəttə ki, investorların Azərbaycana gəlişini də sürətləndirdi. O vaxt əsas məqsədimiz Azərbaycanın neft-qaz sektoruna, Xəzər dənizinin Azərbaycana məxsus olan sektoruna xarici şirkətləri, investisiyaları cəlb etmək və beləliklə, Azərbaycanın inkişaf strategiyasını müəyyən etmək idi.
- İndi, 2007-ci ildə keçmişə nəzər salarkən bir daha görürük ki, qarşıda duran bütün məsələlər öz həllini tapdı. Bunun başlıca səbəbi o illərdə ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən uğurla, cəsarətlə həyata keçirilmiş Azərbaycanın neft strategiyası olmuşdur. Məhz o strategiyanın icrası nəticəsində bu gün Azərbaycan dünyada ən dinamik şəkildə inkişaf edən ölkədir.
- Biz son 13 il ərzində Azərbaycanın neft-qaz sektoruna 30 milyard dollar xarici sərmayənin gətirilməsinə nail olmuşuq. Bu onu göstərir ki, Azərbaycanda çox gözəl investisiya iqlimi var. 1994-cü ildə "Əsrin müqaviləsi" imzalanarkən bizim əsas məqsədimiz ondan ibarət idi ki, Azərbaycanın milli maraqları maksimum dərəcədə təmin olunsun və bununla bərabər, xarici şirkətlər üçün də gözəl şərait yaradılsın. 13 il ərzində heç vaxt bizimlə, dövlətlə, Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti ilə xarici investorlar arasında heç bir ciddi mübahisəli məsələ olmamışdır, heç bir məhkəmə çəkişməsi olmamışdır. Bu onu göstərir ki, həm investorlar öz üzərinə düşən öhdəlikləri yerinə yetirirlər, həm də Azərbaycan dövləti investisiyaları qoruyur. Bu, Azərbaycanı çox etibarlı tərəfdaş kimi göstərir.

Biz bundan, bu gözəl nailiyyətlərdən istifadə edib investisiyaları indi digər sektorlara da cəlb edirik.

- İndi əsas məqsədimiz qeyri-neft sektorunun inkişafıdır. Neftdən əldə olunan gəlirləri də həm sosial məsələlərin həllinə, həm də nəhəng infrastruktur layihələrinə, qeyri-neft sektorunun inkişafına yönəldirik. "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması, Heydər Əliyev neft strategiyasının uğurla icra olunması Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini möhkəmləndiribdir. Bizim iqtisadi müstəqilliyimizi, enerji müstəqilliyimizi çox böyük dərəcədə möhkəmləndiribdir və inkişafımızın da əsas səbəbidir.
- Keçən sərgidən ötən dövr, yəni son bir il ərzində Azərbaycanda iki əlamətdar hadisə baş vermişdir və bunlar dünya əhəmiyyətli hadisələrdir. Birincisi, Heydər Əliyevin adını daşıyan Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri istismara verilmişdir. Bu, bizim tarixi nailiyyətimizdir. Kəmərin tikintisinə müxtəlif dövrlərdə çox böyük müqavimət, çox böyük təzyiqlər var idi. Hətta kəmərin iqtisadi cəhətdən sərfəli olmaması haqqında şayiələr yayılırdı. Deyilirdi ki, Azərbaycan nefti kəmərin doldurulmasına kifayət etməyəcək, başqa ölkələrin nefti də buraya gəlməlidir. Amma biz bilirdik ki, bu şayiələrin, bu fikirlərin heç bir əsası yoxdur. Bu gün, kəmərin bir il ərzindəki fəaliyyəti nəticəsində artıq demək olar ki, Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri maksimum gücünə yaxın olan həcmdə Azərbaycan neftini dünya bazarlarına çatdırır. Gələn il isə Bakı-Tbilisi-Ceyhan tam şəkildə Azərbaycan nefti ilə doldurulacaq və uzun illər ərzində Azərbaycan nefti bu kəmərlə vasitəsilə dünya bazarlarına çıxacaqdır. Nəzərə alsaq ki, "Azəri-Çıraq" yataqlarında ilkin ehtimal olunan ehtiyatın həcmi demək olar, iki dəfə

artıbdır, görərik ki, növbəti onilliklər ərzində Azərbaycan öz neft strategiyasını uğurla icra edərək böyük uğurlara nail olacaqdır.

- İkinci əlamətdar hadisə, bəlkə də, əhəmiyyəti baxımından birincidən geridə qalmayan hadisə Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərinin tikintisi və "Şahdəniz" yatağından qazın hasilatıdır. Azərbaycan artıq nəinki neft ixrac edən, eyni zamanda, qaz ixrac edən ölkəyə çevrilir. Bu da bizim strateji seçimidir. 1996-cı ildə yenə də Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə bağlanmış "Şahdəniz" müqaviləsi də artıq öz səmərəsini verməkdədir. Xüsusilə nəzərə alsaq ki, indiki zamanədə qaz amili ölkələrin enerji təhlükəsizliyini, enerji müstəqilliyini təmin edən əsas amildir, onda görərik ki, 1996-cı ildə nə qədər düzgün, nə qədər müdrik qərar qəbul edilmişdir. Əgər o vaxt "Şahdəniz" qaz yatağı üzrə müqavilə imzalanmasaydı, təsəvvür etmək çətin deyil ki, Azərbaycan indi hansı ciddi problemlərlə üzləşə bilərdi. Hələ ki, bizim neft şirkəti tərəfindən hasil edilən qazın həcmi tələbatımızı ödəmir. Baxmayaraq ki, bu il Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti tərəfindən çox geniş qaz proqramı icra olunmağa başlamışdır. Keçən il nisbətən Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti tərəfindən hasil ediləcək qaz iki dəfə çox olacaqdır. Yəni təkcə Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti təxminən 8 milyard kubmetr qaz hasil edəcəkdir. Gələn il "Şahdəniz" yatağından da 8 milyard kubmetrdən çox qaz hasilatı gözlənilir, beləliklə, Azərbaycan həm özünün tələbatını ödəyəcək, həm də qaz ixrac edən etibarlı ölkəyə çevriləcəkdir.
- Bu iki hadisə son bir il ərzində baş veribdir və bunlar Azərbaycanın uğurlu siyasətinin, Azərbaycanın neft strategiyasının təntənəsidir. Bu iki hadisə bütün sahələrə öz təsirini göstərir. Azərbaycanın iqtisadi potensiyası

alı artır, beynəlxalq önəmi artır, beynəlxalq mövqelərimiz möhkəmlənir. Biz Avropanın enerji təhlükəsizliyi məsələlərində də artıq iştirak etmək əzmindəyik və bu məsələlər də öz həllini tapmaqdadır. Biz keçən ilin noyabr ayında Avropa İttifaqı ilə enerji məsələləri üzrə strateji tərəfdaşlığa dair anlaşma memorandumu imzalamışıq. Azərbaycan qaz ixrac edən ölkəyə çevrilərək, öz qazını Avropa bazarına daxil etmək istəyindədir. Buna oxşar sənəd – enerji sahəsində strateji əməkdaşlıq haqqında sənəd Amerika ilə Azərbaycan arasında da imzalanmışdır. Bütün bunlar, əlbəttə, bizim müstəqilliyimizin möhkəmlənməsi üçün, uğurlu inkişafımız üçün çox böyük əhəmiyyətə malik məsələlərdir.

- Qazma işləri aparıldıqca ehtiyatlar barədə yeni məlumatlar ortaya çıxır. Əgər 1994-cü ildə "Azəri-Çıraq" da neft ehtiyatı 500 milyon ton səviyyəsində idisə, indiki məlumata görə artıq 1 milyard tondan çoxdur. "Şahdəniz" yatağında birinci kəşfiyyat quyusu qazılanda məlumat verilmişdi ki, orada 600 milyard kubmetr qaz ehtiyatı var. Ancaq indi verilən məlumata görə "Şahdəniz" qaz yatağında minimum 1 trilyon 200 milyard kubmetr qaz var. Əgər "Azəri-Çıraq" yataqlarındakı təbii qazın həcmi də buna əlavə etsək – bu isə 300 milyard kubmetrdir – görürük ki, Azərbaycanın qaz ehtiyatları 1 trilyon 500 milyard kubmetrdən çoxdur. Yəni öz tələbatımızı ödəmək üçün bu, ən azı 100 ilə bizə kifayət olacaqdır. Azərbaycanın enerji ilə təminatı həm bizim gücümüzü artırır, həm də bundan tərəfdaşlarımız istifadə edirlər.
- Son bir il ərzində yeni əlamətdar hadisə ondan ibarət olmuşdur ki, Azərbaycan qazı artıq başqa ölkələrə ixrac edilir. 2007-ci ilə qədər Azərbaycan qaz idxal edən ölkə idi.

Biz qazı idxal edib ondan elektrik stansiyalarında istifadə edirdik. 2007-ci ildən başlayaraq, artıq biz qaz idxal etmirik, əksinə, ixrac edirik. Yəni, bütün bu dəyişikliklər çox böyük siyasi, iqtisadi və coğrafi-siyasi əhəmiyyət daşıyır. Böyük neft-qaz ixrac edən ölkə kimi Azərbaycan, şübhəsiz ki, regionda daha da fəal rol oynayacaqdır. Regional əməkdaşlıq işlərində, həmişə olduğu kimi, bizim çox güclü mövqeyimiz var. Biz regional əməkdaşlıq məsələlərində bir çox hallarda təşəbbüskar rolunu üzərimizə götürmüşük və tərəfdaşlarımızla birlikdə enerji təhlükəsizliyi məsələlərini uğurla irəliyə aparırıq.

- Biz Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu layihəsi üzərində çox ciddi şəkildə işləyirik. Gürcüstan, Türkiyə, Azərbaycan rəhbərliyi tərəfindən lazım olan razılaşmalar da imzalanmışdır. Artıq üç ölkə – Türkiyə, Azərbaycan və Gürcüstan iki enerji layihəsini uğurla icra edib, həyata keçiribdir. Biz bu dəhlizi açdıq. Bu, imkan verdi ki, bizdə çox böyük maliyyə resursları yaransın. Bakı-Tbilisi-Qars layihəsinin qarşısını alan əsas səbəblərdən biri maliyyə çatışmazlığı idi və beynəlxalq maliyyə qurumlarına dəfələrlə müraciət edirdik, amma bizi qane edən cavab almırdıq. Ancaq Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin fəaliyyəti nəticəsində bizə gələn valyuta ehtiyatları artır və bu layihəni, dəmir yolu layihəsini öz hesabımıza icra edirik. Gələcəkdə də Azərbaycanda həm enerji, həm nəqliyyat, həm də infrastruktur sahəsində bütün böyük, nəhəng layihələr uğurla icra olunacaqdır.
- Bizim valyuta ehtiyatlarımız artır. İndi Azərbaycanın valyuta ehtiyatları 5 milyard dollar səviyyəsindədir. Dünya Bankının hesablamalarına görə, növbəti 20 ildə neftin qiymətin-

dən asılı olaraq Azərbaycanın neft gəlirləri 150–200 milyard dollar təşkil edəcəkdir. Bizim bütün iqtisadi layihələrimiz çox asanlıqla icra olunacaq və Azərbaycan dövləti möhkəmlənəcəkdir.

- Bu gün Azərbaycanın neft strategiyası iqtisadiyyatın bütün başqa sahələrinə də öz təsirini göstərir. Bizim dövlət büdcəmiz son dörd ildə 4 dəfə artıbdir. Azərbaycanda son üç il ərzində 550 mindən çox yeni iş yerləri açılıbdır. Böyük infrastruktur, investisiya layihələri həyata keçirilir. 800-ə qədər məktəb tikilibdir, ən müasir xəstəxanalar tikilir, yoxsulluq içində yaşayanların sayı 3 il ərzində 49 faizdən 20 faizə düşübdür. Yəni, bütün bunlar realıqdır, Azərbaycan realıqlarıdır. Biz hasilat sahələrində şəffaflıq təşəbbüsünə də qoşulmuşuq. Azərbaycanda fəaliyyət göstərən Dövlət Neft Fondu dünya miqyasında ən şəffaf qurumdur və təsadüfi deyil ki, bu yaxınlarda Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Azərbaycan Dövlət Neft Fondunu məhz şəffaflığın təmin olunmasına görə mükafatla təltif edibdir.
- Azərbaycanın 1994-cü ildə ulu öndər tərəfindən bəyan edilmiş neft strategiyası var və o, bu günə qədər uğurla icra edilir. Praktiki baxımdan bizim bütün layihələrimiz uğurla başa çatıbdir. İndi Azərbaycanın digər neft-qaz yataqlarına maraq daha da artır. Vaxtilə "Abşeron" yatağında qazma işləri o qədər də böyük uğurla aparılmamışdı. Xarici şirkətlər o yatağı tərk etmişdi. Amma indi bu yatağa maraq daha da artır. Biz bütün bu gözəl imkanlardan səmərəli istifadə edib Azərbaycanın neft-qaz sənayesini daha da sürətlə inkişaf etdirəcəyik və bunun nəticəsində ölkəmizi müasirləşdirib ən qüdrətli dövlətlər sırasına daxil edəcəyik.

14 iyun 2007

Prezident İlham Əliyev
Heydər Əliyev adına
Beynəlxalq Hava
Limanında "Holiday Inn"
mehmanxanasının açılış
mərasimində

23 avqust 2007

Prezident İlham Əliyev
Hacıqabulda
"Azərişaatstervis" MMC-nin
şpal zavodunun açılışında

2007

12 noyabr 2007

Prezident İlham Əliyev
Cənubi Koreyadan
gətirilmiş şəhərdaxili
sərnişin avtobuslarının
təqdimat mərasimində

2007

21 noyabr 2007

Prezident İlham Əliyev
Bakı-Tbilisi-Qars dəmir
yolunun Gürcüstan
hissəsinin təməlqoyma
mərasimində

2007

Prezident İlham Əliyevin
Bakı-Tbilisi-Qars dəmir
yolunun Gürcüstan
hissəsinin təməlqoyma
mərasimində nitqindən

2007

- Bu gün üç ölkə – Gürcüstan, Türkiyə və Azərbaycan bölgə üçün, dünya üçün çox böyük əhəmiyyət kəsb edən yeni layihənin təməlini qoyur. Bizim əməkdaşlığımızın çox böyük tarixi var. Xalqlarımız əsrlər boyu birlikdə yaşamışlar, yaratmışlar. Gürcüstan və Azərbaycan dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra bizə ilk yardım edən, ilk kömək göstərən Türkiyə dövləti olmuşdur. Biz bunu unutmuruk və heç vaxt unutmayacağıq. Bu gün Gürcüstan və Azərbaycan gücləndikcə, öz müstəqilliyini möhkəmləndirdikcə və dünya iqtisadiyyatına integrasiya etdikcə, əlbəttə ki, bizimlə Türkiyə arasında olan münasibətlər yeni səviyyəyə qalxır. Biz artıq qarşılıqlı fəaliyyətlə bir-birimizi gücləndiririk, dəstəkləyirik və bizim tərəfimizdən, bizim təşəbbüsümüzlə bölgədə həyata keçirilən layihələr təkcə xalqlarımız üçün deyil, bütün dünya üçün çox böyük əhəmiyyət kəsb edir.
- Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun tikintisi tarixi hadisədir. Bu layihə uzun illərdir ki, müzakirə olunurdu, yəni mövcud idi, ancaq layihənin gələcəyi qeyri-müəyyən idi. Uzun illər ərzində müxtəlif beynəlxalq maliyyə qurumları ilə, beynəlxalq təşkilatlarla apardığımız danışıqlar, əfsuslar olsun ki, heç bir nəticə verməmişdi. Ancaq bu gün bizim ölkələrimiz öz iradəsini ortaya qoyaraq, bu layihəni özümüz həll edirik. Bütün maliyyə məsələləri, texniki məsələlər öz həllini tapıb-dır, texniki-iqtisadi əsaslandırma hazırdır və bu gün biz yolun tikintisinə başlayacağıq. Bu yolun tikintisi bütün bölgə üçün, dünya üçün çox böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun işə düşməsi bölgəyə daha da çox təhlükəsizlik, daha da çox əməkdaşlıq gətirəcək və bu imkanlardan istifadə edən ölkələr, əlbəttə ki, regional əməkdaşlıq baxımından da bir-birinə yaxın olacaqlar.
- Gürcüstan, Türkiyə və Azərbaycan tərəfindən bölgədə başlanmış layihələrin hamısı uğurla icra olunur. Bu layihənin Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun tikintisinin başlanmasında, əlbəttə, bizim aramızda, üç ölkə arasında mövcud olan əməkdaşlıq istiqamətləri, parametrləri də öz rolunu oynamışdır. 1990-cı illərin ortalarında Azərbaycanda başlanmış böyük enerji layihələri yaxın ki, bu dəmir yolunun yaranmasında da az rol oynamamışdır. Bizim əməkdaşlığımızın artıq çox böyük tarixi var. Bakı-Tbilisi-Qars layihəsi Azərbaycanın böyük neft-qaz yataqlarının işlənilməsi nəticəsində həyata keçirilən neft-qaz kəmərləri layihələrinin – Azərbaycanı Gürcüstan və Türkiyə ilə birləşdirən Bakı-Supsa, ondan sonra Bakı-Tbilisi-Ceyhan, ondan sonra Bakı-Tbilisi-Ərzurum layihələrinin məntiqi nəticəsidir. Əvvəlki layihələr nə qədər uğurlu idisə, Bakı-Tbilisi-Qars da bir o qədər uğurlu olacaqdır. Bu, bir daha onu göstərir ki, əgər bizim ölkələrimiz öz siyasi iradəsini, öz dostluq əlaqələrini, əməkdaşlıq prinsiplərini ortaya qoyurlarsa, istənilən layihə öz həllini tapar.
- Ən böyük şübhələr doğuran layihələr də öz həllini tapıb-dır. Hamı bilir ki, həm Bakı-Tbilisi-Ceyhan, həm Bakı-Tbilisi-Ərzurum layihələri bəzi dairələr tərəfindən real layihələr kimi qəbul edilmirdi. Hətta deyilirdi ki, Azərbaycanda Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinə doldurmaq üçün kifayət qədər neft yoxdur. Gələn il Bakı-Tbilisi-Ceyhan tam gücü ilə işləyəcək, 50 milyon ton neft nəql edəcəkdir. Bu 50 milyon tonun hamısı da Azərbaycan nefti olacaqdır. Vaxtilə belə bir fikir də var idi ki, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərinin tikintisinə ehtiyac yoxdur, çünki Azərbaycanda yetərinə qaz ehtiyatı yoxdur. Amma bu gün Azərbaycan o ölkədir ki, keçən il xaricdən 4,5 milyard kubmetr

həcmində qaz alırdı, indi isə idxal yoxdur, Azərbaycan artıq üç ölkəyə öz qazını nəql edir. Azərbaycan qazı Gürcüstan və Türkiyə, iki gün bundan əvvəl isə Türkiyə ərazisi ilə Yunanıstan bazarına da çıxmışdır. Yəni, bu o deməkdir ki, Azərbaycan qazı artıq Avropa İttifaqının bazarındadır.

- Bakı–Tbilisi–Qars layihəsinə də şübhə ilə yanaşanlar, buna müqavimət göstərənələr var idi və biz bilirik, onları tanıyırdıq. Amma buna rəğmən bizim ölkələrimizin iradəsi əsas rol oynamışdır. Bu layihə onu göstərir ki, bizim ölkələrimiz bölgədə həm böyük əməkdaşlığa təkan verəcək layihələrin təşəbbüskandır, həm bunları maliyyələşdirir, həm də bunları icra edirlər. Ölkələrimizin müştərək, ortaq iradəsi bölgənin inkişafına öz müsbət təsirini göstərir. Bizim başladığımız və uğurla icra etdiyimiz bütün layihələr əməkdaşlıq, dostluq amillərini möhkəmləndirən layihələrdir. Bu layihələr heç kimə qarşı yönəldilməyib, sadəcə olaraq, dostluğa, əməkdaşlığa yönəldilmişdir. Biz dostluq, qardaş ölkəlik, qardaş xalqlıq və tam haqqımız var ki, xalqlarımızın milli maraqlarını təmin etmək üçün istənilən layihəni icra edək və biz bunu edirik.
- Biz bu gün bu böyük işləri birlikdə görürük. Gələcəkdə bu layihə, əlbəttə ki, xalqlarımızın rifah halının yaxşılaşmasına, bölgədə gedən əməkdaşlıq meyillərinin güclənməsinə gətirib çıxaracaqdır. Bu layihə başa çatandan sonra ona qoşulan tərəflər və ölkələr kifayət qədər çox olacaqdır. Necə ki, bizim bütün enerji layihələrimizə indi başqa ölkələr də qoşulmaq istəyir və biz də bunu alqışlayırıq. Biz bu yolu açırıq, biz Şərqi–Qərbi enerji dəhlizini açdıq. İlk dəfə olaraq, Xəzər dənizinin zəngin neft-qaz yataqlarını dünya bazarlarına təqdim etdik. Biz enerji təhlükəsizliyi

məsələləri ilə çox ciddi məşğuluq və indi hamı bilir ki, dünyada və xüsusilə Avropada enerji təhlükəsizliyi məsələləri ən birinci yer tutur. Demək olar ki, ölkələrin təhlükəsizliyi xeyli dərəcədə enerji təhlükəsizliyindən asılıdır. Biz öz enerji təhlükəsizliyimizi təmin etmişik. Nəyin hesabına? Birgə işlər hesabına, dostluq hesabına, qardaşlıq hesabına, üç ölkənin birləşməsi hesabına. Bu gün bizim ölkələrimiz Avropanın enerji təhlükəsizliyində öz rolunu oynayır. Azərbaycanda çıxarılan qaz Gürcüstan, Türkiyə ərazisi ilə Avropa İttifaqına nəql edilir. Bizim ölkələrimiz şaxələndirmə məsələlərində çox önəmli rol oynayır və bu rol gələcəkdə artacaqdır. Əgər başqa ölkələr bizim mövcud olan enerji infrastrukturlarına qoşularsa, əlbəttə ki, regional əməkdaşlıq yeni formalarla zənginləşəcəkdir.

- Bu layihə bölgədə nəqliyyat təhlükəsizliyinə də öz müsbət təsirini göstərəcəkdir. Bu gün enerji məsələlərinin ön plana çıxması nəticəsində daha çox enerji təhlükəsizliyi haqqında danışılır. Ancaq nəqliyyat təhlükəsizliyi ondan az əhəmiyyət daşıyır. Biz bu

yolun yaradılması ilə nəqliyyat təhlükəsizliyi məsələsinə öz töhfəmizi veririk. Bu gün bu layihəyə o qədər də səmimi münasibət göstərməyən tərəflər, ölkələr, yaxud beynəlxalq maliyyə qurumları, bir gün gələcək və bəlkə də, yaxın zamanlarda bu layihəyə qoşulmaq üçün bizimlə əməkdaşlığa başlayacaqlar. Biz də bu əməkdaşlığa hazırıq. Biz gördüyümüz bütün işləri müsbət nəticələrə – əməkdaşlığa, bölgədə təhlükəsizliyin təmin olunmasına, asayışın qorunmasına, iqtisadi və siyasi maraqların birləşməsinə yönəldirik və bizim maraqlarımız üst-üstə düşür.

- Gürcüstan–Türkiyə–Azərbaycan çox böyük regional qüvvədir. Bizdə həm təbii sərvətlər, həm tranzit imkanları, həm böyük infrastruktur, həm böyük sənaye potensialı və həm də, ən önəmlisi, üç ölkə arasında dostluq, qardaşlıq münasibətləri var. Bu, çox qiymətli və biz əlbəttə ki, bütün söylərimizi bundan sonra da bu istiqamətə yönəldəcəyik. Bakı–Tbilisi–Qars dəmir yolunun tikintisi nəticəsində bizim aramızdakı dostluq, əməkdaşlıq münasibətləri daha da dərinləşəcək və bu, bölgəyə xeyir gətirəcəkdir.

2006

23 mart 2006

Prezident İlham Əliyev
İmişli Şəkər Zavodunun
açılış mərasimində

2006

13 aprel 2006

Prezident İlham Əliyev
Şəki Kərpic Zavodunun
açılışında

2006

13 iyul 2006

Prezident İlham Əliyev
Bakı-Tbilisi-Ceyhan boru
kəmərinin rəsmi açılış
mərasimində

2006

- Bu gün tarixi bir gündür. Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft boru kəməri istismara verilir və bu tarixi günü biz birlikdə Ceyhan terminalında qeyd edirik. Bütün bu işlər, nəhəng layihələr məhz 1994-cü ildə başlanmışdır. "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması ilə Azərbaycanda böyük neft siyasəti başlanmışdır. Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə başlanmış Azərbaycanın yeni neft strategiyası öz imkanlarından istifadə edib bizi qarşıda duran bütün məqsədlərə çatdırdı. "Azəri-Çıraq-Günəşli" neft yataqlarının işlənilməsi nəticəsində hasil olunan Azərbaycan nefti bu gün dünya bazarlarına müxtəlif yollarla ixrac edilir.
- Azərbaycan tarixdə ilk dəfə olaraq, Xəzər dənizinin özünə məxsus olan sektoruna xarici investorları dəvət etdi. Ondan əvvəl Xəzər dənizində xarici şirkətlər heç vaxt fəaliyyət göstərməmişdir. Bütövlükdə, Azərbaycan neft ölkəsi kimi tanınır. Dünyada ilk dəfə sənaye üsulu ilə neft Azərbaycanda çıxarılmışdır. O cümlədən, dünyada dəniz yataqlarından ilk dəfə neft Azərbaycanda, Xəzər dənizində hasil edilmişdir. 1994-cü ildə başlanmış yeni layihələr Azərbaycana onun neft şöhrətini təzədən qaytardı. Bu gün Azərbaycan bu imkanlardan səmərəli istifadə edərək, öz iqtisadi potensialını gücləndirir. Azərbaycanda gedən iqtisadi inkişaf artıq hamımız tərəfindən görünür. Keçən il iqtisadiyyat 26 faiz, bu ilin 5 ayında təxminən 40 faiz artmışdır. Bütün bu nəticələrin təməli məhz 1994-cü ildə Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə imzalanmış "Əsrin müqaviləsi" ilə qoyulmuşdur.
- O vaxt Azərbaycan çox çətin, ağır durumda idi. Müstəqilliyi yenidən əldə etmiş ölkə iqtisadi böhran içərisində yaşayırdı. O cümlə-

dən, siyasi vəziyyət o qədər də ürəkaçan deyildi. Ölkədə sabitlik hələ tam bərqərar olunmamışdı. Azərbaycan çox riskli bir ölkə kimi tanınırdı və o şəraitdə xarici sərmayəni Azərbaycana cəlb etmək, investorları inandırmaq ki, Azərbaycanda onların sərmayəsi batmayacaq, əksinə, əlavə sərmayə, əlavə gəlirlər gətirəcək – bu, əlbəttə ki, çox böyük siyasi bacarıq, müdriklik, uzaqgörənlik tələb edirdi. Azərbaycanın ümummilli lideri Heydər Əliyevin fəaliyyəti nəticəsində bu gün biz bu gözəl anları yaşayırıq. Nəzərə alsaq ki, həm ölkə daxilində, həm də bölgədə və bütövlükdə, müəyyən mənada dünyada Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinə inam o qədər böyük deyildi, onda görürük ki, bu işin həyata keçirilməsi nə qədər böyük çətinliklərlə müşayiət olunurdu. İnanmayan var idi, eyni zamanda, Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin inşasının qarşısının alınmasına çalışanlar var idi, problemlər, maneə törədənlər var idi. Ancaq xalqımızın iradəsi, Azərbaycan, Türkiyə, Gürcüstan rəhbərliyinin iradəsi, bizim birgə fəaliyyətimiz bu əfsanəni gerçəkliyə çevirdi.

- Azərbaycanda son 12 il ərzində təkcə neft-qaz sənayesinə 20 milyard dollardan çox vəsait qoyulmuşdur. Bu gün Azərbaycan neftini dünya bazarlarına çıxaran 3 ixrac neft kəməri var. Onların ən böyüyü Heydər Əliyevin adını daşıyan Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməridir. Bu illər ərzində Azərbaycanın neft infrastrukturunu yeniləşdi, müasirləşdi. Azərbaycanda yeni, peşəkar mütəxəssislər yetişdi, fəhlələr yetişdi. Bizim birgə fəaliyyətimiz nəticəsində, xarici şirkətlərlə birlikdə gördüyümüz işlər nəticəsində bu sahəyə də böyük diqqət verildi.
- Biz neft tarixini yaxşı bilirik. Müxtəlif ölkələrin təcrübəsini də öyrənmişik. Əfsuslar olsun

ki, bəzi hallarda neft ölkəyə, xalqlara rifah deyil, çətinliklər gətirir, sosial ədalətsizlik, problemlər, gərginlik gətirir. Biz isə istəyirik ki, neft Azərbaycana sülh, inkişaf gətirsin, əməkdaşlıq gətirsin, xalqımızın rifah halı yaxşılaşsın. Əlbəttə ki, bütün görülməli işlər bu məqsədi güdür və Azərbaycanda uzun illər ərzində fəaliyyət göstərən Dövlət Neft Fondunun işi bunun bariz nümunəsidir.

- Biz Amerikanın dəstəyini bütün dövrlərdə hiss etmişik, ona arxalanmışıq və o dəstək bəzi məqamlarda həlledici rol oynamışdır. Həm "Azəri-Çıraq-Günəşli" neft yataqlarının işlənilməsində və həm də Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin inşasında Amerika hökumətinin dəstəyi çox önəmli olmuşdur. Biz bunu çox yüksək qiymətləndiririk və buna görə Amerika hökumətinə minnətdarıq.
- Bu işin ərsəyə gəlməsində beynəlxalq əməkdaşlıq yarandı: üç ölkə – Türkiyə, Gürcüstan, Azərbaycan, xarici neft şirkətləri, xarici maliyyə qurumları, yerli mütəxəssislər, neftçilər, fəhlələr, hüquqşünaslar.
- Bu kəmərin fəaliyyətə başlaması ilə Azərbaycanın qarşısında yeni üfüqlər açılır, yeni imkanlar açılır. Azərbaycan iqtisadi cəhətdən çox zəngin ölkəyə çevriləcəkdir. Ölkədə bütün sosial problemlər öz həllini tapacaqdır. Azərbaycan çox önəmli neft ixrac edən ölkəyə çevrilir. Neftdən əldə olunan gəlirlərdən istifadə edilməklə Azərbaycanda bütün sosial məsələlər qısa müddət ərzində öz həllini tapacaq və Azərbaycan dünya iqtisadiyyatına daha da inamla inteqrasiya edəcəkdir.
- Baxın, Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin fəaliyyətə başlaması bölgədə gedən proseslərə nə qədər böyük təkan verdi. Bunun

ardınca biz Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərinin istismarına çox yaxındır. Bu layihə bir növ, Bakı-Tbilisi-Ceyhanın kölgəsində idi. Ancaq bu gün hamı görür ki, onun nə qədər böyük strateji əhəmiyyəti var. Nəzərə alsaq ki, xüsusilə indi dünyada və Avropada enerji təhlükəsizliyi məsələləri çox önəm daşıyır, onda görərik ki, Azərbaycan qazının Gürcüstana və Türkiyəyə gətirilməsinin çox böyük strateji əhəmiyyəti var.

- Artıq biz yeni dövrə qədəm qoyuruq. Bəlkə də, bir neçə il bundan əvvəl zənn edirdik ki, Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin tamamlanması ilə bizim əsas işlərimiz bitmiş olacaqdır. Amma Bakı-Tbilisi-Ceyhan kəmərinin tamamlanması, sadəcə olaraq, bizim işimizin yeni mərhələsinin başlanması deməkdir. Bundan sonra Qazaxıstan nefti bu kəmərsənə vasitəsilə dünya bazarlarına çıxarılacaqdır. Qaz ehtiyatları ilə zəngin olan Azərbaycan "Şahdəniz" qaz yatağından çıxarılan qazı Avropaya göndərəcəkdir. Digər önəmli layihələr, Bakı-Tbilisi-Ceyhanın ardınca gələn layihələr məhz Bakı-Tbilisi-Ceyhanın fəaliyyətə başlaması nəticəsində yaranır.
- Bakı-Tbilisi-Ceyhanın daha geniş mənası var. Artıq bu layihə regional çərçivədən çıxıb qlobal müstəviyə keçmişdir. Layihənin bu gün də dünya üçün böyük əhəmiyyəti var və gələcəkdə daha da artacaqdır. Bu dəhlizdən istifadə edib başqa ölkələr də faydalana bilərlər. Belə olan halda, Azərbaycan həm neft-qaz hasil edən ölkə kimi, eyni zamanda, tranzit ölkə kimi bizim dostlarımızla bərabər fəaliyyətə başlayacaqdır. Yəni inanılmaz dərəcədə gözəl imkanlar açılır. Bütün bu imkanları möhkəmləndirmək, onlardan istifadə etmək üçün bölgədə təhlükəsizlik tədbirləri güclənməlidir. Təhlükəsizlik tədbirləri, regional əməkdaşlıq, sülhün bərqə-

rar olunması – bütün bunlar bölgə üçün lazımdır. Bölgənin inkişafı bundan sonra tam başqa formalarla zənginləşəcəkdir. Bu gün Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstan regional müstəvidə müttəfiq ölkələrdir. Bizim müttəfiqliyimiz artıq həyatda öz əksini tapıbdir. Bizim müttəfiqliyimiz bölgəyə təhlükəsizlik, sabitlik gətirir. Biz sülh, əmin-amanlıq şəraitində yaşamaq istəyirik. İstəyirik ki, xalqlarımız rifah içərisində yaşasınlar, problemlər öz həllini tapsın və ölkələrimiz möhkəmlənsin. Hər üç ölkə bu layihənin həyata keçirilməsindən böyük faydalar götürəcəkdir. Bəlkə də, bu gün onların hamısını təsəvvür etmək mümkün deyildir. Amma vaxt keçdikcə, həyat keçdikcə biz bunların bariz nümunələrini açıq görəcəyik.

- Qarşıda yeni layihələr var. Qars-Tbilisi-Bakı dəmir yolunun yaranması məsələsi artıq gündəlikdədir və biz bunun üzərində çox ciddi işləyirik. Bütövlükdə, qədim İpək Yolu nun bərpası işində Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin çox böyük əhəmiyyəti var. Bir sözlə, bu layihə artıq qlobal xarakter daşıyır və üç ölkənin səmərəli işbirliyi, əməkdaşlığı bunu mümkün etmişdir. Bizim həm Türkiyə, həm də Gürcüstanla ikitərəfli münasibətlərimiz ən yüksək zirvədədir. Bu münasibətlər qardaşlıq xarakteri daşıyır, xalqlarımızı bir-birinə daha da yaxınlaşdırır, belə nəhəng layihələrin həyata keçirilməsinə imkan yaradır. Çünki bu gün Azərbaycanda icra olunan layihələr dünyanın ən böyük enerji layihələ-

ridir. Dünyanın gələcəyi isə enerji mənbələri ilə bağlı olacaqdır. Artıq bunu hamı bilir və hamı görür ki, enerji təhlükəsizliyi ölkənin ümumi təhlükəsizliyinə çox böyük töhfə verir. Enerji müstəqilliyi ölkənin müstəqilliyini möhkəmləndirir.

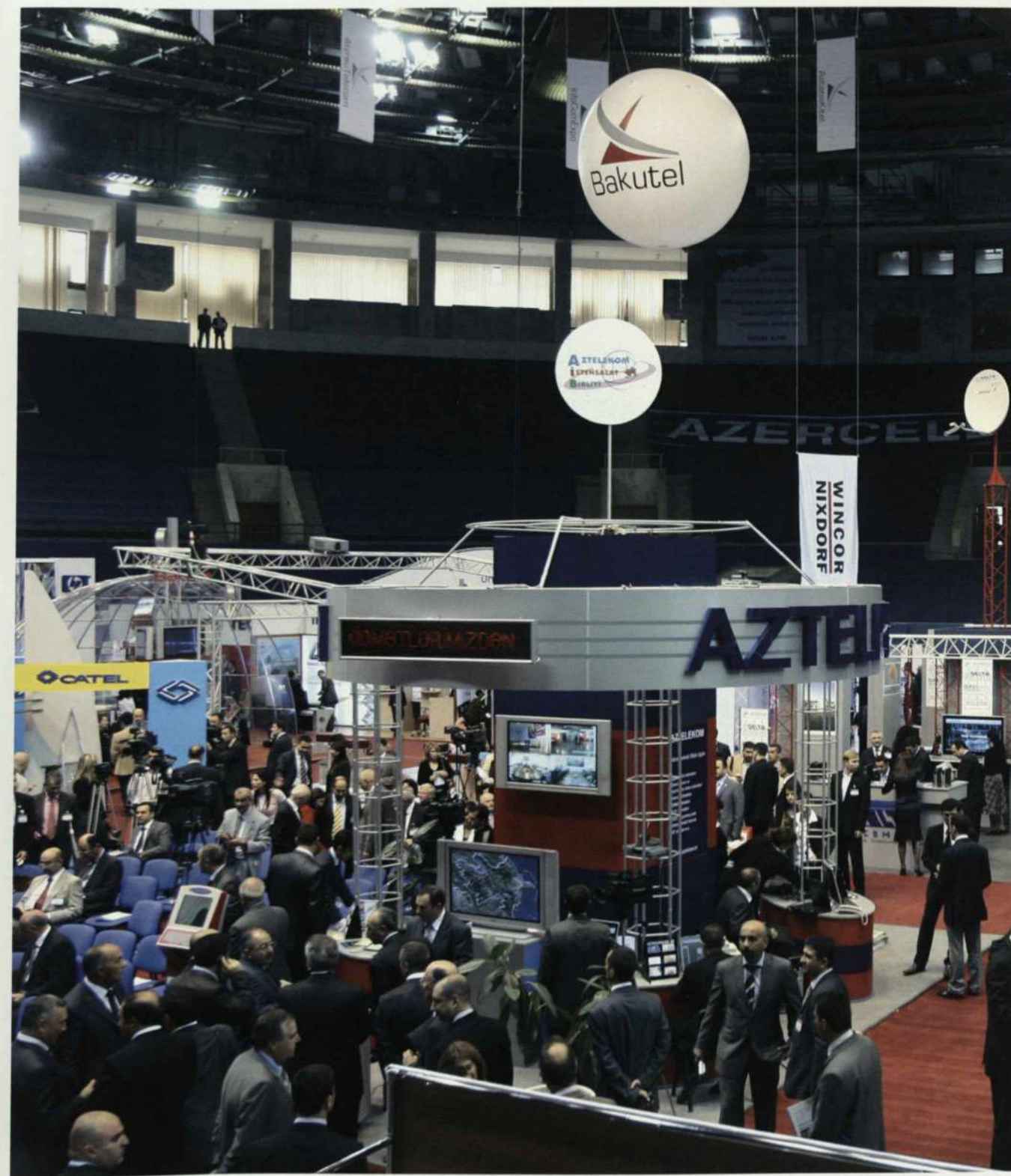
- Gürcüstan və Azərbaycan gənc müstəqil dövlətlərdir. Biz yalnız 15 il bundan əvvəl müstəqilliyimizi bərpa etmişik və bizim üçün müstəqillik ən yüksək, ən böyük nemətdir, ən böyük sərvətdir. Bakı-Tbilisi-Ceyhan bizim müstəqilliyimizi möhkəmləndirəcək, enerji müstəqilliyimizi təmin edəcəkdir. Belə olan halda, biz müstəqil siyasət apararaq, xalqlarımızın rifah halını yaxşılaşdıracağıq, milli maraqlarımızı daha da inamla müdafiə edəcəyik. Ona görə Bakı-Tbilisi-Ceyhan layihəsinin çox geniş aspektləri var. Bir sözlə, bu, strateji əhəmiyyət daşıyan, ölkələrimizin müqəddəratını təmin edən, xoşbəxt gələcəyini təmin edən layihədir.
- Ceyhan terminalına Azərbaycanın ümum-milli lideri Heydər Əliyevin adı verilmişdir. Bu, təsadüfi deyildir. Heydər Əliyevin adını həm Bakı-Tbilisi-Ceyhan, həm də Ceyhan terminalı daşıyır. Heydər Əliyev bu layihələrin təşəbbüskarı, onların memarı olmuşdur. Bizimlə bərabər onun ruhu bu gün şaddır. Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyənin işbirliyi, qardaşlığı, əməkdaşlığı bundan sonra da möhkəmlənəcək və bizim bölgəyə sülh, sabitlik gətirəcəkdir.

03 oktyabr 2006

Prezident İlham Əliyev
Bakıda "Bakutel – 2006"
XII Beynəlxalq
telekommunikasiya
və informasiya
texnologiyaları sərgisi
və konfransının açılış
mərasimində

2006

Prezident İlham Əliyevin
Bakıda "Bakutel – 2006"
XII Beynəlxalq
telekommunikasiya
və informasiya
texnologiyaları sərgisi
və konfransının açılış
mərasimində nitqindən

- Azərbaycanın indi keçdiyi yol, xüsusilə informasiya-kommunikasiya texnologiyaları üzrə apardığımız siyasət deməyə əsas verir ki, Azərbaycan bu istiqamətdə regionda öz mövqelərini möhkəmləndirir. Bizim arzumuz bundan ibarətdir ki, Azərbaycan bölgədə İKT üzrə lider dövlətə çevrilsin. Biz çox istəyirik ki, qabaqcıl dünya şirkətlərini Azərbaycana cəlb edək və burada İKT üzrə ən mütərəqqi təcrübəni tətbiq edək. Bunu etmək üçün bütün imkanlar var.
- Hələ 2003-cü ilin əvvəlində xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə İKT üzrə milli strategiya təsdiq edilmişdir. Ondan sonra müvafiq qanunvericilik bazası möhkəmlənmişdir, qanunlar qəbul olunmuşdur. 2004-cü ildə Azərbaycanda Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları nazirliyi yarandı. Yəni, bu göstərir ki, dövlət tərəfindən bu sahənin inkişafına böyük diqqət var, böyük maraq var. Bu, bir tərəfdən, Azərbaycanın hərtərəfli inkişaf etməsi üçün çox önəmli amildir, digər tərəfdən, bu, Azərbaycana yenilik gətirən sahədir. Ölkəmiz inkişaf edir, müasirləşir, biz öz iqtisadi potensialımızı möhkəmləndiririk. Belə olan halda, dünyada mövcud olan ən qabaqcıl texnologiyaların Azərbaycana gətirilməsi bizim qarşımızda duran əsas vəzifələrdən biridir.
- Bu sahənin həm Azərbaycan üçün, həm də dünya üçün çox böyük perspektivləri var. İndi dünyada elmi-texniki tərəqqi ilk növbədə İKT sahəsində müşahidə olunur. Bu da təbiiidir. Çünki bu sahənin həm gözəl perspektivləri var, həm də insanların gündəlik həyatında İKT-nin müasir məhsulları çox geniş şəkildə tətbiq olunur. Azərbaycanın hərtərəfli inkişafı, müasirləşməsi bizdən tələb edir ki, İKT sahəsində dünyada gedən

ən qabaqcıl təcrübəni Azərbaycana gətirək, burada tətbiq edək və geniş şəkildə yayaq.

- Azərbaycanın iqtisadiyyatının şaxələndirilməsi məsələləri də bizim prioritet məsələlərimizdən biridir. Bizim iqtisadiyyatımız çoxşaxəli olmalıdır. Qeyri-neft sektorunun inkişafı indi iqtisadi sahədə qarşıda duran ən vacib məsələlərdən biridir. Neft sahəsində Azərbaycan çox böyük uğurlar əldə etmişdir. Azərbaycanın uğurlu neft strategiyası bu gün ölkəmiz üçün, onun inkişafı üçün çox gözəl zəmin yaradır. Biz iqtisadi cəhətdən müstəqil ölkəyik. Enerji təhlükəsizliyi baxımından müstəqil ölkəyik və bundan əlavə, bölgə üçün, geniş mənada Avropa üçün enerji təhlükəsizliyi məsələlərində öz rolumuzu oynayırıq və bu rol getdikcə arta-

caqdır. Bizim uğurlu neft strategiyamız Azərbaycanın iqtisadi potensialının hərtərəfli inkişafının təməlini qoyur.

- Azərbaycan iqtisadiyyatı keçən il 26 faiz, bu ilin 8 ayında isə 30 faizdən çox artmışdır. Bu, dünyada analoqu olmayan göstəricidir, həmin göstəriciyə görə Azərbaycan dünyada birinci yerdədir. Yəni bütün bunlar çox gözəl iqtisadi potensial yaradır. Biz öz potensialımızı, o cümlədən maliyyə resurslarımızı yeni sahələrin inkişafına yönəltməliyik. Azərbaycanda yeni sənaye kompleksləri yaradılmalıdır, sənayenin yeni istiqamətləri inkişaf etməlidir. Biz bilməliyik ki, beş ildən, on ildən sonra güclü iqtisadi potensialımızdan, neft sektorundan əldə olunan gəlirlər sərmayə kimi hansı sahələrə qoyulacaqdır.

2006

Bir çox sahə var, amma bunların içində İKT ən böyük önəm daşıyır. Bir tərəfdən, iqtisadi inkişaf baxımından, iqtisadiyyatımızın şaxələndirilməsi baxımından, biznes baxımından, eyni zamanda, Azərbaycanın hərtərəfli inkişafı baxımından. Çünki İKT sahəsi təhsilə çox böyük təsir göstərir. İnsanların savad, bilik almasına çox böyük təsir göstərir.

- Azərbaycanda təhsil sahəsinə çox böyük diqqət göstərilir. Son iki il ərzində Azərbaycanda 600-dən çox yeni məktəb tikilibdir və bütün məktəblərdə kompyuter sinifləri var. Azərbaycanda qəbul edilmiş proqrama əsasən, 2008-ci ilin sonuna qədər bütün ümumtəhsil məktəblərində kompyuter sinifləri olmalıdır və onlar bilavasitə internetə qoşulmalıdır. Bizim gənc nəslimiz bilikli, dünyaya açıq olmalıdır, dünyada gedən proseslərə bələd olmalıdır, izləməlidir. Ən qabaqcıl texnologiyalar Azərbaycana gəlməlidir. Bir sözlə, ölkənin inkişafı məhz bu istiqamətdə davam etməlidir. Dünyada uğur qazanmış, inkişaf etmiş ölkələrin təcrübəsinə baxsaq görürük ki, o inkişafın, tərəqqinin əsas səbəbləri təbii ehtiyatlar deyil, yaxud da hansısa başqa iqtisadi nailiyyətlər deyildir. Məhz bilik, məhz savad, yeni texnologiyalar – bunlar ölkəyə uğur, rifah gətirir, inkişaf, müasirlik gətirir. Azərbaycanda İKT sahəsinin inkişafına biz məhz bu prizmadan yanaşırıq. Bu, bir tərəfdən, biznes üçün çox əlverişli və ümidverici sahədir, Azərbaycanda dövlət və hökumət özəl sahibkarlığın inkişafı üçün dəstəyini əsirgəmir. Digər tərəfdən, bu, iqtisadi potensialın möhkəmlənməsi üçün çox önəmli amildir. Bu, insanların maarifləndirilməsi, bilik səviyyəsinin qaldırılması üçün, təhsil sisteminin təkmilləşməsi üçün çox önəmli məsələdir. Yəni, İKT sahəsinin ölkəyə təsiri çox genişdir.

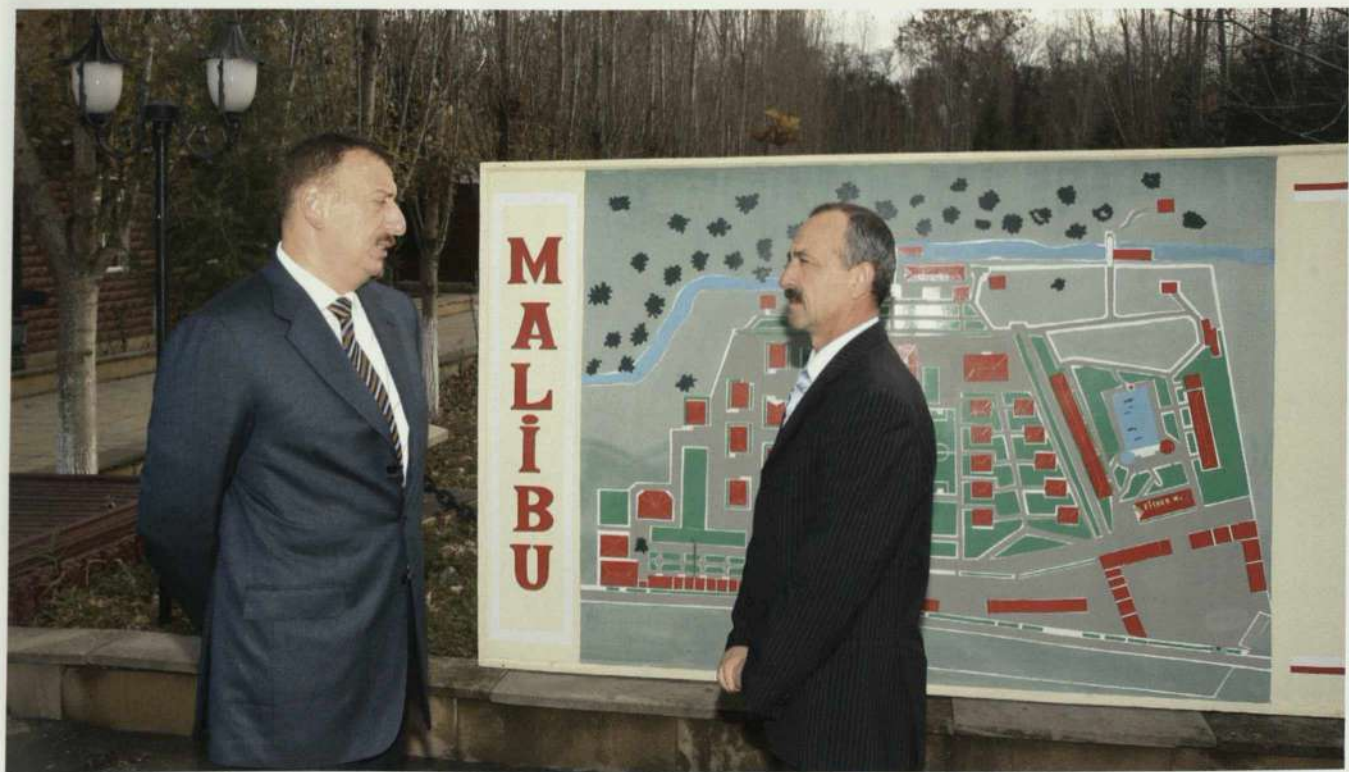
- İlk növbədə, bizim öz maliyyə resurslarımız var və biz onları sərmayə şəklində İKT sahəsinin inkişafı üçün yönəltməliyik. Azərbaycanda çox gözəl sərmayə mühiti var. Bu baxımdan, adambaşına düşən birbaşa xarici sərmayənin həcminə görə Azərbaycan bölgədə lider dövlətdir. Azərbaycanda artıq genişmiqyaslı, dünya əhəmiyyətli transmilli layihələr həyata keçirilir. Azərbaycan beynəlxalq maliyyə qurumları ilə uzun illərdir çox səmərəli əməkdaşlıq edir. Biz çox etibarlı tərəfdaş və çox gözəl biznes nüfuzuna malik olan ölkəyik. Belə olan halda, xarici sərmayənin cəlb edilməsi bizim üçün daha da asan olacaqdır. Artıq biz bunu görürük. İKT sahəsinin ümumdaxili məhsuldakı çəkisi artır. Bu sahəyə qoyulan sərmayələr artır. Tanınmış, qabaqcıl xarici şirkətlər Azərbaycana maraq göstərirlər, Azərbaycana gəlirlər və bizimlə işləmək istəyirlər. Biz də bunu istəyirik. Yəni bu sahədə də Azərbaycan öz imkanlarından istifadə edib İKT üzrə bölgədə qabaqcıl mövqelərə malik olmalıdır.
- Əlbəttə ki, bu sahədə dövlətin dəstəyi də çox böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bu dəstək də var. Dövlət tərəfindən verilən dəstək bu sahədə çalışan insanları da ruhlandırır. Birgə söylərimiz nəticəsində Azərbaycan İKT üzrə dünyada məşhur ölkə olacaqdır. Bir tərəfdən, dövlət dəstəyi, digər tərəfdən, İKT üzrə qəbul edilmiş milli strategiyanın icrası

nəticəsində, eyni zamanda, xarici tərəfdaşlarla səmərəli əməkdaşlıq, yerli sahibkarların bu sahəyə diqqət yetirməsi nəticəsində biz bu məqsədlərə nail olacağıq. Düşünülmüş siyasət, milli strategiyanın həyata keçirilməsi, xarici sərmayələrin cəlb olunması, ən qabaqcıl texnologiyaların tətbiqi, yerli sahibkarların dəstəklənməsi – bütün bu amillər bizim uğurumuzu şərtləndirəcəkdir.

- Biz çox istəyirik ki, yetişən gənc nəsil bilikli olsun, savadlı olsun, dünyada olan ən qabaqcıl texnologiyaları mənimsəyə və Azərbaycanda tətbiq edə bilsin. Belə olan halda, Azərbaycan uzun illər ərzində uğurla inkişaf edən ölkə olacaqdır. Belə olan halda, Azərbaycan iqtisadiyyatı gələcəkdə – on il, iyirmi il, otuz il bundan sonra neft amilindən asılı olmayacaqdır. Bizim məqsədimiz bundan ibarətdir. Bu gözəl imkanlardan istifadə edib, neft-qaz amilindən istifadə edib güclü iqtisadiyyat, güclü sənaye potensialı yaratmaq və Azərbaycanın uzunmüddətli inkişaf strategiyasını müəyyən etməkdir. Bu günlərdə, bu illərdə Azərbaycanın uzunmüddətli inkişaf perspektivləri müəyyən olunur. Bunların necə olacağı bizdən asılıdır. Son üç il ərzində İKT sahəsində görülən işlər çox gözəl nəticələrini verməkdədir. Əgər üç il ərzində belə böyük işlər görə bilmişiksə, demək, növbəti illərdə daha da böyük işlər görülməkdir.

07 dekabr 2006

Prezident İlham Əliyev
Xaçmaz rayonundakı
"Malibu", "Palma"
və "Atlant" istirahət
mərkəzlərinin açılış
mərasimində

2006

2005

02 avqust 2005

Prezident İlham Əliyev
Bakıda "Excelsior" otelinin
açılışında

2005

- Azərbaycan inkişaf edir, öz iqtisadi potensialını gücləndirir və Azərbaycanda ən yüksək dünya standartlarına cavab verən yeni binalar, müəssisələr, otellər tikilir və istifadəyə verilir. Bu, Azərbaycanda gedən böyük işlərin, böyük inkişafın nəticəsi və təzahürüdür.
- "Excelsior" oteli dünyada mövcud olan ən yüksək standartlara cavab verir. Burada həm dincəlmək, istirahət etmək üçün, həm də səmərəli işləmək üçün gözəl şərait var. Burada işlər böyük zövqlə, böyük məhəbbətlə görülür. Otel tikmək olar, hansısa müəssisəni ərsəyə gətirmək olar. Əgər məsələyə ancaq, yalnız biznes baxımından yanaşılırsa, əlbəttə, bu, bizi tam şəkildə qane edə bilməz. "Excelsior" otelindəki avadanlıq, texnologiya, dizayn onu göstərir ki, bu işə çox böyük məhəbbətlə, zövqlə yanaşılıb. Bu, Azərbaycana, Bakıya yaraşır verən gözəl bir bina. Həm memarlıq baxımından, həm də ən müasir avadanlığın mövcudluğu baxımından deməyə əsas verir ki, "Excelsior" oteli bu gün Azərbaycanda ən aparıcı otellərdən biridir.
- Azərbaycanda son illər ərzində baş verən hadisələr, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyev tərəfindən başlanmış siyasi və iqtisadi islahatlar bu gün ölkəmizin çox inamlı inkişafına gözəl şərait yaradıb. Vaxt var idi ki, Bakıda dünya standartlarına cavab verən otel yox idi. Vaxt var idi ki, Azərbaycanda, Bakıda otellərdə otaqların 40–50 faizi dolurdu. Amma bu gün Bakıda oteldə yer tapmaq böyük problemdir. Yeni otellərin yaranması, tikilməsi bu meylin nəticəsidir. Bu gün Azərbaycan o qədər sürətlə inkişaf edir ki, burada yeni otellərə də böyük ehtiyac vardır. Şübhəsiz ki, bu, həm iqtisadi inkişafın göstəricisidir, həm də Azərbaycanın dünya

birliyinə, Avropa Birliyinə integrasiyasının nəticəsidir. Çünki Azərbaycana çoxlu heyətlər – həm rəsmi şəxslər, həm də iş adamları gəlir.

- Ölkəmizdə turizm inkişaf edir. Azərbaycanda turizmin inkişafı artıq görünməkdədir. Həm Bakıda, həm də Azərbaycanın müxtəlif yerlərində çox gözəl şərait var. Əlbəttə, ən əlamətdar hadisə odur ki, otel çox böyük zövqlə tikilib və burada qalan insanlar üçün çox gözəl şərait yaradılıb. "AtaHolding" şirkətinin Azərbaycandakı fəaliyyəti bundan sonra da uğurlu olacaqdır. "AtaHolding" Azərbaycanda müxtəlif sahələrdə böyük işlər görür, sərmayələr qoyur, Azərbaycanın qeyri-neft sektoruna böyük töhfə verir. "AtaHolding" bundan sonra da Azərbaycanda biznes aləmində çox mühüm yer tutacaqdır.
- Qeyri-neft sektorunun inkişafı bizim hamımızın əsas, prioritet vəzifəsidir və bu sektor Azərbaycanda uğurla inkişaf edir. Sektorun inkişafına ilk növbədə, Heydər Əliyevin neft strategiyasının həyata keçirilməsi təkan vermişdir. Əgər 1994-cü ildən başlayaraq dün-

yanın aparıcı, iri neft şirkətləri ilə müqavilələr bağlanmasaydı, bu cür inkişafa nail ola bilməzdik. Bu gün Azərbaycan iqtisadiyyatının artım sürəti baxımından lider ölkədir. İqtisadiyyat ilin ilk 6 ayında təxminən 17 faiz artıb. Bu da dünyada görünməmiş hadisədir və böyük uğurdur.

- Sahibkarlığın inkişafı, özəl sektorun Azərbaycanın gələcəyinə inamı belə gözəl otellərin yaranmasına təsir göstərir. Əgər investorların Azərbaycanın bu gününə və gələcəyinə inamı olmasaydı, Azərbaycanda hökm sürən sabitliyin davam edəcəyinə inamı olmasaydı, əlbəttə, bu qədər böyük sərmayə qoyulmazdı. Əgər bu varsa, deməli, bu inam var. Bu inam investorlarda var, bu inam Azərbaycan xalqında var, bu inam cəmiyyətdə var.
- Ölkəmiz daha da sürətlə inkişaf edəcəkdir. 2006-cı il ölkəmizin inkişafı baxımından kəskin şəkildə fərqlənəcəkdir. Nəticə etibarilə Azərbaycan güclənəcək, xalqımız daha yaxşı yaşayacaq, Azərbaycanda vəziyyət ildən-ildə yaxşılaşacaq və ölkəmiz bölgədə öz liderlik mövqelərini daha da möhkəmləndirəcəkdir.

12 oktyabr 2005

Prezident İlham Əliyev
Heydər Əliyev adına Bakı–
Tbilisi–Ceyhan əsas ixrac
boru kəmərinin Gürcüstan
hissəsinin istifadəyə
verilməsi mərasimində

2005

Prezident İlham Əliyevin
Heydər Əliyev adına Bakı–
Tbilisi–Ceyhan əsas ixrac
boru kəmərinin Gürcüstan
hissəsinin istifadəyə
verilməsi mərasimində
nitqindən

2005

- Bu gün Gürcüstan torpağında Bakı–Tbilisi–Ceyhan neft kəmərinin həyatında çox mühüm hadisə baş verir. Azərbaycan nefti artıq Gürcüstanın ərazisinə daxil olubdur və bundan sonra Türkiyənin Ceyhan limanına nəql ediləcəkdir. Bir neçə ay bundan əvvəl buna oxşar mərasim Bakıda keçirilmişdi. Yaxın zamanlarda buna bənzər mərasim Türkiyənin Ceyhan limanında keçiriləcək və beləliklə, uzun illər əfsanə sayılan kəmərlər işə düşəcəkdir.
- Bu layihənin həyata keçirilməsində çoxlu insan iştirak edibdir. Biz hamımız – çoxlu şirkətlər, dövlətlər, beynəlxalq maliyyə qurumları, adi fəhlələr bunu birlikdə etmişik. Ancaq hamımız xatırlayırıq ki, bu nəhəng transmilli layihənin təməli 1994-cü ildə Bakıda “Əsrin müqaviləsi”nin imzalanması ilə başlanmışdır. Məhz o ağır, çətin dövrdə Azərbaycan rəhbərliyinin qətiyyəti və uzaqgörənliyi nəticəsində “Əsrin müqaviləsi” imzalandı və bundan sonra bütün məsələlər öz həllini tapdı. Yeni kəmərlər tikildi, yeni neft infrastrukturunu yaradıldı. O illər Azərbaycanda çox böyük təlatüm müşahidə olunurdu. Azərbaycana çoxlu təzyiqlər edilirdi. Bakı–Tbilisi–Ceyhan neft kəmərinin yaranmasını istəməyən qüvvələr müxtəlif təzyiqlər göstərirdi. Ancaq bütün bunlara baxmayaraq, Azərbaycan rəhbərliyinin, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin qətiyyəti, cəsarəti, Azərbaycan xalqının dəstəyi bizə imkan verdi ki, ölkəmiz öz zəngin neft, qaz yataqlarını işə sala bildi və bu gün bizim təbii ehtiyatlarımız dünya bazarlarına çıxarılır.
- Bu layihə transmilli bir layihədir. Dünyanın ən böyük enerji layihəsidir. Layihənin aparıcı şirkəti olan BP şirkəti, beynəlxalq maliyyə qurumları, konsorsiumun digər üzvləri və əlbəttə ki, Gürcüstan, Türkiyə və Azərbaycan rəhbərliyinin siyasi iradəsi, qətiyyəti, cəsarəti bu layihəni əfsanədən gerçəkliyə

çevirdi. Bütün çətinliklərə, bütün əngəllərə baxmayaraq, biz bunu bacardıq və beləliklə, biz tarixi yazdıq. Bu tarix yeni tarix olacaqdır. Bu, bizim xalqlarımızın inkişafına, ölkələrimizin müstəqil şəkildə yaşamasına çox güclü şərait yaradacaqdır.

- Sovet İttifaqı dağılandıqdan sonra həm Gürcüstan, həm də Azərbaycan çox çətin vəziyyətə düşmüşdü. Ölkədə gedən proseslər, sabitliyin pozulması, torpaqlarımızın işğal altına düşməsi bizi çox sarsıtdı. Bu əməkdaşlıq, bu işbirliyi bizə yeni üfüqlər açır. Bakı–Tbilisi–Ceyhan neft kəmərinin istismarından əldə ediləcək gəlirlər xalqlarımızın rifah halının yaxşılaşmasına sərf olunacaq, ölkələrimizin hər bir vətəndaşı bundan fayda götürəcəkdir.
- Bakı–Tbilisi–Ceyhan neft kəmərinin digər əhəmiyyəti ondadır ki, bu, bölgədə təhlükəsizlik sisteminin möhkəmlənməsinə güclü xidmət edəcəkdir. Bölgədə təhlükəsizlik sisteminin möhkəmlənməsinə böyük ehtiyac var və hər üç ölkə öz tərəfindən bu işə töhfəsinə verir və verəcəkdir. Kəmərin istismara verilməsindən sonra təhlükəsizlik sistemi daha da möhkəmlənəcəkdir. Digər tərəfdən, bu, regional əməkdaşlığın çox parlaq bir təzahürüdür. Üç ölkə dünyanın ən böyük enerji layihəsinin həyata keçirilməsinə nail oldu. Bu, gələcəkdə imkan verəcək ki, digər beynəlxalq iqtisadi və nəqliyyat layihələrimizi də birlikdə icra edək. “Şahdəniz” yatağının işə düşməsi ilə əlaqədar Cənubi Qafqaz qaz kəmərinin tikintisi layihəsi çox böyük önəm daşıyır. Bu, Azərbaycan qazının Gürcüstana, Türkiyəyə və ondan sonra digər ölkələrə daşınmasını təmin edəcəkdir. Bölgədə növbəti regional əməkdaşlıq layihəsi Qars–Axalkalaki–Tbilisi–Bakı dəmir yolunun çəkilməsidir. Biz bu layihəyə də çox böyük əhəmiyyət

veririk və yaxın zamanlarda bu əfsanə də gerçəkliyə çevriləcəkdir. Bakı–Tbilisi–Ceyhan neft kəmərinin yaranması bütün dünyaya sübut etdi ki, burada gözəl əməkdaşlıq var, gözəl ab-hava hökm sürür, ölkələr arasında əsil qardaşlıq əlaqələri mövcuddur.

- Gürcüstanla Azərbaycanı çox dərin tarixi tellər bağlayır. Bizim xalqlarımız qonşudur. Həmişə mehribanlıq şəraitində, dostluq, qardaşlıq şəraitində yaşamışıq. Əlaqələr çox böyük və güclü zəmin üzərində qurulubdur. Gürcüstanın uğuru bizim uğurumuzdur, Azərbaycanın uğuru Gürcüstanın uğurudur. Biz bir-birimizə o qədər sıx bağlıyıq ki, bir ölkə, o biri ölkənin inkişafında iştirak edir və əksinə. Eyni zamanda, bizi bağlayan dostluq, qardaşlıq münasibətləridir. Biz bu münasibətlərə çox böyük əhəmiyyət verir, onu çox yüksək dəyərləndiririk. Həm Gürcüstanın, həm də Azərbaycanın gələcəkdə böyük perspektivləri vardır. Bu perspektivləri reallaşdırmaq üçün bütün səviyyələrdə birlik olmalıdır, dostluq, qardaşlıq olmalıdır.
- Türkiyə və Azərbaycan qardaş ölkədir. Bizim aramızda münasibətlər ən yüksək səviyyədədir. Bütün sahələrdə çox uğurlu əməkdaşlıq edirik. Türkiyə Azərbaycanın müstəqilliyini tanıyan ilk ölkə olubdur. Bütün beynəlxalq tədbirlərdə, bütün məsələlərdə həmişə biz bu dəstəyi hiss etmişik və buna arxalanırıq.
- Bakı–Tbilisi–Ceyhan neft kəməri transmilli layihədir. Dünyanın ən böyük enerji layihəsidir və onun uğurla başa çatması bütün bölgəyə yeni nəfəs gətirəcək, burada yeni imkanlar yaradacaqdır. İnsanlarımız daha da yaxşı yaşayacaqlar. Çünki bundan əldə olunan gəlir bölgəmizin iqtisadi potensialına, rifah halının yaxşılaşmasına xidmət edəcəkdir.

28 dekabr 2005

Prezident İlham Əliyev
Azərbaycanın yeni
manatının təqdimat
mərəsimində

2005

- Azərbaycan dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra öz pul vahidini də tətbiq etmişdir. Bizim manatımız müstəqilliyimizi əks etdirən çox mühüm əlamətlərdən biri idi. Ancaq illər keçir, əlbəttə, qarşımıza yeni vəzifələr çıxır, ölkəmiz inkişaf edir, müasirləşir, zənginləşir. Belə olan halda, yeni manatın təqdim olunması, dövriyyəyə buraxılması məsələsi gündəliyə çıxmışdır. Manat çox gözəl dizayna malikdir. Üzərində Azərbaycanın mədəniyyətini, tarixini, keçmişini, bu gününü və gələcəyini əks etdirən təsvirlər mövcuddur. Uzun illər, onilliklər ərzində bu manat Azərbaycan xalqına, vətəndaşlarına xidmət edəcək, ölkəmiz daha da zənginləşəcək və Azərbaycan iqtisadiyyatı daha da inkişaf edəcəkdir.
- Azərbaycanın ilk manatı dövriyyəyə buraxılanda ölkəmizdə iqtisadi sahədə vəziyyət o qədər də ürəkaçan deyildi. Daha doğrusu, iqtisadi böhran hökm sürürdü, iqtisadiyyatımız tənəzzülə uğrayırdı, inflyasiya yüksək həddə çatmışdı və hətta hiperinflyasiya mövcud idi. Bütövlükdə, iqtisadi inkişafdan söhbət getmirdi. Söhbət ondan gedirdi ki, bu dəhşətli tənəzzülün qarşısı necə alınsın, hansı yollarla, hansı addımlarla alınsın. Məhz 1993-cü ildən sonra, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyev hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra ölkədə ictimai-siyasi vəziyyət sabitləşdi, eyni zamanda, iqtisadi inkişaf üçün də gözəl şərait yaradıldı.
- 1996-cı ildən başlayaraq bu günə qədər, 2005-ci ilə qədər Azərbaycan iqtisadiyyatı orta hesabla ildə 10 faiz artmışdır. Yəni, bu illər ərzində bizim iqtisadiyyatımız iki dəfə artmışdır. Belə olan halda, əlbəttə, yeni manatın dövriyyəyə buraxılması məsələsi də çox vacib idi. Bu gün Azərbaycan yeni, böyük inkişafın astanasındadır. Bu günə

qədər görülmüş işlər, aparılmış islahatlar ölkəmizi iqtisadi cəhətdən çox gücləndirdi. Artıq Azərbaycanda çox möhkəm iqtisadi təməl qurulubdur. Bundan sonrakı illər isə sözün əsil mənasında Azərbaycanın intibah dövrü olacaqdır.

- Bu il ölkə iqtisadiyyatı 26 faiz, sənaye istehsalı 30 faizdən çox, əhalinin pul gəlirləri 25-26 faiz artıbdir. Bütün sosial ödəmələr də artıbdir. Azərbaycanda çox böyük investisiya layihələri həyata keçirilir. Əgər əvvəlki illərdə biz daha çox xarici sərmayə cəlb etməklə məşğul idiksə, artıq Azərbaycan büdcəsi imkan verir ki, öz daxili imkanlarımızın hesabına böyük, irimiqyaslı layihələr həyata keçirilsin. Bu layihələr sənaye sektorunda, xidmət sektorunda, humanitar sektorda həyata keçirilir. Azərbaycanda makroiqtisadi sabitliyin qorunması daha da böyük önəm daşıyır. Son illər ərzində Azərbaycanda makroiqtisadi sabitlik qorunub saxlanılmışdır. Bu işdə Milli Bankın böyük rolu olmuşdur. Milli Bankın siyasəti, düşünülmüş strategiyası Azərbaycanda makroiqtisadi vəziyyətin normal çərçivədə saxlanılmasına xidmət göstərir.
- Bu ilin əvvəlində inflyasiya bir qədər yüksəlmişdi, təxminən 15 faizə çatmışdı. Amma təxirəsalınmaz tədbirlər nəticəsində inflyasiyanın səviyyəsi aşağı salındı. İlin sonunda Azərbaycanda inflyasiyanın səviyyəsi 9,8 faizdir. Gələcək illərdə Azərbaycana çox böyük həcmdə valyuta gətiriləcəkdir. Heydər Əliyevin adını daşıyan, onun təşəbbüsü ilə inşa edilən Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin istismarından əldə ediləcək gəlirlər Azərbaycan xəzinəsinə daxil olacaqdır. Əlbəttə, bu, bizim makroiqtisadi sabitliyimizə müəyyən dərəcədə mənfi təsir göstərə bilər. Ona görə gələcək illərdə bizim iqtisadi siyasətimiz daha da dəqiq olmalıdır.

- Gələn ilin büdcəsi 4 milyard dollar səviyyəsində olacaqdır. Bu da son hədd deyil, yeni bundan sonra da bizim büdcəmiz kəskin şəkildə artırılacaqdır. Əmək haqları, pensiyalar qaldırılır. Bütün bu amillər istər-istəməz inflyasiyanın yüksəlməsinə gətirib çıxara bilər. Ona görə Milli Bankın fəaliyyətindən çox şey asılıdır. Milli Bankın siyasəti bizə imkan verəcək ki, makroiqtisadi vəziyyət normal çərçivələrdə saxlanılsın və Azərbaycan yüksək inflyasiya ilə üzləşməsin.
- Bütün nailiyyətlər bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan düz yoldadır. Bizim siyasətimiz düşünülmüş siyasətdir. İstər iqtisadi siyasətimiz, istər xarici siyasətimiz, ölkədə gedən proseslər, ictimai-siyasi asayişin, sabitliyin qorunması – bütün bu amillər bir-biri ilə sıx bağlıdır və ölkəmizin davamlı inkişafı üçün bunların hamısı başlıca şərtidir. İqtisadi inkişaf sürətinə görə Azərbaycan bu il dünyada birinci yerdədir. Azərbaycanda Heydər Əliyev siyasəti uğurla davam etdirilir. 1990-cı illərin ortalarında başlanmış və uğurla davam etdirilən çox cəsarətli iqtisadi islahatlar Azərbaycanı iqtisadi inkişaf baxımından qabaqcıl ölkəyə çeviribdir. Atdığımız bütün addımlar Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin möhkəmlənməsinə, Azərbaycan xalqının rahat, firavan yaşamasına yönəldilibdir.
- Bir neçə gündən sonra yeni manatın dövriyyəyə buraxılması da ölkəmizin tarixində çox böyük və əhəmiyyətli hadisədir. Yeni manatın dövriyyəyə buraxılması sadəcə, yeni banknotun buraxılması deyildir. Bunun çox böyük mənası var. Bu, Azərbaycanın inkişaf dinamikasının təzahürüdür. Azərbaycanın gələcək inkişaf perspektivlərinin nə qədər gözəl olmasının təzahürüdür. Bütövlükdə, Azərbaycanın dünya birliyində öz yerini tutmasının təzahürüdür.

2004

14 iyul 2004

Prezident İlham Əliyev
Abşeron rayonunda
"Azbentonit" Məhdud
Məsuliyyətli Cəmiyyətinin
açılış mərasimində

2004

**Prezident İlham Əliyevin
Abşeron rayonunda
"Azbentonit" Məhdud
Məsuliyyətli Cəmiyyətinin
açılış mərasimində
nitqindən**

2004

- Bu gün yeni müəssisə, yeni zavod açılır. "Azbentonit" zavodu açılır və istifadəyə verilir. Bu zavodun açılması Azərbaycanda son illər ərzində aparılmış iqtisadi siyasətin nəticəsidir. Azərbaycan öz iqtisadiyyatını inkişaf etdirir. Ölkədə iqtisadi islahatlar aparılır. Bu islahatların nəticəsində minlərlə yeni iş yerləri açılıb. Yeni müəssisələr, yeni zavodlar, fabriklər açılıb. Bu siyasətin təməli 1993-cü ildə qoyulmuşdur. Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyə qayıdışından sonra ölkə inkişaf etməyə başladı. Ölkəmizin hər bir sahəsi, o cümlədən iqtisadiyyat inkişaf etdi. Ölkədə sənaye potensialı gücləndi.
- Azərbaycanda yaradılmış bu gözəl sərmayə mühitindən istifadə edərək həm xarici, həm də yerli sahibkarlar Azərbaycana sərmayə qoyurlar, yeni müəssisələr, fabriklər açır. Bu, olduqca əlamətdar bir hadisədir, onu göstərir ki, ölkəmiz inkişaf edir, güclənir və iqtisadiyyatımızın inkişafı düzgün istiqamətdə gedir. Bu gün "Azbentonit" zavodunun açılışı və istifadəyə verilməsi məhz bu istiqamətdə atılmış növbəti bir addımdır. Bu zavod nəhəng bir müəssisədir. Zavodun fəaliyyəti nəticəsində 2500 yeni iş yeri açılacaqdır və gələcəkdə, müəssisənin inkişaf proqramı tam miqyasda həyata keçiriləndən sonra işlə təmin olunan insanların sayı 15 minə çatacaqdır.
- Zavodda çox müasir avadanlıq quraşdırılıb. Eyni zamanda, burada elmi tədqiqat işləri də yüksək səviyyədə aparılır. Bu da çox vacibdir. Azərbaycanın çox güclü və zəngin elmi potensialı vardır. Əlbəttə, çox sevindirici haldır ki, bu potensialdan artıq əməli surətdə istifadə olunur.
- Bu zavodun tikintisinə çoxlu sərmayə qoyulub və sevindirici haldır ki, Azərbaycanda

sərmayələr qeyri-neft sektoruna qoyulur. Qeyri-neft sektorunun inkişafı bizim siyasətimizin ən prioritet istiqamətlərindən biridir. Azərbaycan 1993–1994-cü illərdən sonra əsas diqqəti neft sektorunun inkişafına yönəlmişdi. Bu da təbii idi. Çünki ölkə çox çətin vəziyyətdə idi. Ölkədə iqtisadi böhran yaşanırdı, xəzinə demək olar, boş idi. Azərbaycanda qeyri-neft sektoruna sərmayələrin cəlb edilməsi məsələsi böyük çətinliklərlə üzləşirdi. Ona görə ölkə rəhbərliyi əsas diqqəti neft sektorunun inkişafına yönəlmişdi və bu da öz gözəl nəticələrini verdi. Azərbaycanın neft strategiyası, Heydər Əliyevin neft strategiyası uğurla icra edildi.

- Amma bu gün bizim əsas vəzifəmiz qeyri-neft sektorunun inkişafıdır. Bu istiqamətdə atılan hər bir addım bizi çox sevindirir. Xüsusilə bu cür böyük, nəhəng müəssisənin yaradılması. Bu, demək olar ki, Azərbaycanda yeni sənayenin yaradılmasıdır və bu sənayenin çox böyük perspektivləri vardır.
- Bu zavodun çox gözəl perspektivləri vardır. Zavod bütün istiqamətlərdə Azərbaycana, Azərbaycanın iqtisadiyyatına öz dəyərli töhfəsini verəcəkdir. Burada işçilər üçün də çox gözəl şərait yaradılıb. İşləyən insana, fəhləyə diqqət, qayğı göstərməli, onun iş şəraiti yüksək səviyyədə qurulmalıdır, standartlara cavab verməlidir. Zavodda işləyənlərin əmək haqqı orta hesabla 850 min manatdır. Bu da çox yüksək göstəricidir. Zavod daha geniş miqyasda işə başlayan dan sonra bu əmək haqqı da qaldırılacaqdır.
- Eyni zamanda, bu gün Azərbaycanın tarixi üçün çox əlamətdar bir gündür. Bunun çox böyük mənası vardır. Məhz 1969-cu il iyulun 14-də xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyev Azərbaycana rəhbərliyə gəlmişdi. Düz 35 il bundan əvvəl. O vaxtdan Heydər

Əliyevin bütün həyatı, fəaliyyəti xalqa xidmət etməkdən ibarət olmuşdur.

- Azərbaycan 1969-cu ildə digər müttəfiq respublikalarla müqayisədə ən pis vəziyyətdə olan respublika idi. Ölkə iqtisadiyyatı zəif idi, demək olar ki, sənaye potensialı ümumiyyətlə yox idi və ölkə bir xammal bazası kimi fəaliyyət göstərirdi. Məhz Heydər Əliyevin məqsədyönlü fəaliyyəti nəticəsində 1970-ci illərdə – 1980-ci illərin əvvəllərində Azərbaycanda güclü sənaye potensialı yarandı, yeni zavodlar, fabriklər quruldu. Azərbaycan üçün, onun gələcəyi üçün və bu gün üçün böyük əhəmiyyət kəsb edən müəssisələr yaradıldı.
- Hazırda Heydər Əliyevin neft strategiyası uğurla həyata keçirilir. Amma bilməliyik ki, əgər 1970-ci illərdə Azərbaycanda güclü neft infrastrukturunu yaradılmasaydı, bu gün bu strategiyayı həyata keçirmək üçün daha böyük həcmdə vəsait tələb olunardı və əlbəttə, indi bizim işimizi çətinləşdirərdi. O vaxt bütün digər sahələrdə də Azərbaycanın inkişafı çox sürətlə gedirdi və əgər 1969-cu ildə Azərbaycan 15 respublika sırasında axırıncı yerlərdə idisə, 1982-ci ildə birinci yerlərdə idi. Eyni vəziyyət, eyni mənzərə 1993-cü ildə baş vermişdir. 1993-cü ildə Heydər Əliyev xalqın tələbi ilə Azərbaycana rəhbərliyə qayıdandan sonra ölkə inkişaf etməyə başladı. Amma 1993-cü ilə qədər ölkənin iqtisadiyyatı tamamilə dağıdılmışdı, böhran yaşanırdı, iqtisadiyyat ildən-ildə tənəzzülə uğrayırdı. 10 il ərzində, 1993-cü ildən 2003-cü ilə qədər ölkə inkişaf etməyə başladı. Azərbaycanda çox böyük işlər görüldü. İqtisadiyyat qalxdı, sosial məsələlərin həlli istiqamətində böyük addımlar atıldı. Ölkəmiz beynəlxalq aləmdə möhkəm yerini tutdu. Heydər Əliyevin neft strategiyası həyata keçirilməyə başladı.

- Bu gün Azərbaycan iqtisadi cəhətdən bölgədə qabaqcıl ölkədir. Azərbaycana 17 milyard dollar sərmayə qoyulubdur və bu da adambaşına düşən sərmayənin həcminə görə ölkəmizə nəinki keçmiş Sovet İttifaqında, hətta Avropada qabaqcıl yerləri verir. Bir sözlə, son on il ərzində Azərbaycan xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında böyük yol keçmişdir. Bu, bir daha onu göstərir ki, ictimai-siyasi quruluşdan asılı olmayaraq, həm keçmişdə, 1970-ci illərdə, Azərbaycan Sovet İttifaqının tərkib hissəsi olduğu dövrdə, həm də müstəqillik dövründə liderin rolu, onun fəaliyyəti həlledicidir. Azərbaycan xalqının böyük xoşbəxtliyidir ki, bu ölkəyə Heydər Əliyev kimi rəhbər başçılıq edibdir. Əgər Heydər Əliyev yaşasaydı, ən çox sevinən adam o olardı. Onun üçün ən böyük sevinc gətirən amillər, ən böyük xoşbəxtlik xalqımızın sülh, əmin-amanlıq şəraitində, rifah içində yaşaması idi. Bu gün bu zavod həm burada işləyənlər üçün, həm də, ümumiyyətlə, Azərbaycanın gələcək iqtisadi inkişafı üçün böyük rol oynayacaqdır.
- Başqa sahələrdə olduğu kimi, iqtisadi inkişaf istiqamətində də Azərbaycanı böyük uğurlar gözləyir. Bütün bu uğurlara nail olmaq üçün Heydər Əliyev siyasəti davam etdirilməlidir. Bu siyasət Azərbaycan xalqı tərəfindən dəstəklənir və Azərbaycanda həyata keçirilir. Prezident seçkilərindən keçən dövr ərzində Azərbaycan hərtərəfli inkişaf edir. Hər bir ölkə üçün, iqtisadi inkişafı təmin etmək üçün ictimai-siyasi sabitlik ən başlıca şərtidir və bu sabitlik Azərbaycanda qorunur. Bunu pozmaq istəyən qüvvələr öz layiqli cavabını aldılar. Biz Azərbaycanda sabitliyin pozulmasına heç cür imkan verə bilmərik və qanunu pozan şəxslər qanun qarşısında cavab verməlidirlər, verəcəklər.

- Azərbaycan beynəlxalq aləmdə öz mövqelərini möhkəmləndirir. Ölkəmiz bütün beynəlxalq təşkilatlarda uğurla fəaliyyət göstərir. Azərbaycanın milli maraqlarını müdafiə edir. Ölkəmiz üçün ən başlıca problem olan Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində Azərbaycan öz mövqeyindən dönmür və dönməyəcəkdir. Bu, ədalətli mövqedir və bu münaqişə yalnız və yalnız Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində öz həllini tapa bilər.
- Azərbaycanda ordu quruculuğunda böyük işlər görülür. Bu istiqamətdə də Heydər Əliyevin siyasəti davam etdirilir, ordumuz güclənir. Ölkə iqtisadiyyatı uğurla inkişaf etdiyinə görə büdcədə əlavə vəsait yaranmışdır və bu vəsaitin üçdə bir hissəsi ordu quruculuğuna sərf olunacaqdır. Bu bizim prioritet məsələmizdir, Azərbaycanda ordu daha da güclü olmalıdır və olacaqdır.
- Azərbaycanın sosial problemləri öz həllini tapır. Ən çətin vəziyyətdə yaşayan qaçqın-

lar-köçkünlər üçün yeni şərait yaradılır, yeni qəsəbələr salınır. Onların işlə təmin olunması üçün addımlar atılır. Ölkə iqtisadiyyatı inkişaf edir. 2004-cü ilin ötən dövründə iqtisadiyyatımız 10 faiz artıbdir. Biz bu yüksək sürəti saxlayırıq. Sərmayə qoyuluşu davam edir. Ölkədə yeni müəssisələr açılır. Qəbul edilmiş sosial-iqtisadi və regional proqramların icrası uğurla gedir. Minlərlə yeni iş yerləri açılır. Son aylar ərzində 40 minə qədər yeni iş yeri açılıbdır. Azərbaycanda işsizliyi aradan qaldıracağıq.

- Ölkəmizin çox gözəl perspektivləri vardır. Heydər Əliyevin əsəri olan və onun adını daşıyan Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri gələn il istismara veriləcəkdir ki, bu da ölkəmizə böyük iqtisadi mənfəət gətirəcəkdir. Biz düzgün yoldayıq və bu yoldan dönməyəcəyik. Azərbaycan xalqı bu siyasəti dəstəkləyir. Azərbaycan və onun gələcəyi etibarlı əllərdədir.

21 iyul 2004

Prezident İlham Əliyev
Xaçmaz rayonu
Qafqaz Konserv
Zavodunda

2004

20 sentyabr 2004

Prezident İlham Əliyev
"Əsrin müqaviləsi"nin
10-cu ildönümünə
həsr olunmuş təntənəli
mərasimdə

2004

Prezident İlham Əliyevin
"Əsrin müqaviləsi"nin
10-cu ildönümünə
həsr olunmuş təntənəli
mərasimdə nitqindən

2004

- On il bundan əvvəl "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması ilə xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin neft strategiyasının təməli qoyuldu. Ötən dövr ərzində Azərbaycan hərtərəfli inkişaf etdi. Ölkəmiz iqtisadi baxımdan çox böyük nailiyyətlər əldə etdi, siyasi cəhətdən dünya birliyində özünəlayiq yerini tuta bildi. Azərbaycanda çoxlu sosial məsələlər öz həllini tapdı. Bir sözlə, ölkəmiz ötən 10 il ərzində böyük və şərəfli bir yol keçdi.
- Eyni zamanda, hamımız yaxşı xatırlayırıq ki, 1994-cü ildə "Əsrin müqaviləsi" imzalananda ölkəmizdə vəziyyət çox çətin idi. Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyini əldə etdikdən sonra gedən proseslər, təəssüflər olsun ki, ölkəmizi uçurum kənarına gətirmişdi. Sosial-iqtisadi, siyasi, hərbi böhran hökm sürürdü. Azərbaycan torpaqları Ermənistanın işğalçı qüvvələri tərəfindən zəbt olunurdu, ölkədə xaos, anarxiya, hərc-mərclik mövcud idi. İqtisadiyyat isə tamamilə dağılmışdı. O illərdə baş verən iqtisadi tənəzzül ölkəmizi çox çətin vəziyyətə salmışdı.
- Belə bir çətin anda, çətin dövrdə xalqımızın müdrikliyi bir daha özünü göstərdi. Xalqın təkidi və tələbi ilə ümummilli liderimiz Heydər Əliyev Azərbaycana qayıtdı, xalq onu prezident seçdi və ondan sonra ölkəmizin inkişaf dövrü başlandı. Bütün xoşagəlməz meyillərə son qoyuldu, sabitlik, ictimai asayiş bərqərar olundu, qeyri-qanuni silahlı dəstələr tərkisilah edildi. Bir sözlə, Azərbaycan inkişaf yoluna qədəm qoydu.
- Əlbəttə, inkişafın çox mühüm amillərindən biri də neft amili idi. Bu amildən istifadə etmək lazım idi. Həmin illərdə Azərbaycana sərmayə qoymaq istəyən şirkətlərin sayı o qədər də çox deyildi. Çünki Azərbaycan dünyada riskli bir ölkə kimi tanınırdı

və əlbəttə, buraya böyük həcmdə kapital qoyuluşunun cəlb edilməsi çoxlu səylər, siyasi məharət, uzaqgörənlik tələb edirdi. Bütün bu məsələlər öz həllini tapdı. "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması Heydər Əliyevin neft strategiyasının başlanması demək idi. Məhz onun uzaqgörənliyi, müdrikliyi, qətiyyəti, cəsarəti sayəsində bu müqavilə imzalandı. Neft müqaviləsi imzalandı və Azərbaycana böyük həcmdə xarici sərmayənin gətirilməsi təmin edildi.

- Ötən dövr ərzində ölkəmiz adambaşına düşən xarici sərmayənin həcminə görə təkcə keçmiş sovet respublikaları arasında deyil, Şərqi Avropa ölkələri arasında da qabaqcıl mövqelərə sahib oldu. Ölkəmizə gətirilən sərmayələr Azərbaycanın neft sektorunun inkişafında böyük rol oynamaqla yanaşı, qeyri-neft sektorunun inkişafına da güclü təkan verdi. Azərbaycan tarixdə ilk dəfə Xəzər dənizini xarici şirkətlər üçün açdı və beləliklə, Xəzər dənizində beynəlxalq konsorsium yarandı. Müxtəlif ölkələri təmsil edən aparıcı şirkətlər Azərbaycanla çox uğurlu əməkdaşlığa başladılar və bunun nəticəsində ölkəmiz sürətlə, hərtərəfli inkişaf etməyə başladı.
- Azərbaycanın neft sektoru, təbii ki, ölkə iqtisadiyyatı üçün həlledici amildir. Əlbəttə, bizim bütün səylərimiz neft sektorunun daha sürətlə inkişafı üçün tədbirlər görülməsinə yönəldilmişdir. Bu istiqamətdə "Əsrin müqaviləsi"nin Azərbaycanın müasir tarixindəki rolu müstəsna əhəmiyyətə malikdir. Ölkəyə milyardlarla dollar sərmayə qoyuldu, infrastruktur yaradıldı. Azərbaycanda müasir qazma qurğuları yenidən tikilib istifadəyə verildi. Bu gün Azərbaycanın bütün dünya standartlarına cavab verən dörd müasir qazma qurğusu vardır – "Dədə Qorqud", "İstiqlal", "Qurtuluş" və "Heydər Əliyev"

nəhəng qazma qurğusu. Ölkəmizdə on minlərlə yeni iş yerləri açıldı, büdcəyə vergilər şəklində böyük vəsait daxil oldu. Bir sözlə, bütün cəhətlərdən "Əsrin müqaviləsi"nin Azərbaycanın müasir tarixində rolu çox böyük olmuşdur.

- Azərbaycan Heydər Əliyev tərəfindən əsası qoyulmuş neft strategiyasını müstəqil sürətdə həyata keçirir. Ölkəmiz Xəzərin ona məxsus olan sektorunda müxtəlif şirkətlərlə çox uğurlu əməkdaşlıq edir. 25 neft şirkəti ilə 23 neft müqaviləsi imzalanmışdır. Bunların həyata keçirilməsi çərçivəsində ölkəmizə 50 milyard dollardan çox sərmayə qoyulacaqdır. İndiyədək 10 milyard dollardan çox sərmayə qoyulub və növbəti 3–4 ildə bir o qədər də qoyulacaqdır. Bu onu göstərir ki, Azərbaycan xarici sərmayəçilər üçün çox münasib bir məkandır. "Əsrin müqaviləsi"ndə Azərbaycanın iqtisadi maraqları tam şəkildə təmin edilmişdir.
- Xarici sərmayəçilər üçün də çox məqbul şərait yaradılıb. Əgər belə olmasaydı, sərmayələrin bu həcmdə Azərbaycana gətirilməsi də mümkün olmazdı. Xarici tərəfdaşlarımız əmindirlər ki, Azərbaycana qoyulan hər bir manat, hər bir dollar lazımı səviyyədə qorunur, ölkəmizin qanunvericiliyi bunun üçün təminat verir. İmzalanmış hər bir müqavilə Milli Məclis tərəfindən təsdiq olunur. Azərbaycan etibarlı tərəfdaşdır. Bu, bizim üçün çox vacibdir. 1994-cü ildə ölkəmiz həm siyasi-iqtisadi cəhətdən çətin vəziyyətdə idi, eyni zamanda, Azərbaycan haqqında beynəlxalq aləmdə kifayət qədər məlumat yox idi. Mövcud olan məlumat da Azərbaycandakı realığı kifayət qədər əks etdirmirdi. Belə olan halda Azərbaycanın çox etibarlı, sabit, xarici sərmayələr üçün əlverişli bir ölkə kimi tanınması bizim üçün çox vacib idi və buna nail olduq. Bu, özünü təkcə neft sek-

toruna deyil, eyni zamanda, qeyri-neft sektoruna qoyulmuş sərmayələrdə də əks etdirir. Bu onu göstərir ki, dünyada, beynəlxalq aləmdə bizim reytingimiz, imicimiz çox sürətlə artır və güclənir. Beləliklə, bu, bizə ölkəmizi hərtərəfli inkişaf etdirməyə imkan verəcəkdir.

- Biz iqtisadiyyatımızı şaxələndirməliyə ki, o, təkcə neft amilinə söykənməsin. Bunun üçün çox geniş tədbirlər görülür və Azərbaycan iqtisadiyyatının qeyri-neft sektoru uğurla inkişaf edir. Gələcəkdə bu, bizə imkan verəcəkdir ki, ölkəmizin hər bir bölgəsi, rayonu inkişaf etsin. Amma bütün bunların təməlində neft amili durur. Neftdən əldə olunan gəlirlər də çox səmərəli şəkildə qorunub saxlanılır və onlardan istifadə edilir. Heydər Əliyevin neft strategiyasının tərkib hissəsi olan məsələlərdən biri də neftdən əldə olunan gəlirlərin Azərbaycan vətəndaşları arasında ədalətli şəkildə bölünməsi, ölkə iqtisadiyyatının sonrakı inkişafında rol oynaması və gələcək nəsillər üçün bir əmanət kimi saxlanmasıdır. Bütün bu vəzifələr həyata keçirilir.
- Azərbaycanda Heydər Əliyev tərəfindən yaradılmış Neft Fondu çox şəffaf və açıq şəkildə fəaliyyət göstərir. Fondada beynəlxalq audit keçirilir, onun gəlirləri və xərcləri barədə ictimaiyyətə mütəmadi olaraq məlumat verilir. Azərbaycan neft ölkəsi kimi öz milli sərvətindən səmərəli istifadə etməlidir. Təsədüfi deyildir ki, Neft Fondundan ayrılan ilk ödəmələr ölkəmizdə ən çətin və ağır vəziyyətdə yaşayan qaçqın və köçkünlərimizin sosial problemlərinin həllinə yönəldilmişdir. Bu, Azərbaycan üçün prioritet məsələdir. Ermənistanın təcavüzündən sonra öz doğma torpaqlarından didərgin düşmüş qardaş və bacılarımız daim diqqət mərkəzində olmalıdır və diqqət mərkəzindədirlər. Hazırda qaçqın və məcburi köç-

künlər üçün yeni qəsəbələr, yeni şəhərciklər, xəstəxanalar, məktəblər və digər obyektlər məhz Neft Fondunun vəsaiti hesabına tikilir.

- Eyni zamanda, Azərbaycanda son müddət ərzində digər sosial məsələlərin həllinə böyük diqqət göstərilir. Maaşlar və pensiyalar artırılır və bu siyasət bundan sonra da davam etdiriləcəkdir. Azərbaycan vətəndaşları ildən-ilə daha yaxşı yaşamalıdır və yaşayacaqlar. Bunu etmək üçün hər cür imkanımız vardır. Ən önəmlisi isə dövlətin düzgün siyasəti vardır. Bu siyasət Heydər Əliyev siyasətidir. Azərbaycanda Heydər Əliyev siyasəti yaşayır, güclənir və bundan sonra da əbədi olaraq yaşayacaqdır. Bugünkü uğurlarımızda ötən əsrin 70–80-ci illərində yaradılmış infrastruktur da çox mühüm rol oynayır. Azərbaycanda neft infrastrukturunu məhz o illərdə yaranmış və yeni müəssisələr istifadəyə verilmişdir. Bu gün Heydər Əliyevin adını daşıyan Dərin özüllər zavodu da məhz 1970-ci illərdə yaradılmışdır. Əgər bu gün o zavod olmasaydı, bizim həyata keçirdiyimiz bütün neft layihələri azı 5–7 il gecikəcəkdə. Bu, bir daha onu göstərir ki, xalqımızın ümummilli lideri 1970-ci illərdə rəhbərlikdə olan zaman bu məsələlərə böyük diqqət göstərirdi.
- Hazırda Bakı–Tbilisi–Ceyhan boru xətti uğurla inşa edilir və yaxınlarda istismara veriləcəkdir. Digər neft kəmərləri – Bakı–Novorossiysk, Bakı–Supsa kəmərləri istis-

mardadır. Bakı–Tbilisi–Ceyhan neft kəməri istifadəyə verildikdən sonra ölkə iqtisadiyyatına daxil olacaq gəlirlər artacaqdır və bu, bizə qarşımızda duran bütün sosial və iqtisadi məsələləri uğurla həll etməyə imkan verəcəkdir. Azərbaycanın Xəzər dənizi sektorunda yerləşən “Şahdəniz” qaz yatağı da bizim gələcək inkişafımız üçün çox önəmli rol oynayacaqdır. Bu istiqamətdə də böyük işlər görülür və “Şahdəniz” yatağından çıxarılacaq qazın Türkiyəyə və Avropaya nəqli də uğurla təmin ediləcəkdir.

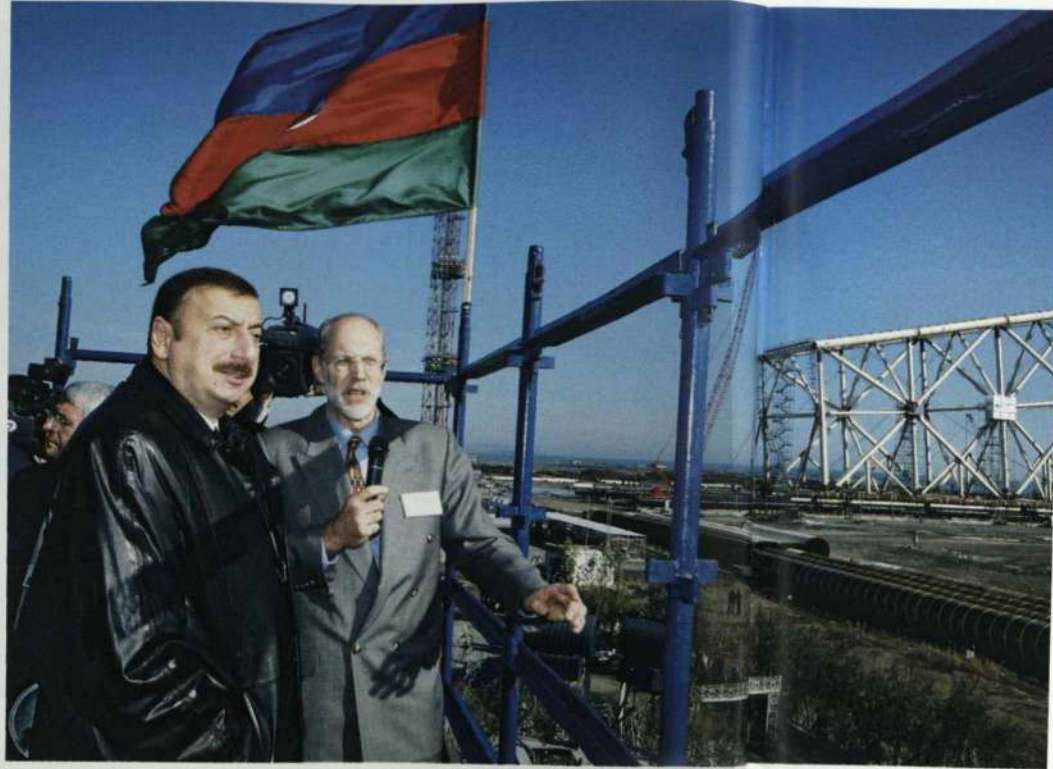
- 1994-cü ildə “Əsrin müqaviləsi” imzalanarkən bəziləri bunun uğuruna inanmırdı və hesab edirdilər ki, müqavilə elə kağız üzərində qalacaqdır. Çünki onun həyata keçirilməsi üçün təkcə iqtisadi deyil, eyni zamanda, siyasi və coğrafi-siyasi məsələlər öz həllini tapmalı idi. Heydər Əliyevin neft strategiyası və Heydər Əliyev diplomatiyası qarşımızda duran bütün məsələlərə nail olmaq üçün imkan yaratdı. Artıq bütün məsələlər öz həllini tapmışdır. Azərbaycan bundan sonra da sürətlə inkişaf edəcək, yaxın zamanlarda qüdrətli dövlətə çevriləcəkdir. Son müddət ərzində Azərbaycanda həyata keçirilən siyasi və iqtisadi islahatlar öz gözəl nəticələrini verməkdədir. Ölkə iqtisadiyyatı inkişaf edir. Seçkilərdən ötən dövr ərzində 70 minədək yeni iş yeri açılmışdır, regionların sosial problemləri öz həllini tapır. Bir sözlə, biz düzgün yoldayıq.

2003

24 noyabr 2003

Prezident İlham Əliyev
Bakıdakı dərin dəniz
özülləri zavodunda inşa
edilmiş yeni nəhəng
platformaların istifadəyə
verilməsi mərasimində

2003

ISBN 978-9952-404-59-3

ISBN 978-9952-404-85-2

Azərbaycan 2013–2003. Əsrə bərabər illər.

İqtisadiyyat inkişaf və tərəqqi amili kimi.

Bakı – “Şərq-Qərb”, 2013, 276 səh.

Formatı 64×90 1/8. Fiziki çap vərəqi 34,5.

Ofset çapı. Tirajı 5000.

“Şərq-Qərb” Nəşriyyat Evinin mətbəəsində çap olunmuşdur.

AZ1123, Bakı, Aşıq Ələsgər küçəsi, 17

Tel.: (+99412) 374 83 43, Faks: (+99412) 370 18 49

www.eastwest.az

www.fb.com/eastwest.az